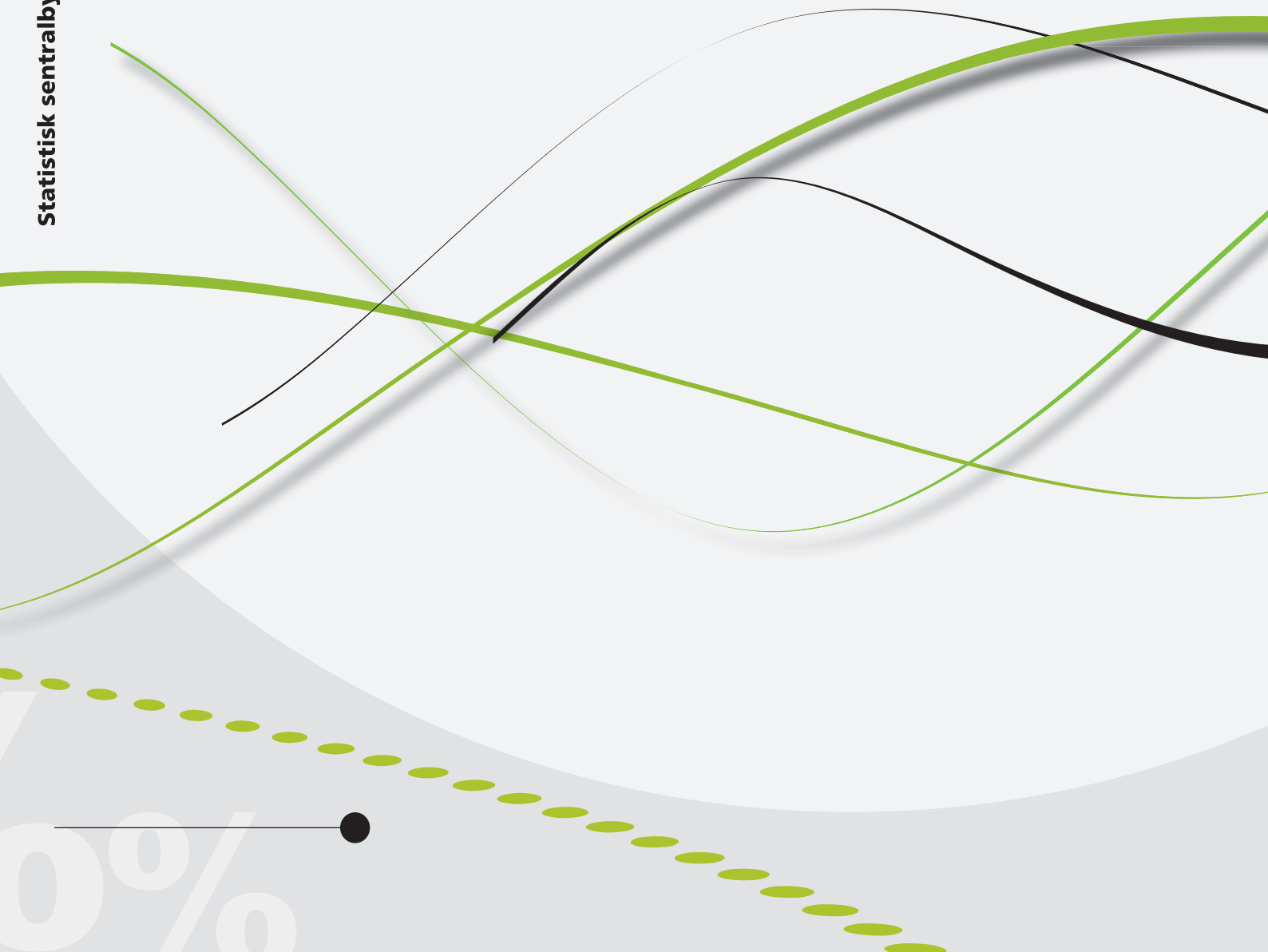

Inger Texmon

Regional framskrivning av antall innvandrere 2011-2040

Modellen REGINN, forutsetninger og resultater

Inger Texmon

**Regional framskrivning av antall innvandrere
2011-2040**

Modellen REGINN, forutsetninger og resultater

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Standardtegn i tabeller	Symbol
ISBN 978-82-537-8333-8 (trykt)	Tall kan ikke forekomme	.
ISBN 978-82-537-8334-5 (elektronisk)	Oppgave mangler	..
ISSN 0806-2056	Oppgave mangler foreløpig	...
Emne: 02.03	Tall kan ikke offentliggjøres	:
Publisert mars 2012	Null	-
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
	Foreløpig tall	*
	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

I denne rapporten legges det fram resultater fra en regional framskrivning av antall innvandrere. Resultatene omfatter også norskfødte barn av to innvandrerforeldre. I tillegg til resultater inneholder rapporten en gjennomgang av alle forutsetningene som er lagt til grunn for beregningene. Modellen REGINN, som er utviklet for å gjennomføre dem, er dessuten omtalt.

Det er første gang en regional innvandrerframskrivning er publisert i Norge. Tidligere har Statistisk sentralbyrå laget separate innvandrerframskrivninger på nasjonalt nivå i 2005 og i hvert av årene 2008-2010. I 2011 ble det så utviklet en ny modell (BEFINN), der beregningene av det framtidige antallet innvandrere er integrert i framskrivningen av folkemengden.

De regionale framskrivningene som legges fram her, er derimot separate beregninger for innvandrere, inkludert norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Det vil senere bli vurdert om beregningsopplegget skal videreutvikles slik at innvandrerframskrivningen også på regionalt nivå blir integrert i den generelle framskrivningen av folketallet.

Arbeidet med å utvikle REGINN bygger på et forprosjekt som ble gjennomført i 2008 og oppsummert i et notat (Texmon og Brunborg 2009). Blant annet er avgrensning og inndeling av populasjonen og den regionale inndelingen slik det ble foreslått i forprosjektet

Prosjektet er støttet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Sammendrag

Denne rapporten omtaler framskrivninger av antall innvandrere fordelt etter bostedsregion i Norge. Som i de tidligere innvandrerskrivningene på nasjonalt nivå er både innvandrere og norskfødte barn av to innvandrereforeldre med, og disse to kategoriene er videre delt inn i tre grupper etter landbakgrunn. Det er laget en egen regional inndeling til formålet, med i alt 31 regioner. Grensene mellom dem følger i stor grad fylkesgrensene, men de omfatter også enkeltkommuner eller grupper av kommuner. Spesielt de største byene er skilt ut som egne regioner. Basert på denne inndelingen ser vi i rapporten hvordan utviklingen i innvandreres bosettingsmønster har vært gjennom de tiårene vi har bak oss, noe som gir en bakgrunn for å tolke framskrivningsresultatene.

Modellen REGINN er en demografisk kohort-komponent-modell der folketallet i regionene (dvs. tallet på innvandrere fra hver av de tre landgruppene og deres norskfødte barn) er resultat av forutsetninger som gjøres på regionalt nivå om de demografiske endringskomponentene fruktbarhet, dødelighet, inn- og utflytting. For flytting skilles det dessuten mellom de innenlandske strømmene og flyttestrømmene inn og ut av landet. Men selv om beregningene er gjennomført på regionalt nivå, er forutsetninger og beregningsopplegg utformet slik at resultatene på nasjonalt nivå er identiske med dem som ble publisert ved siste offisielle framskrivning i juni 2011. Dette gjelder for hver innvandrergroupe etter kjønn og alder.

At forutsetninger på nasjonalt nivå er uendret, innebærer at det ikke er gjort nye vurderinger av hvor mange innvandrere som vil komme fra de tre landgruppene i årene framover. Tilsvarende er det ikke gjort noen endringer i (de alternative) banene for det framtidige fruktbarhetsnivået til de tre gruppene av innvandrerkvinner etter landbakgrunn. Hvordan veksten i antall innvandrere (og deres norskfødte barn) vil *fordeles mellom regionene* i årene framover, blir derimot bestemt av hvilke forutsetninger som gjøres om regionale forskjeller for de ulike komponentene. Regionale mønstre er studert både når det gjelder fruktbarhet, fordeling av innvandringsstrømmer, utvandring og innvandreres innenlandske flytting (sekundærflytting), men ikke for dødelighet.

Når det gjelder regionale forskjeller i demografiske begivenheter blant innvandrere, er det hendelser i femårsperioden 2006-2010 som er lagt til grunn for framskrivningenes forutsetninger. For eksempel er innvandringsstrømmene som er forutsatt å komme fra hver de tre landgruppene, fordelt mellom de 31 regionene på samme måte som i denne siste observerte perioden. Med utgangspunkt i registrert utvandring i de samme årene er det spesifisert et sett av aldersspesifikke utvandringssannsynligheter som varierer mellom de 31 regionene og tre grupper etter landbakgrunn, samt etter innvandringskategori. Også innenlandsk flytting er forutsatt å variere med landbakgrunn, men her skilles det ikke mellom innvandrere og deres norskfødte barn, og en grovere inndeling i 11 regioner er utgangspunkt i forutsetningene om retningen av sekundærflyttingene.

I alt er det utarbeidet et sett av åtte beregningsalternativ, hvorav sju svarer til alternativ fra de offisielle befolkningsframskrivningene i 2011, blant andre lav-, mellom- og høyalternativet. Framskrivningene går fram til 2040. For Oslo vil resultatene dette året være henholdsvis 294, 387 og 547 tusen innvandrere og norskfødte barn av innvandrereforeldre. Dette svarer til en vekst i deres andel av befolkningen fra nivået ved forrige årsskifte på 28 prosent til henholdsvis 40, 47 og 56 prosent i 2040. Fra Oslos utgangsnivå på 170 tusen gir mellomalternativet dermed noe mer enn en fordobling gjennom framskrivningsperioden. At både den absolutte tilveksten og andel innvandrere er beregnet til å ligge betydelig høyere for Oslo enn for noen av de andre regionene, er konsekvens av at utgangsnivået ligger så langt over alle andre regioner. Derimot er et flertall av de 30 øvrige regionene beregnet til å få en høyere relativ vekst i årene framover. For hele landet gir mellomalternativet en populasjon av innvandrere og norskfødte barn av to innvandrereforeldre som er 2,6 ganger dagens nivå, mens det tilsvarende tallet for Oslo er 2,3. Særlig er det områdene rundt de største byene, for eksempel Sandnes, de østlige delene av Akershus, industribyene i Østfold og Buskerud som forventer rask vekst, til et nivå i 2040 på 3-4 ganger nivået i dag. Regionene i Nord-Norge og Trøndelag utenom Trondheim kan vente betydelig lavere vekst.

Abstract

This report presents the first regional projections of the population of immigrants and their children born in Norway. The immigrants are divided into three groups based on country background. A newly developed model REGINN is applied for the projections. The report includes descriptions of the main principles of the model.

The regional projections are based on a division of the country into 31 regions. One aim has been to avoid too small regions, and at the same time follow the borders between administrative regional units, as the 19 Norwegian counties. In some counties urban municipalities with immigrant populations of a substantial size are separate regions. The report describes some broad lines of the settlement of immigrants in Norway during the period 1970-2010, whereas the trends in international and domestic migration are studied for a shorter period and with focus on the period 2006-2010. Most of the assumptions on the regional level are based on observations of this 5-year period prior to the base year 2011.

The assumptions of fertility, mortality and international migration are consistent with assumptions on the national level in the official national projection published in June 2011. This means that in each alternative of the new regional projection, the figures sum up to the national figures which were published half a year ago. For this reason it is the regional patterns that are emphasized in the descriptions of past trends.

The report presents the results of a set of eight projected alternatives, of which seven correspond to alternatives in the official projection in June 2011, of these five use combinations of the low, middle and high variants of the assumptions for fertility, life expectancy and immigration. The other three combine middle fertility and life expectancy with zero net immigration or absence of international or domestic migration or both. One of the main results are that Oslo - with 170 thousands of the total of 0,6 million immigrants (and their Norwegian born children) in Norway in 2011 - more than doubles the population of immigrants within 2040 in the middle alternative, or ends up with between 294 thousands in the lowest and 547 thousands in the highest alternative.

According to the projection alternatives the increase of the immigrant population in absolute figures is expected to be higher for Oslo than for any other region, since almost 30 per cent of the immigrants (including Norwegian-born children) lived in Oslo in the beginning of 2011. The relative growth is, on the contrary, expected to be larger than for Oslo both in the whole country and in most of the 30 other regions. Particularly high levels for the growth of the immigrants are expected to be found in some of the regions in Akershus, the neighbour county of Oslo, and in some regions around Stavanger, the oil capital in the western part of the country.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
2. Utforming av modell og beregninger	8
2.1. Avgrensning av populasjonen	8
2.2. Generelt om beregningene.....	8
2.3. Inndeling etter landbakgrunn.....	9
2.4. Regional inndeling.....	9
3. Innvandrernes regionale bosettingsmønster	10
3.1. Situasjonen ved starten av framskrivningsperioden	10
3.2. Utviklingen gjennom fire tiår	12
4. Forutsetninger om fruktbarhet og dødelighet	17
4.1. Fruktbarhetsforutsetningene på nasjonalt nivå.....	17
4.2. Andel barn med to innvandrerforeldre	19
4.3. Regionale forskjeller i innvandrerkvinneres fruktbarhet.....	20
4.4. Dødelighet.....	22
5. Forutsetninger om inn- og utvandring	23
5.1. Innvandringsstrømmene til Norge	23
5.2. Regional fordeling av innvandringen	25
5.3. Utvandring.....	28
5.4. Utvandringen fra regionene.....	31
6. Innvandreres innenlandske flyttemønster	34
6.1. Generelt om innvandreres innenlandske flytting	34
6.2. Betydning av landbakgrunn.....	35
6.3. Tidligere studier av flyktningers sekundærflytting.....	36
6.4. Regionale mønstre i mobilitet.....	36
6.5. Forutsetningene om innvandrernes innenlandske flytting	38
6.6. Noen svakheter i modelleringen av flytting.....	39
7. Resultater	40
7.1. Alternative beregninger	40
7.2. Hovedtrekk ved veksten i det samlede innvandreretallet	41
7.3. Veksten i fylkenes samlede innvandreretall	43
7.4. Veksten i de ulike innvandrergruppene nasjonalt.....	46
7.5. Beregnet vekst i de 31 regionene for innvandrere samlet og etter landbakgrunn ...	47
7.6. Forventet årlig vekst i de 31 regionene fram mot 2020	53
7.7. Noen oppsummerende kommentarer.....	56
Referanser	57
Figurregister	59
Tabellregister	60

1. Innledning

Gjennom de siste fire tiårene har innvandring til Norge hatt en økende betydning for landets befolkningsvekst. Siden innvandrerne er overrepresentert i og rundt de største byene, påvirker innvandringen byenes vekst i særlig grad. Kunnskap om innvandrernes bosettings- og flyttemønstre er derfor nyttig for lokal planlegging i og rundt de største byene, og særlig i hovedstadsområdet.

For nærmere åtte år siden ble det første skrittet tatt i retning av å inkludere framskrivinger av antall personer med innvandrerbakgrunn som en del av SSBs arbeid med befolkningsframskrivinger. Dette kom som en respons på en generelt økende interesse for innvandrings spørsmål etter at antall innvandrere i Norge hadde økt svært raskt etter midten av 1980-tallet. En av grunnene til å framskrive antall innvandrere er planleggingsformålet - for å kunne dimensjonere de ulike offentlige tilbud som bare gis til innvandrere. En separat innvandrerframskrivning ble første gang publisert 15. desember 2005, samtidig med den ordinære framskrivningen av folkemengden (Statistisk sentralbyrå 2005), og dette er gjentatt i årene 2008-2010. Resultater og framgangsmåte ble første gang omtalt i en separat artikkel (Brunborg og Texmon 2006).

Det er nå utviklet en ny modell for framskrivning av folkemengden på nasjonalt nivå (BEFINN), som også inkluderer framskrivning av antall innvandrere og norskfødte barn av innvandrerforeldre. De første beregningene med denne ble levert til det offentlig oppnevnte Velferds- og migrasjonsutvalget. Også i den offisielle befolkningsframskrivningen publisert 16. juni i 2011 ble BEFINN tatt i bruk (Statistisk sentralbyrå 2011a). Med dette ble innvandrerframskrivningen for første gang integrert i framskrivningen av folkemengden på nasjonalt nivå. Også ved befolkningsframskrivningen i 2011 ble det publisert regionale tall, for fylker og kommuner, men disse var *ikke* brutt ned etter innvandringskategori. De regionale tallene var imidlertid konsistente med den nasjonale framskrivningen av folkemengden etter kjønn og alder.

Den foreliggende publiseringen av framtidige innvandrerantall på regionalt nivå er resultat av en langvarig prosess, blant annet gjennom utarbeidingen av et forprosjekt-notat som ble levert til daværende AID (Arbeids- og inkluderingsdepartementet) i september 2008 og senere ble trykket i SSBs notatserie (Texmon og Brunborg 2009). Notatet munnet ut i noen konklusjoner med hensyn til avgrensning av populasjon, om hvilke grupper innvandrerne skulle deles inn i og – ikke minst – om den regionale inndelingen av innvandreres bosted i Norge. Det som ble besluttet, var å lage en separat framskrivning av antall innvandrere på regionalt nivå, slik man i 2005 hadde gjort for den nasjonale innvandrerframskrivningen.

Det kommende avsnittet (2) oppsummerer noen av de valgene som er gjort med hensyn til avgrensning og inndeling av innvandrere. Dernest blir det gitt en omtale av den regionale inndelingen som er valgt for beregningene. Det gis også en generell omtale av beregningsopplegget i dette avsnittet. De påfølgende avsnittene (3-6) gir så en omtale av empirien bak de forutsetningene som er valgt for beregningene, med vekt på regional variasjon i de ulike komponentene. Når det gjelder framskrivningens forutsetninger, bygger disse i stor grad på utviklingstrekkene de siste fem årene. Likevel er empirien om innvandreres bosettings- og flyttemønstre fra en lengre periode nyttig som forståelsesramme ved tolkningen av resultatene. Den oversikten som gis her i rapporten, er dels etablert gjennom tilrettelegging av data til modellberegningene og dels gjennom egne og andres studier. Inndelingen av temaene i denne rapporten er: generell omtale av innvandreres bosettingsmønstre i avsnitt 3, fruktbarhet og dødelighet i avsnitt 4, det regionale mønsteret for innvandrernes flytting inn og ut av landet i avsnitt 5 og innvandreres innenlandske flyttemønstre i avsnitt 6. Først i avsnitt 7 kommer det en omtale av beregningsresultater. Denne starter med en redegjørelse for de ulike beregningsalternativene. Regionene i Nord-Norge og Trøndelag utenom Trondheim vil ha lavere vekst.

2. Utforming av modell og beregninger

2.1. Avgrensning av populasjonen

Framskrivningen av innvandreres regionale fordeling omfatter de innvandrer-kategoriene som brukes i SSBs befolkningsstatistikk. Innvandrere defineres som personer født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre (og med fire utenlandsfødte besteforeldre). I tillegg er norskfødte barn av to innvandrerforeldre (og med fire utenlandsfødte besteforeldre) med som egen kategori i beregningene. Det betyr at det velges samme avgrensning som i de tidligere framskrivningene av innvandrere på nasjonalt nivå (Brunborg og Texmon 2006). Framskrivningen vil dermed omfatte dem som tidligere ble definert som "innvandrerbefolkningen".

2.2. Generelt om beregningene

Utgangspopulasjonen utgjøres av drøyt 600 000 innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. De var en avgrenset del av utgangspopulasjonen ved befolkningsframskrivningen i 2011. Datasettet har de nødvendige innvandrer-kjennetegnene på individnivå og er nå koblet mot en statistikkfil over bosatte per 1.1.2011 for å få med innvandrernes bostedskommune. Individdata på kommunenivå aggregeres så til de 31 regionene, slik at populasjonen er delt inn etter kjønn, ettårig alder, landbakgrunn, innvandringskategori og bostedsregion.

Beregningsprinsippet i SSBs framskrivning av folkemengden er kohortkomponent-metoden. Tidligere ble folketallet i en region bestemt av de årlige estimatene av fødte etter kjønn, døde, innflyttere og utflyttere etter alder og kjønn. Overgangen til å bruke den nasjonale modellen BEFINN i den offisielle framskrivningen av folkemengden innebar noen forandringer:

- Mens framskrivningen av folkemengden tidligere foregikk på regionalt nivå (modellen BEFREG) og framskrevet folketall på nasjonalt nivå var aggregater av de regionale, skjer framskrivningen på nasjonalt nivå med en nasjonal modell (BEFINN).
- I BEFINN framskrives folkemengden etter innvandringskategori og landbakgrunn og innvandrere dessuten etter botid (i tillegg til inndelingen etter kjønn og alder).
- Regionale folketall beregnes med en ny variant av BEFREG, der det er lagt inn en tilleggsrutine som avstemmer de regionale resultatene slik at de summerer seg til BEFINNs resultater på nasjonalt nivå.

Ved utformingen av en ny modell REGINN for regional framskrivning av antall innvandrere (inkludert norskfødte barn) ble følgende beslutninger tatt:

- Den regionale innvandrerframskrivningen er konsistent med innvandrer-tallene i den siste nasjonale framskrivningen (publisert i juni 2011).
- Den regionale innvandrerframskrivningen er *ikke* integrert i en ny beregning av samlet folkemengde i disse regionene.
- Informasjonen fra BEFINN om fordeling av innvandrere etter botid i landet brukes ikke i den regionale beregningen.

Når botid *ikke* er tatt med som en dimensjon i beregningsopplegget slik det er i BEFINN, skyldes det først og fremst at botid gir krav til forutsetninger på et detaljert nivå til å kunne innføres for små populasjoner i regionene. Imidlertid brukes informasjon om botid på en mer indirekte måte i forbindelse med den regionale framskrivningen. For det første brukes informasjon om botid (målt ved gjennomsnittlig botid i landet for innvandrere bosatt i de ulike regionene) i noen vurderinger av beregningenes forutsetninger (se avsnittene 4-6). Men viktigere er det at fordelingen av innvandrere etter botid på nasjonalt nivå har påvirket de nasjonale banene for fruktbarhet og utvandring. Gjennom kravet til konsistens med nasjonale resultater blir derfor utgangsnivå og utvikling av fordelingen etter botid

av betydning også for resultatene i REGINN, skjønt det ikke påvirker den regionale fordelingen av innvandrerne.

2.3. Inndeling etter landbakgrunn

Landinndelingen i framskrivningen er i prinsippet fleksibel, både med hensyn til antall landgrupper og avgrensning av gruppene. Følgende tredeling ble brukt ved den offisielle framskrivningen i juni 2011, og den brukes dermed i den regionale nedbrytingen av de nasjonale tallene:

Gruppe 1: Vesteuropiske EØS-land, samt Nord-Amerika, Australia og New Zealand
Gruppe 2: Østeuropiske EØS-land (Bulgaria, Estland, Latvia, Litauen, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia, Tsjekia og Ungarn)
Gruppe 3: Resten av verden, dvs. resten av Øst-Europa, Afrika, Asia (inkl. Tyrkia), Latin-Amerika og Oseania (uten Australia og New Zealand)

2.4. Regional inndeling

Valg av regional inndeling innebærer kompromiss mellom kryssende hensyn. Det har vært ønskelig å unngå altfor små regioner, samtidig som de administrative enhetene som fylker og kommuner skulle ivaretas i størst mulig grad. Små regioner gir tynt grunnlag for å fastsette forutsetninger, men på den annen side er det mange brukere i kommunesektoren som kan ønske tall for enkeltkommuner. I det foreliggende settet av beregninger er det valgt å benytte en inndeling i 31 regioner (se Texmon og Brunborg 2009).

Listen av regioner gjengis i tabell 3.1 (avsnitt 3), sammen med registrerte tall for innvandrere samlet (inkludert norskfødte barn av to innvandrerforeldre), samt fordelingen av disse etter landbakgrunn i de tre gruppene. Tabellen viser at av enkeltkommuner er det sju større byer som ble foreslått som egne regioner i forprosjektrapporten. Så er det i seks tilfeller slått sammen flere tilgrensende kommuner hvor det til sammen er bosatt relativt mange innvandrere. For de delene av landet som ikke har noen byer eller tettsteder med særlig stor populasjon av innvandrere, er fylkesnivået valgt, og dette gjelder 10 fylker i tillegg til Oslo. Den siste kategorien av regioner har som fellestrekk at de utgjør resten av fylket i de åtte fylkene der en by eller gruppe av kommuner utgjør separate regioner.

Ett av kriteriene som ble brukt, var at innvandrerbeholdningene i regionene ikke skulle være vesentlig mindre enn folketallet i de minste prognoseregionene som brukes ved selve framskrivningstrinnet i den regionale framskrivningen av folkemengden (5 000), og det er ivarett når vi ser innvandrerne og deres norskfødte barn samlet, men ikke når de deles inn etter de tre landgruppene. Særlig er antall innvandrere fra de østeuropiske EU-landene lavt i enkelte av regionene. Ønsket om å følge fylkesinndelingen fullstendig har medført at noen av regionene i framskrivningen har svært små innvandrerpopulasjoner, for eksempel gjelder dette "resten" av noen fylker der store byer er skilt ut, som Telemark utenom byene i Grenland og Sør-Trøndelag utenom Trondheim. Men også noen hele fylker, som Nord-Trøndelag og Finnmark, har små innvandrerpopulasjoner i utgangspunktet. Særlig er det mange små populasjoner når innvandrere fra de østeuropiske EU-landene skilles ut som egen gruppe. Dette vil bli nærmere kommentert under gjennomgangen av resultatene.

3. Innvandrernes regionale bosettingsmønstre

3.1. Situasjonen ved starten av framskrivningsperioden

Innvandrerens bosettingsmønstre er omtalt i stor detalj i flere oversikter og deskriptive analyser, som Forgaard (2006), Høydahl (2010), Høydahl og Rustad (2009), Juvkam m.fl. (2010), Pettersen (red.) (2009), Sørli (1997), Østby (2004) og Aalandslid (2007). En omfattende beskrivelse av innvandreres bosetting og flytting i Oslo-området, finnes dessuten hos Blom (2006). Ikke bare den sistnevnte, men også de øvrige beskrivelsene, har i hovedsak tatt for seg innvanderpopulasjonene i de største byene, samt i noen mellomstore byer med høy andel innvandrere. Bakgrunnen for vektlegging på bykommuner og storbyområder er at innvandrere har vært svært skjevt fordelt mellom de ulike strøk av landet.

Tabell 3.1. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i 31 regioner, 1.1.2011. I alt, absolutte tall og i prosent av folkemengden, og etter landbakgrunn. Folkemengden 1.1.2011

Region	Alle innvandrere og norskfødte barn	Innvandrere ¹ fra vesteuropiske EØS-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	Innvandrere ¹ fra østeuropiske EU-land	Innvandrere ¹ fra resten av Øst-Europa, Afrika, Asia med Tyrkia, Latin-Amerika og resten av Oseania	Totalt folketall	Innvandrere ¹ i prosent av totalt folketall
		Absolutte tall				
1 Sarpsborg/Fredrikstad	16 378	2 777	2 420	11 181	127 384	12,9
2 Resten av Østfold	16 994	3 695	3 103	10 199	147 443	11,5
3 Follo	15 310	4 710	2 179	8 423	127 691	12,0
4 Asker/Bærum	26 183	7 999	4 861	13 323	168 073	15,6
5 Lørenskog/ Skedsmo/Rælingen	18 749	2 791	2 269	13 688	97 980	19,1
6 Resten av Akershus	16 301	4 326	3 428	8 552	151 909	10,7
7 Oslo	170 206	31 835	16 058	122 313	599 230	28,4
8 Hedmark	12 946	3 741	2 250	6 960	191 622	6,8
9 Oppland	12 795	3 254	2 488	7 051	186 087	6,9
10 Drammen	14 350	1 717	1 771	10 862	63 582	22,6
11 Resten av Buskerud	21 009	5 687	4 755	10 563	197 528	10,6
12 Vestfold	23 885	6 018	4 799	13 065	233 705	10,2
13 Porsgrunn/Skien	9 650	1 773	1 222	6 655	87 120	11,1
14 Resten av Telemark	5 965	1 956	932	3 075	82 065	7,3
15 Aust-Agder	10 036	2 885	1 905	5 243	110 048	9,1
16 Kristiansand	11 524	2 315	1 145	8 064	82 394	14,0
17 Resten av Vest-Agder	7 563	2 465	1 304	3 800	90 014	8,4
18 Sandnes	9 767	1 899	2 281	5 587	66 245	14,7
19 Stavanger	22 245	6 645	3 415	12 185	126 021	17,7
20 Haugesund/Karmøy	7 135	1 563	2 073	3 499	74 682	9,6
21 Resten av Rogaland	15 492	4 423	4 759	6 309	169 139	9,2
22 Bergen	32 038	6 952	6 084	19 002	260 392	12,3
23 Resten av Hordaland	15 180	3 627	5 333	6 227	223 848	6,8
24 Sogn og Fjordane	7 849	2 211	2 477	3 167	107 742	7,3
25 Møre og Romsdal	19 515	4 840	6 322	8 348	253 904	7,7
26 Trondheim	18 501	4 506	2 127	11 868	173 486	10,7
27 Resten av Sør-Trøndelag	6 333	1 527	2 366	2 441	120 580	5,3
28 Nord-Trøndelag	6 489	1 638	1 294	3 554	132 140	4,9
29 Nordland	13 352	3 456	2 120	7 777	237 280	5,6
30 Troms	10 700	3 626	1 548	5 524	157 554	6,8
31 Finnmark	6 478	2 061	993	3 418	73 417	8,8
Hele landet	600 918	138 918	100 081	361 923	4 920 305	12,2

¹ I alle kolonnene er norskfødte barn av to innvandrerforeldre inkludert i tallene.

Tabell 3.2. Prosentvis fordeling over 31 regioner av folkemengden og av antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre, samlet og etter landbakgrunn, 1.1.2011

Region	Alle innvandrere og norskfødte barn	Innvandrere ¹ fra EØS-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	Innvandrere ¹ fra østeuropeiske EU-land	Innvandrere ¹ fra resten av Øst-Europa, Afrika, Asia med Tyrkia, Latin-Amerika og resten av Oseania	Totalt folketall
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,7	2,0	2,4	3,1	2,6
2 Resten av Østfold	2,8	2,7	3,1	2,8	3,0
3 Follo	2,5	3,4	2,2	2,3	2,6
4 Asker/Bærum	4,4	5,8	4,9	3,7	3,4
5 Lørenskog/ Skedsmo/Rælingen	3,1	2,0	2,3	3,8	2,0
6 Resten av Akershus	2,7	3,1	3,4	2,4	3,1
7 Oslo	28,3	22,9	16,0	33,8	12,2
8 Hedmark	2,2	2,7	2,2	1,9	3,9
9 Oppland	2,1	2,3	2,5	1,9	3,8
10 Drammen	2,4	1,2	1,8	3,0	1,3
11 Resten av Buskerud	3,5	4,1	4,8	2,9	4,0
12 Vestfold	4,0	4,3	4,8	3,6	4,7
13 Porsgrunn/Skien	1,6	1,3	1,2	1,8	1,8
14 Resten av Telemark	1,0	1,4	0,9	0,8	1,7
15 Aust-Agder	1,7	2,1	1,9	1,4	2,2
16 Kristiansand	1,9	1,7	1,1	2,2	1,7
17 Resten av Vest-Agder	1,3	1,8	1,3	1,0	1,8
18 Sandnes	1,6	1,4	2,3	1,5	1,3
19 Stavanger	3,7	4,8	3,4	3,4	2,6
20 Haugesund/Karmøy	1,2	1,1	2,1	1,0	1,5
21 Resten av Rogaland	2,6	3,2	4,8	1,7	3,4
22 Bergen	5,3	5,0	6,1	5,3	5,3
23 Resten av Hordaland	2,5	2,6	5,3	1,7	4,5
24 Sogn og Fjordane	1,3	1,6	2,5	0,9	2,2
25 Møre og Romsdal	3,2	3,5	6,3	2,3	5,2
26 Trondheim	3,1	3,2	2,1	3,3	3,5
27 Resten av Sør-Trøndelag	1,1	1,1	2,4	0,7	2,5
28 Nord-Trøndelag	1,1	1,2	1,3	1,0	2,7
29 Nordland	2,2	2,5	2,1	2,1	4,8
30 Troms	1,8	2,6	1,5	1,5	3,2
31 Finnmark	1,1	1,5	1,0	0,9	1,5
Hele landet	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ I alle kolonnene er norskfødte barn av to innvandrerforeldre inkludert i tallene.

Skjevheten i innvandrernes regionale fordeling kan illustreres både ved å se på de absolutte tallene og innvandrerandelene i regionene (som i tabell 3.1) og på selve fordelingen over regioner (som i tabell 3.2), og vi ser altså på innvandrere og deres norskfødte barn av to innvandrere samlet. Det er Østlandsområdet, særlig Oslo, som skiller seg ut. I Oslo var det ved siste årsskifte 170 000 personer i denne kategorien, og de utgjorde ikke langt fra 30 prosent av byens befolkning. Oslos andel av landets innvandrere (inkludert norskfødte barn) utgjorde også nærmere 30 prosent, og til sammenlikning var bare 12 prosent av landets samlede befolkning bosatt i hovedstaden. Oslos innvandrerandel skiller seg mye ut fra de øvrige store byene i landet, idet både Bergen og Trondheim hadde innvandrerandeler rundt landsgjennomsnittet, mens Stavangers og Kristiansands innslag av innvandrere var noe høyere enn landsgjennomsnittet, men betydelig lavere enn i Oslo. Det er i nabokommunene øst for Oslo og i Drammen vi finner den største konsentrasjonen av innvandrere utenfor Oslo, og dernest følger Asker/Bærum og Stavanger – når vi sammenlikner de 31 regionene som brukes her.

Innvandretettheten varierer altså betydelig, både mellom landsdeler og mellom ulike strøk innenfor landsdelene. For eksempel er det på Østlandet bare innlandsfylkene Hedmark og Oppland, samt Telemark utenom Skien og Porsgrunn som har særlig lavere konsentrasjon av innvandrere enn landsgjennomsnittet. Trøndelag og de nordnorske fylkene utgjør det andre ytterpunktet, med Trondheim litt under landsgjennomsnittet, mens resten av Trøndelag og Nordland har svært lave andeler. Finnmark hadde ved siste årsskifte en klart høyere innvandrerandel enn de øvrige nordnorske fylkene (med 9 prosent), men med den beskjedne befolkningsstørrelsen i Finnmark utgjør de bare 1 prosent av landets innvandrere. Når det gjelder tilvekst av innvandrere har Finnmark vært i en særstilling sammenliknet med de øvrige nordnorske fylkene, både med sin nærhet til Russland og med et næringsliv som i perioder har hatt stort arbeidskraftsbehov. Også Troms med Tromsø har høyere

andel innvandrere enn Nordland og deler av Trøndelag. At ikke Tromsø er skilt ut som egen region i framskrivningen, forklares for øvrig med at resten av Troms da ville blitt en for liten enhet.

Ser vi på de enkelte gruppene etter landbakgrunn, er det klare forskjeller i det regionale mønsteret. Aller skjevst var den regionale fordelingen av innvandrere fra Øst-Europa utenfor EU, Afrika, Asia, Latin-Amerika og småstatene i Oseania. Av disse var over en tredel bosatt i Oslo ved siste årsskifte. Også regionen med de tre store kommunene på Romerike, samt Drammen, skilte seg ut ved å ha klart høyere andeler av innvandrere fra denne landgruppen enn innvandrere samlet, og det samme gjelder i noe mindre grad for byene Sarpsborg/Fredrikstad og Porsgrunn/Skien, samt Kristiansand og Trondheim. På den annen side var andelene av disse innvandrerne gjennomgående lav både i Trøndelag utenom Trondheim og i Nord-Norge og i varierende grad underrepresentert i hele dette området – når vi sammenlikner med fordelingen av alle innvandrere. Også i regioner på Sør- og Vestlandet er det innvandrere fra en av de to gruppene, som i hovedsak kommer fra EØS-området som er overrepresentert, med unntak av Kristiansand.

Innvandrere med bakgrunn i så vel gruppen av vesteuropeiske EU/EØS-land (inkludert Nord-Amerika, Australia og New Zealand) som gruppen av øst-europeiske EU-medlemmer har altså en jevnere regional fordeling enn innvandrerne fra resten av verden. Felles for de to gruppene er at de i større grad enn den tredje gruppen består av arbeidsinnvandrere. Ved siste årsskifte var hhv. 23 og 16 prosent av disse gruppene innvandrere (inkludert deres norskfødte barn med to innvandrerforeldre) bosatt i Oslo. Selv om også dette er klart større andeler enn for befolkningen totalt, er særlig innvandrere med bakgrunn i de østeuropeiske EU-medlemmene betydelig jevnere fordelt enn begge de andre gruppene, også betydelig jevnere fordelt enn gruppen av innvandrere fra de vesteuropeiske EØS-landene. Den fordelingen som er registrert ved det siste årsskiftet, er imidlertid et resultat av det regionale mønsteret i rekrutteringen av innvandrere gjennom fire tiår. I det neste avsnittet ser vi derfor hvordan fordelingen av innvandrere har endret seg gjennom disse tiårene.

3.2. Utviklingen gjennom fire tiår

Både når det skal velges forutsetninger og når resultatene for framskrivningene skal tolkes, kan det være nyttig å ha det historiske forløpet for innvandreres bosetting som et bakteppe. Det følgende settet på i alt åtte tabeller skal bidra til å gi en oversikt over utviklingen gjennom perioden på mer enn 40 år med betydelig tilstrømning av innvandrere til landet. Tabellene er i fire par, hvorav det første omfatter alle innvandrere (inkludert norskfødte barn). Dernest følger innvandrere med bakgrunn i de to landgruppene fra EU/EØS-området samlet (medregnet dem fra Nord-Amerika m.m.). De to gruppene er samlet, da tallene for den øst-europeiske gruppen var lave fram til midten av 2000-tallet. Innvandrere fra øvrige verdensdeler er så presentert separat og dernest bosettingsmønsteret til den øvrige befolkningen. Første tabell i hver gruppe gir tall for hver av de 31 regionene i framskrivningen, mens den andre gir tilsvarende tall for en gruppering av disse regionene i 7 deler av landet.

Gruppen av innvandrere fra landgruppen utenfor EØS-området er den som har vokst sterkest over tid, og i alle fall gjelder dette når de to ”europiske” landgruppene betraktes samlet. Fra et svært beskjedent nivå på 5 000 i 1970¹ var gruppen, inkludert norskfødte barn av to innvandrerforeldre, på nesten 362 tusen ved siste årsskifte. Med dette gikk gruppen fra å være tallmessig ubetydelig til å utgjøre 60 prosent av alle innvandrere. En tredel av denne innvandrergruppen var

¹ Når det gjelder tall for 1970 og 1980, er disse framkommet gjennom nye datauttak hvor filene over bosatte per 1.1.1970 og 1.1.1980 er koblet mot folkeregisterets innvandringskjennetegn slik de er fordelt i dag. Dette gir noe høyere samlede tall for bosatte innvandrere enn det som framkommer i Statistikkbanken, men forskjellene er ikke vesentlige.

altså samlet i Oslo ved årsskiftet 2010/2011, men i 1970 og 1980 var en enda større andel, nesten halvparten, bosatt i Oslo. Ved starten av perioden bestod gruppen for en stor del av arbeidsinnvandrere som hadde kommet til Norge på 1970-tallet og personer som kom til Norge ved familiegjenforening med disse. For denne gruppen var det først og fremst Oslo som var attraktiv, med et sammensatt arbeidsmarked, og i tillegg tiltrakk f. eks. Drammen seg mange fra denne gruppen fram til 1980, og følgelig var også Drammens andel av innvandrerguppen høyere i 1980 enn den har vært senere.

Tabell 3.3. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre etter bosted i Norge. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Sarpsborg/Fredrikstad	2 231	2 851	3 432	5 963	16 378	3,6	2,8	2,0	2,1	2,7
Resten av Østfold	2 963	4 173	5 560	8 370	16 997	4,8	4,2	3,3	3,0	2,8
Follo	1 590	2 777	4 793	7 510	15 312	2,6	2,8	2,8	2,7	2,5
Asker/Bærum	4 017	5 826	9 277	13 876	26 183	6,5	5,8	5,5	4,9	4,4
Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	1 427	2 395	4 131	6 977	18 748	2,3	2,4	2,5	2,5	3,1
Resten av Akershus	1 162	1 686	2 568	4 769	16 306	1,9	1,7	1,5	1,7	2,7
Oslo	17 968	29 184	55 228	94 741	170 206	29,1	29,1	32,8	33,5	28,3
Hedmark	1 682	2 451	3 932	6 557	12 951	2,7	2,4	2,3	2,3	2,2
Oppland	1 427	2 015	3 753	6 058	12 793	2,3	2,0	2,2	2,1	2,1
Drammen	1 116	2 488	4 121	6 849	14 350	1,8	2,5	2,4	2,4	2,4
Resten av Buskerud	2 014	3 617	5 908	8 899	21 005	3,3	3,6	3,5	3,2	3,5
Vestfold	3 579	4 379	5 695	10 310	23 882	5,8	4,4	3,4	3,6	4,0
Porsgrunn/Skien	1 232	1 590	2 411	4 860	9 650	2,0	1,6	1,4	1,7	1,6
Resten av Telemark	711	1 150	1 843	2 826	5 963	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
Aust-Agder	1 284	1 861	2 705	4 580	10 033	2,1	1,9	1,6	1,6	1,7
Kristiansand	1 269	2 144	3 737	6 029	11 524	2,1	2,1	2,2	2,1	1,9
Resten av Vest-Agder	1 218	1 647	2 087	3 558	7 569	2,0	1,6	1,2	1,3	1,3
Sandnes	344	1 353	1 732	3 316	9 767	0,6	1,3	1,0	1,2	1,6
Stavanger	1 392	5 279	8 632	10 916	22 245	2,3	5,3	5,1	3,9	3,7
Haugesund/Karmøy	587	755	1 665	3 028	7 135	0,9	0,8	1,0	1,1	1,2
Resten av Rogaland	917	2 152	3 020	5 017	15 491	1,5	2,1	1,8	1,8	2,6
Bergen	3 048	5 165	9 227	14 002	32 038	4,9	5,2	5,5	5,0	5,3
Resten av Hordaland	987	1 602	2 953	5 046	15 187	1,6	1,6	1,8	1,8	2,5
Sogn og Fjordane	402	732	1 737	3 365	7 855	0,7	0,7	1,0	1,2	1,3
Møre og Romsdal	1 384	2 190	3 502	6 806	19 510	2,2	2,2	2,1	2,4	3,2
Trondheim	1 748	2 439	4 704	8 281	18 501	2,8	2,4	2,8	2,9	3,1
Resten av Sør-Trøndelag	446	667	1 121	2 317	6 334	0,7	0,7	0,7	0,8	1,1
Nord-Trøndelag	763	963	1 489	2 660	6 486	1,2	1,0	0,9	0,9	1,1
Nordland	1 305	1 765	3 052	6 036	13 353	2,1	1,8	1,8	2,1	2,2
Troms	757	1 327	2 458	5 234	10 698	1,2	1,3	1,5	1,9	1,8
Finnmark	844	1 600	1 825	3 730	6 472	1,4	1,6	1,1	1,3	1,1
Hele landet	61 814	100 223	168 298	282 486	600 922	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 3.4. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre etter bosted i Norge. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Oslo	17 968	29 184	55 228	94 741	170 206	29,1	29,1	32,8	33,5	28,3
Sentrale Akershus	7 034	10 998	18 201	28 363	60 243	11,4	11,0	10,8	10,0	10,0
Østfold, Vestfold, Grenland, Drammen ..	11 121	15 481	21 219	36 352	81 257	18,0	15,4	12,6	12,9	13,5
Resten av Østlandet	6 996	10 919	18 004	29 109	69 018	11,3	10,9	10,7	10,3	11,5
Øvrige storbyer	7 457	15 027	26 300	39 228	84 308	12,1	15,0	15,6	13,9	14,0
Sør- og Vestlandet utenom storbyer	5 337	9 370	14 162	24 545	65 182	8,6	9,3	8,4	8,7	10,8
Nordvestlandet, Trøndelag og Nord-Norge utenom Trondheim	5 901	9 244	15 184	30 148	70 708	9,5	9,2	9,0	10,7	11,8
Hele landet	61 814	100 223	168 298	282 486	600 922	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 3.5. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1 og 2 etter bosted i Norge. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Sarpsborg/Fredrikstad	2 142	2 225	2 205	2 735	5 197	3,8	3,0	2,6	2,5	2,2
Resten av Østfold	2 861	3 142	3 002	3 527	6 798	5,0	4,2	3,5	3,3	2,8
Follo	1 462	2 195	3 032	3 952	6 889	2,6	3,0	3,5	3,7	2,9
Asker/Bærum	3 637	4 721	6 169	7 727	12 860	6,4	6,4	7,2	7,2	5,4
Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	1 317	1 607	1 911	2 533	5 060	2,3	2,2	2,2	2,3	2,1
Resten av Akershus	1 094	1 460	1 783	2 465	7 754	1,9	2,0	2,1	2,3	3,2
Oslo	15 557	16 773	20 292	25 458	47 893	27,4	22,6	23,6	23,6	20,0
Hedmark	1 616	2 071	2 319	2 904	5 991	2,8	2,8	2,7	2,7	2,5
Oppland	1 374	1 726	2 048	2 600	5 742	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4
Drammen	990	1 232	1 295	1 516	3 488	1,7	1,7	1,5	1,4	1,5
Resten av Buskerud	1 884	2 732	3 361	4 213	10 442	3,3	3,7	3,9	3,9	4,4
Vestfold	3 322	3 721	3 912	4 914	10 817	5,9	5,0	4,6	4,6	4,5
Porsgrunn/Skien	1 185	1 366	1 444	1 767	2 995	2,1	1,8	1,7	1,6	1,3
Resten av Telemark	681	982	1 140	1 353	2 888	1,2	1,3	1,3	1,3	1,2
Aust-Agder	1 207	1 634	1 828	2 199	4 790	2,1	2,2	2,1	2,0	2,0
Kristiansand	1 180	1 554	1 639	1 847	3 460	2,1	2,1	1,9	1,7	1,4
Resten av Vest-Agder	1 161	1 456	1 534	1 606	3 769	2,0	2,0	1,8	1,5	1,6
Sandnes	333	1 227	1 135	1 313	4 180	0,6	1,7	1,3	1,2	1,7
Stavanger	1 283	4 532	5 646	5 144	10 060	2,3	6,1	6,6	4,8	4,2
Haugesund/Karmøy	555	636	863	1 227	3 636	1,0	0,9	1,0	1,1	1,5
Resten av Rogaland	857	1 905	2 263	2 705	9 182	1,5	2,6	2,6	2,5	3,8
Bergen	2 828	3 666	4 072	5 091	13 036	5,0	4,9	4,7	4,7	5,5
Resten av Hordaland	936	1 370	1 865	2 323	8 960	1,7	1,8	2,2	2,2	3,7
Sogn og Fjordane	388	613	856	1 456	4 688	0,7	0,8	1,0	1,3	2,0
Møre og Romsdal	1 324	1 892	1 849	2 871	11 162	2,3	2,6	2,2	2,7	4,7
Trondheim	1 600	1 877	1 968	2 960	6 633	2,8	2,5	2,3	2,7	2,8
Resten av Sør-Trøndelag	435	611	664	1 065	3 893	0,8	0,8	0,8	1,0	1,6
Nord-Trøndelag	745	884	929	1 285	2 932	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2
Nordland	1 234	1 592	1 902	2 648	5 576	2,2	2,1	2,2	2,5	2,3
Troms	716	1 211	1 652	2 699	5 174	1,3	1,6	1,9	2,5	2,2
Finnmark	805	1 515	1 341	1 786	3 054	1,4	2,0	1,6	1,7	1,3
Hele landet	56 709	74 128	85 919	107 889	238 999	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 3.6. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1 og 2 etter bosted i Norge. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Oslo	15 557	16 773	20 292	25 458	47 893	27,4	22,6	23,6	23,6	20,0
Sentrale Akershus	6 416	8 523	11 112	14 212	24 809	11,3	11,5	12,9	13,2	10,4
Østfold, Vestfold, Grenland, Drammen	10 500	11 686	11 858	14 459	29 295	18,5	15,8	13,8	13,4	12,3
Resten av Østlandet	6 649	8 971	10 651	13 535	32 817	11,7	12,1	12,4	12,5	13,7
Øvrige storbyer	6 891	11 629	13 325	15 042	33 189	12,2	15,7	15,5	13,9	13,9
Sør- og Vestlandet utenom storbyer	5 049	8 228	9 488	11 373	34 517	8,9	11,1	11,0	10,5	14,4
Nordvestlandet, Trøndelag og Nord-Norge utenom Trondheim	5 647	8 318	9 193	13 810	36 479	10,0	11,2	10,7	12,8	15,3
Hele landet	56 709	74 128	85 919	107 889	238 999	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Allerede i begynnelsen av 1970-tallet kom de første flyktninggruppene (chilenere og vietnamesere) til landet og bidro til mer spredt bosetting av innvandrergruppen fra land utenfor EU/EØS. Imidlertid var det først fra midten av 1980-tallet asylsøkerne kom i så stort antall at sammensetningen av gruppen endret seg, med et økende antall som søkte (og fikk) opphold i Norge på fluktgrunnlag. Dette ga opphav til store endringer i gruppens bosettingsmønster. Asylsøkerne ble i perioden 1987-1994 bostedsregistrert i de kommunene de satt i mottak, som oftest i utkantkommuner med spredt bosetting og ledig kapasitet av bygninger. For dem som senere fikk innvilget opphold, har det vært en klar politikk fra innvandringsmyndighetene å styre bosettingen i retning av å bli mer spredt. Etter 1994 har regelverket vært slik at første bostedskommune etter innvilgelsen av opphold har blitt registrert som ankomstkommune ved innflyttingen fra utlandet. Sørli (1995) har ut fra SSBs flyttehistoriemateriale anslått at Oslos andel av innflyttingsstrømmene med "ikke-vestlige"² innvandrere gikk ned fra om lag halvparten på 1970-tallet til en tredel fram mot 1990.

² For en stor del har innvandrere vært delt inn i "vestlige" og "ikke-vestlige" innvandrere i tidligere omtaler av innvandreres demografi. Gruppen av "ikke-vestlige" falt sammen med det vi her har betegnet som landgruppe 2 og landgruppe 3. Bortfallet av denne inndelingen er noe av motivasjonen for at det her er laget lange tidsserier basert på den aktuelle inndelingen.

Tabell 3.7. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3 etter bosted i Norge. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Sarpsborg/Fredrikstad	89	626	1 227	3 228	11 181	1,7	2,4	1,5	1,8	3,1
Resten av Østfold	102	1 031	2 558	4 843	10 199	2,0	4,0	3,1	2,8	2,8
Follo	128	582	1 761	3 558	8 423	2,5	2,2	2,1	2,0	2,3
Asker/Bærum	380	1 105	3 108	6 149	13 323	7,4	4,2	3,8	3,5	3,7
Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	110	788	2 220	4 444	13 688	2,2	3,0	2,7	2,5	3,8
Resten av Akershus	68	226	785	2 304	8 552	1,3	0,9	1,0	1,3	2,4
Oslo	2 411	12 411	34 936	69 283	122 313	47,2	47,6	42,4	39,7	33,8
Hedmark	66	380	1 613	3 653	6 960	1,3	1,5	2,0	2,1	1,9
Oppland	53	289	1 705	3 458	7 051	1,0	1,1	2,1	2,0	1,9
Drammen	126	1 256	2 826	5 333	10 862	2,5	4,8	3,4	3,1	3,0
Resten av Buskerud	130	885	2 547	4 686	10 563	2,5	3,4	3,1	2,7	2,9
Vestfold	257	658	1 783	5 396	13 065	5,0	2,5	2,2	3,1	3,6
Porsgrunn/Skien	47	224	967	3 093	6 655	0,9	0,9	1,2	1,8	1,8
Resten av Telemark	30	168	703	1 473	3 075	0,6	0,6	0,9	0,8	0,8
Aust-Agder	77	227	877	2 381	5 243	1,5	0,9	1,1	1,4	1,4
Kristiansand	89	590	2 098	4 182	8 064	1,7	2,3	2,5	2,4	2,2
Resten av Vest-Agder	57	191	553	1 952	3 800	1,1	0,7	0,7	1,1	1,0
Sandnes	11	126	597	2 003	5 587	0,2	0,5	0,7	1,1	1,5
Stavanger	109	747	2 986	5 772	12 185	2,1	2,9	3,6	3,3	3,4
Haugesund/Karmøy	32	119	802	1 801	3 499	0,6	0,5	1,0	1,0	1,0
Resten av Rogaland	60	247	757	2 312	6 309	1,2	0,9	0,9	1,3	1,7
Bergen	220	1 499	5 155	8 911	19 002	4,3	5,7	6,3	5,1	5,3
Resten av Hordaland	51	232	1 088	2 723	6 227	1,0	0,9	1,3	1,6	1,7
Sogn og Fjordane	14	119	881	1 909	3 167	0,3	0,5	1,1	1,1	0,9
Møre og Romsdal	60	298	1 653	3 935	8 348	1,2	1,1	2,0	2,3	2,3
Trondheim	148	562	2 736	5 321	11 868	2,9	2,2	3,3	3,0	3,3
Resten av Sør-Trøndelag	11	56	457	1 252	2 441	0,2	0,2	0,6	0,7	0,7
Nord-Trøndelag	18	79	560	1 375	3 554	0,4	0,3	0,7	0,8	1,0
Nordland	71	173	1 150	3 388	7 777	1,4	0,7	1,4	1,9	2,1
Troms	41	116	806	2 535	5 524	0,8	0,4	1,0	1,5	1,5
Finnmark	39	85	484	1 944	3 418	0,8	0,3	0,6	1,1	0,9
Hele landet	5 105	26 095	82 379	174 597	361 923	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 3.8. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3 etter bosted i Norge. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Oslo	2 411	12 411	34 936	69 283	122 313	47,2	47,6	42,4	39,7	33,8
Sentrale Akershus	618	2 475	7 089	14 151	35 434	12,1	9,5	8,6	8,1	9,8
Østfold, Vestfold, Grenland, Drammen ...	621	3 795	9 361	21 893	51 962	12,2	14,5	11,4	12,5	14,4
Resten av Østlandet	347	1 948	7 353	15 574	36 201	6,8	7,5	8,9	8,9	10,0
Øvrige storbyer	566	3 398	12 975	24 186	51 119	11,1	13,0	15,8	13,9	14,1
Sør- og Vestlandet utenom storbyer	288	1 142	4 674	13 172	30 665	5,6	4,4	5,7	7,5	8,5
Nordvestlandet, Trøndelag og Nord-Norge utenom Trondheim	254	926	5 991	16 338	34 229	5,0	3,5	7,3	9,4	9,5
Hele landet	5 105	26 095	82 379	174 597	361 923	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I det lange løp har også innvandrere med flukt som oppholdsgrunnlag bidratt til veksten i Oslo ved en innenlands flyttestrøm av innvandrere fra de distriktskommunene hvor de først har vært registrert bosatt. Denne strømmen av såkalte sekundærflyttinger har vært kartlagt som et ledd i myndighetene evaluering av effekten av sin bosettingspolitikk, se f. eks. Høydahl (2011), Sørli (1995, 1998) og Østby (2001, 2004). Kunnskap om mønsteret i innvandrernes innenlandske flyttemønster har betydning ved utformingen av forutsetningene om innvandrernes innenlandske flyttemønster, se også omtalen av dette i avsnitt 6.

En annen side ved den reduserte konsentrasjonen i Oslo, er at innvandrere i økende grad er bosatt i omlandskommuner til Oslo. Det skyldes både at innvandrere med ankomst på 1970-, 1980- og 1990-tallet har flyttet ut av byen og at det er en økt andel innvandrere som flytter direkte til omegnskommunene. Til tross for sekundærflyttingen har bosettingsmønsteret for innvandrere fra land utenom det nåværende EØS-området alt i alt endret seg i noe mer spredt retning. Likevel er det den gruppen som hadde den skjevste regionale fordelingen 1.1.2011.

Tabell 3.9. Øvrige befolkning etter bosted. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Sarpsborg/Fredrikstad	103 036	106 523	107 687	109 245	111 006	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6
Resten av Østfold	110 231	118 853	121 302	124 639	130 446	2,9	3,0	3,0	3,0	3,0
Follo	60 453	78 559	92 259	103 320	112 379	1,6	2,0	2,3	2,5	2,6
Asker/Bærum	100 429	109 916	121 374	136 902	141 890	2,6	2,8	3,0	3,3	3,3
Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	55 401	65 267	69 310	75 722	79 232	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8
Resten av Akershus	87 575	100 300	110 791	117 976	135 603	2,3	2,5	2,7	2,8	3,1
Oslo	468 225	425 635	403 136	412 726	429 024	12,3	10,7	9,9	9,8	9,9
Hedmark	176 828	184 247	182 952	180 546	178 671	4,7	4,6	4,5	4,3	4,1
Oppland	170 395	178 270	178 597	176 643	173 294	4,5	4,5	4,4	4,2	4,0
Drammen	48 115	47 172	47 857	47 967	49 232	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1
Resten av Buskerud	145 030	160 331	166 815	173 096	176 523	3,8	4,0	4,1	4,1	4,1
Vestfold	169 799	181 543	191 512	202 465	209 823	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9
Porsgrunn/Skien	75 721	77 223	76 477	77 624	77 470	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8
Resten av Telemark	79 165	81 710	82 250	79 728	76 102	2,1	2,1	2,0	1,9	1,8
Aust-Agder	78 863	87 872	94 175	97 598	100 015	2,1	2,2	2,3	2,3	2,3
Kristiansand	54 830	58 594	61 151	66 366	70 870	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
Resten av Vest-Agder	65 700	73 311	77 051	79 738	82 445	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9
Sandnes	29 668	34 902	42 608	49 682	56 478	0,8	0,9	1,0	1,2	1,3
Stavanger	80 334	84 634	88 938	97 902	103 776	2,1	2,1	2,2	2,3	2,4
Haugesund/Karmøy	53 948	58 076	61 029	64 305	67 547	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6
Resten av Rogaland	101 814	118 208	131 264	142 331	153 648	2,7	3,0	3,2	3,4	3,6
Bergen	205 010	203 745	202 599	215 494	228 354	5,4	5,1	5,0	5,1	5,3
Resten av Hordaland	159 098	177 041	191 210	197 390	208 661	4,2	4,4	4,7	4,7	4,8
Sogn og Fjordane	100 658	104 539	104 803	104 224	99 887	2,6	2,6	2,6	2,5	2,3
Møre og Romsdal	221 938	233 529	234 844	236 352	234 394	5,8	5,9	5,8	5,6	5,4
Trondheim	124 430	132 287	132 642	140 578	154 985	3,3	3,3	3,3	3,4	3,6
Resten av Sør-Trøndelag	105 505	108 316	111 877	111 676	114 246	2,8	2,7	2,8	2,7	2,6
Nord-Trøndelag	117 377	124 270	125 369	124 448	125 654	3,1	3,1	3,1	3,0	2,9
Nordland	241 827	242 043	236 480	233 073	223 927	6,4	6,1	5,8	5,6	5,2
Troms	135 772	144 669	144 136	145 926	146 856	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4
Finnmark	75 518	77 092	72 323	70 329	66 945	2,0	1,9	1,8	1,7	1,5
Hele landet	3 802 693	3 978 677	4 064 818	4 196 011	4 319 383	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 3.10. Øvrige befolkning etter bosted. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling

Region	1970	1980	1990	2000	2011	1970	1980	1990	2000	2011
	Absolutte tall					Prosentvis fordeling				
Oslo	468 225	425 635	403 136	412 726	429 024	12,3	10,7	9,9	9,8	9,9
Sentrale Akershus	216 283	253 742	282 943	315 944	333 501	5,7	6,4	7,0	7,5	7,7
Østfold, Vestfold, Grenland, Drammen	506 902	531 314	544 835	561 940	577 977	13,3	13,4	13,4	13,4	13,4
Resten av Østlandet	658 993	704 858	721 405	727 989	740 193	17,3	17,7	17,7	17,3	17,1
Øvrige storbyer	464 604	479 260	485 330	520 340	557 985	12,2	12,0	11,9	12,4	12,9
Sør- og Vestlandet utenom storbyer	489 091	549 410	597 337	631 044	668 794	12,9	13,8	14,7	15,0	15,5
Nordvestlandet, Trøndelag og Nord-Norge utenom Trondheim	998 595	1 034 458	1 029 832	1 026 028	1 011 909	26,3	26,0	25,3	24,5	23,4
Hele landet	3 802 693	3 978 677	4 064 818	4 196 011	4 319 383	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Også når det gjelder innvandrere med bakgrunn i de to landgruppene fra det nåværende EU/EØS-området (inkludert Nord-Amerika, Australia og New Zealand), har det skjedd forskyvninger i deres bosetting over tid. Dette skyldes dels at nye grupper har kommet til (særlig de siste årenes vekst i innvandrere fra de nye EU-medlemmene). Når vi ser på de to gruppene samlet, har Oslos andel blitt redusert fra 27 til 20 prosent. Men også når vi bare ser på den vestlige av de to gruppene, har Oslo-andelen gått ned, fra 27 til 23 prosent. (Vi går da ut fra at det er innvandrerne fra de vestlige landene som utgjorde så å si hele denne gruppen i de første årene).

Det er på langt nær innen rekkevidde å gi en fullgod oppsummering og forklaring her av all informasjon i tabellene 3.3-3.10. For øvrig blir noe av informasjonen som er gitt i tabellene trukket fram i forbindelse med tolkningen av framskrivningsresultatene senere i rapporten.

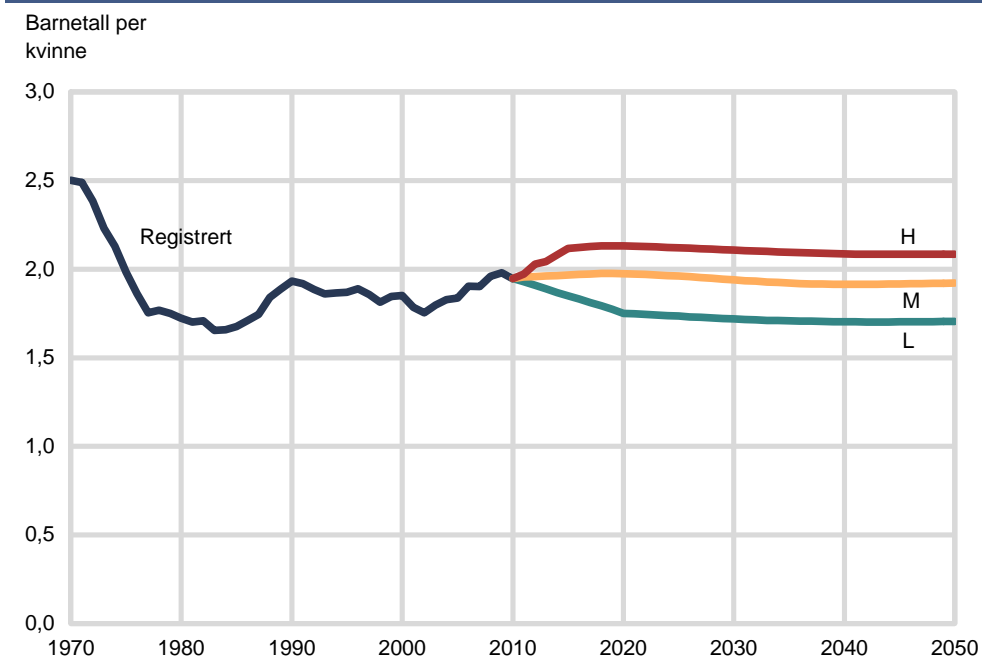
4. Forutsetninger om fruktbarhet og dødelighet

4.1. Fruktbarhetsforutsetningene på nasjonalt nivå

Dersom framskrivningen med REGINN skulle begrenses til bare å omfatte innvandrere, ville forutsetninger om fødsler og fruktbarhet falt bort, da innvandrere per definisjon er født utenfor Norge. Fordi norskfødte barn av to innvandrerforeldre tas med i beregningene, utarbeides det likevel forutsetninger om det framtidige fruktbarhetsnivået blant innvandrerkvinner i hver av de tre gruppene etter landbakgrunn. For voksne kvinner i gruppen norskfødte barn av to innvandrerforeldre beregnes det derimot ikke fødsler, da ingen barn av norskfødte skal være med i framskrivningen. Dermed gjelder fruktbarhetsforutsetningene bare kvinner som selv har innvandret.

Som forklart i avsnitt 2 foran, er REGINN utformet slik at regionale resultater er konsistente med forutsetninger som er spesifisert på nasjonalt nivå, nærmere bestemt i siste offisielle framskrivning fra juni 2011. Det ble da laget tre sett av fruktbarhetsforutsetninger, lav-, mellom- og høyalternativ. Figur 4.1 viser samlet fruktbarhetstall (SFT) for alle kvinner bosatt i Norge, slik det er registrert for perioden 1970-2010 og slik det ble forutsatt å endre seg gjennom framskrivningsperioden ifølge de tre alternativene. I både lav- og høyalternativet er det forutsatt at nivået endres raskt de første årene, mens det i alle alternativene er en svakere nedgang fra 2020 til 2040 – til nivåer mellom 1,70 og 2,09. Forutsetningene som gjaldt alle bosatte kvinner, var imidlertid et resultat av de forutsetninger som ble gjort separat for de tre gruppene av innvandrerkvinner, samt for alle kvinner som ikke er innvandrere. Dette var nytt sammenliknet med tidligere framskrivninger. Bakgrunnen for valg av forutsetninger i 2011-framskrivningen er for øvrig omtalt i en artikkel i Økonomiske analyser (Brunborg og Texmon 2011).

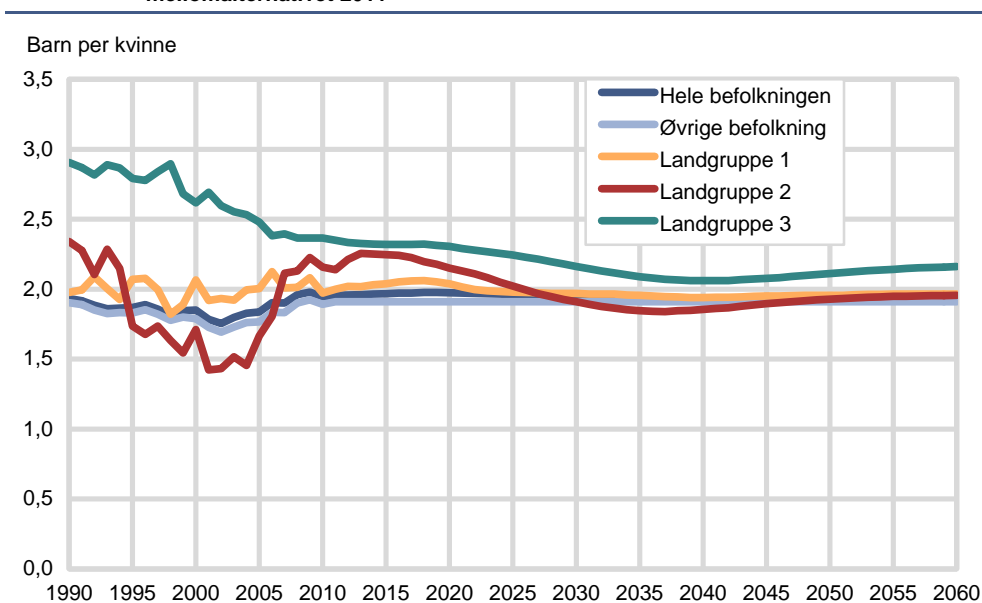
Figur 4.1. Samlet fruktbarhetstall for alle kvinner bosatt i Norge. Registrert 1970-2010. Forutsetningene ifølge lav-, mellom- og høyalternativene i 2011-framskrivningen

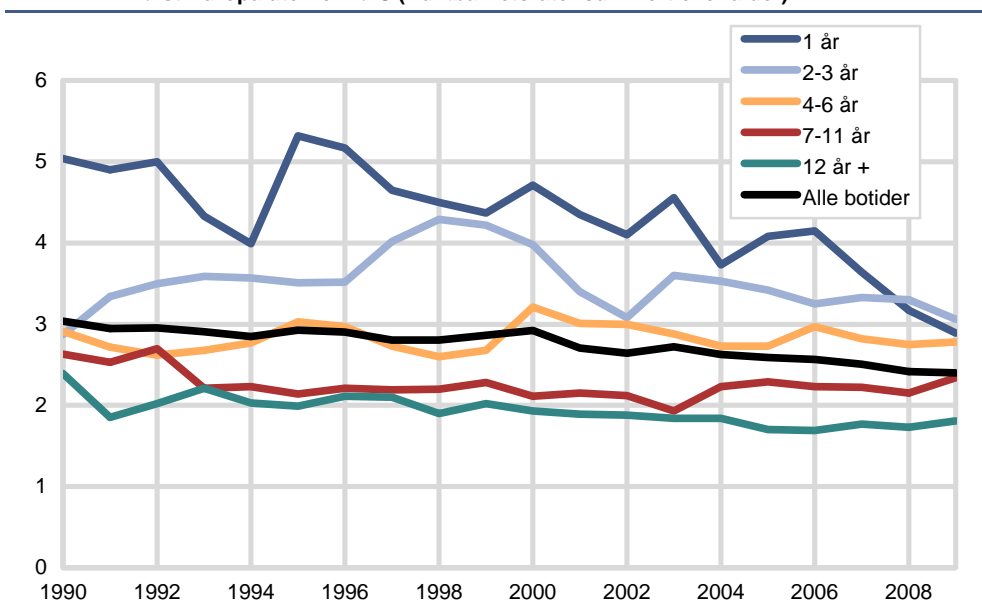
Her er bare innvandrerkvinneres fruktbarhet av interesse, og fruktbarhetsforutsetningene for alle bosatte kvinner er bare tatt med for å illustrere forskjellene mellom de tre alternativene. Av forutsetningene om innvandrerkvinneres fruktbarhetsutvikling er bare mellomalternativet tatt med i figur 4.2, som også viser de ulike utviklingsmønstrene som de tre gruppene av innvandrerkvinner har hatt i årene 1990-2010. Kvinnene fra vesteuropeiske land (inkludert Nord-Amerika, Australia og New Zealand), har hatt den mest stabile periodefruktbarheten, med

SFT rundt 2,0. Særlig de siste årene har dette vært ganske nært nivået blant kvinner som ikke er innvandrere. I mellomalternativet forutsettes det at nivået reduseres svakt, fra 2,0 til 1,94 fram mot 2040. Blant kvinner med bakgrunn i Asia, Afrika og Latin-Amerika m.m. (landgruppe 3), var fruktbarhetsnivået 3,0 i 1990, men har sunket til et nivå på under 2,4 de siste årene. Høy, men synkende fruktbarhet blant kvinner med bakgrunn i disse landene har vært beskrevet for Norge tidligere (Foss 2006, Lappegård 2001, Vassenden og Østby 1989). En av forklaringene til nedgangen er at innvandrerkvinnens fruktbarhet er høy de første årene etter ankomsten i Norge, men synker ettersom gjennomsnittlige botid i Norge øker over tid. Dette bekreftes i figur 4.3, som viser registrerte fruktbarhetsnivåer blant innvandrerkvinner fra denne landgruppen, når kvinnene er delt inn etter botid i Norge. I framskrivningens mellomalternativ ble det forutsatt at de botidsavhengige forskjellene i innvandrerkvinnens fruktbarhet skulle holdes konstante over tid, noe som ga en uttalt nedgang gjennom framskrivningsperioden for kvinnene i landgruppe 3.

Figur 4.2. Samlet fruktbarhetstall for innvandrerkvinner etter landgruppe og for kvinnene i den øvrige befolkningen. Registrert 1970-2010. Forutsetninger ifølge mellomalternativet 2011

Figur 4.3. Fruktbarhetsnivå etter botid i Norge for kvinner fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa utenfor EØS (fruktbarhetsrater summert over alder)

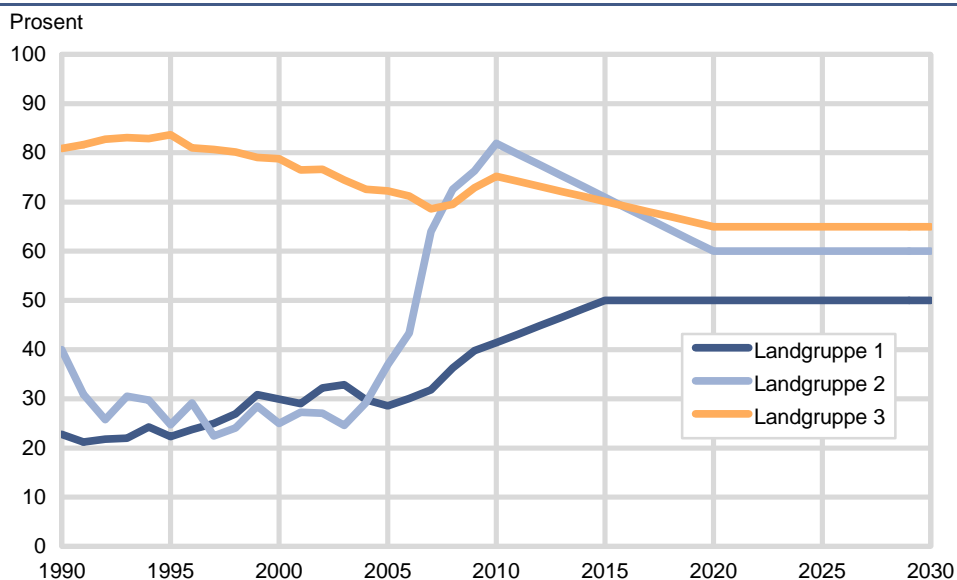

Også blant kvinnene fra landgruppe 2, de nye østeuropeiske EU-medlemmene, går fruktbarheten ned med mellomalternativets forutsetninger om botidsavhengig fruktbarhet. For denne landgruppen er imidlertid bakgrunnen for utviklingen fram til 2010 mer sammensatt. Fram til 2005 var dette en liten gruppe. Utviklingen fra og med 2006 er preget av at gruppens størrelse har vokst raskt, at mange kvinner derfor har kort botid og at en økende andel kvinner ankommer landet sammen med en arbeidsinnvandrer eller familiegjennforenes med en arbeidsinnvandrer. Særlig det siste kan ha bidratt til at det også i denne gruppen er høyere fruktbarhet blant dem med kort botid og at fruktbarheten i gruppen går ned i takt med økende gjennomsnittsbetid. Når det gjelder lav- og høyalternativet for innvandrerfruktbarhet, ble det i 2011-framskrivningen forutsatt at de relative forskjellene i fruktbarhetsnivå mellom innvandrergruppene og de øvrige kvinnene skulle være som i mellomalternativet.

4.2. Andel barn med to innvandrerforeldre

Fordi vi i innvandrerframskrivningen bare beregner framtidige tall for norskfødte barn av *to* innvandrerforeldre, må innvandrerkvinnenes fødselstall reduseres i henhold til dette. For å gi framtidige anslag for den andelen av innvandrerkvinnenes barn som også har en innvandret far, har vi sett på folkeregisterets opplysninger om dette blant fødte i hvert av årene 1990-2010 og for hver av gruppene etter landbakgrunn. Andelen var lenge ganske lav for begge de to gruppene som hovedsakelig har bakgrunn i Europa. Særlig var den lav blant vesteuropeiske kvinner, der en betydelig andel har flyttet til Norge på grunn av ekteskap med norske menn. På 2000-tallet har det vært en økning for begge gruppene, trolig på grunn av økt arbeidsinnvandring av par og av kvinners familiegjennforening med arbeidsinnvandrere. Selv om dette er mest uttalt for den østeuropeiske gruppen, legges det til grunn i framskrivningen at det gjelder i begge grupper og at andelen vil fortsette å være høyere enn de var for noen år siden.

Figur 4.4. Andel barn født i Norge av innvandrede kvinner som også har innvandrer som far. 3 landgrupper. Registrert 1990-2010. Forutsetning ifølge framskrivningen 2011

På den annen side har tilsvarende andel tradisjonelt vært høy for kvinnene med bakgrunn utenfor det nåværende EØS-området. Disse kvinnene har i stor grad kommet til Norge med familiegjennforening som oppholdsgrunnlag. Dette gjelder både familiegjennforening med partnere som har flukt som oppholdsgrunnlag, og familiegjennforeningen med de tidligere arbeidsinnvandrerne i denne landgruppen. Fordi det nå er et økende antall norskfødte menn med innvandrerbakgrunn som etablerer familie med innvandrerkvinner i denne gruppen, har andelen fødte av to utenlandskfødte foreldre gått noe ned. En annen forklaring til nedgangen er økningen i antall innvandrerkvinner (fra land som Russland, Thailand, Filippinene)

som etablerer familie med menn i den øvrige befolkning. Som figur 4.4 viser, forutsettes det at andelen skal fortsette å synke svakt i noen år av framskrivningen for kvinnene fra land utenom Europa. Etter 2020 er det forutsatt at alle disse andelene vil være konstante. Det utarbeides ikke flere alternative anslag for utviklingen i denne størrelsen.

4.3. Regionale forskjeller i innvandrerkvinneres fruktbarhet

For å studere hvordan innvandrerkvinneres fruktbarhet varierer med bostedsregion i Norge, er regionale tall for fruktbarhet beregnet for hver av de tre gruppene av innvandrerkvinner etter landbakgrunn. Tallene representerer gjennomsnittet av årene 2006-2010, og materialet er framstilt i tabell 4.1. Tabellen inneholder også en kolonne som viser regionale fruktbarhetsnivåer for innvandrerkvinnerne samlet i den samme perioden. For de fleste regionene i denne tabellen er befolkningene for små til at de regionale forskjellene kan forventes å være signifikante. Det var likevel to siktemål bak denne sammenlikningen av regionspesifikke fruktbarhetstall. Det ene var å se om de regionale fruktbarhetsnivåene kan ha noen sammenheng med gjennomsnittlig botid blant regionenes innvandrere, det andre var å se etter tendenser til andre mønstre som det er mulig å forklare og eventuelt ivareta i framskrivningen. Det første spørsmålet har sammenheng med de overveielserne som ble gjort ved starten av arbeidet med REGINN, om botid skulle være en bakgrunnsvariabel som i BEFINN eller på hvilket nivå informasjon om innvandrernes botid skulle ivaretas i framskrivningen. Det generelle inntrykket når det gjelder fruktbarhet, er at sammenhengen med gjennomsnittsbotiden i regionene (vist i tabell 5.5 bak) er relativt svak. Med hensyn til behandling av fruktbarhet i REGINN, ville det trolig vært lite å hente ut av en kompliserende bruk av botidsinformasjon.

Tabell 4.1. Samlet fruktbarhetstall for innvandrerkvinner etter landbakgrunn. Gjennomsnitt for 2006 - 2010. 31 norske regioner. Innvandrerkvinner med bakgrunn i tre landgrupper

Region	Alle innvandrerkvinner	Innvandrerkvinner fra vesteuropiske EØS-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	Innvandrerkvinner fra østeuropiske EU-land	Innvandrerkvinner fra resten av Øst-Europa, Afrika, Asia med Tyrkia, Latin-Amerika og resten av Oseania
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,3	2,1	2,0	2,7
2 Resten av Østfold	2,3	2,3	1,9	2,7
3 Follo	2,2	2,3	1,8	2,4
4 Asker/Bærum	2,1	2,2	1,7	2,3
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen .	2,2	2,2	1,9	2,5
6 Resten av Akershus	2,4	2,6	2,2	2,5
7 Oslo	2,0	1,7	1,5	2,8
8 Hedmark	2,3	2,1	2,2	2,6
9 Oppland	2,2	2,0	2,1	2,7
10 Drammen	2,3	2,1	1,9	2,8
11 Resten av Buskerud	2,2	2,1	2,1	2,5
12 Vestfold	2,4	2,3	2,1	2,7
13 Porsgrunn/Skien	2,2	2,3	1,7	2,8
14 Resten av Telemark	2,1	1,9	1,9	2,5
15 Aust-Agder	2,5	2,3	2,4	2,7
16 Kristiansand	2,1	2,1	1,7	2,6
17 Resten av Vest-Agder	2,4	2,3	2,3	2,7
18 Sandnes	2,3	2,3	1,9	2,8
19 Stavanger	2,2	1,9	2,0	2,6
20 Haugesund/Karmøy	2,5	2,4	2,2	2,9
21 Resten av Rogaland	2,6	2,5	2,2	3,0
22 Bergen	1,9	1,8	1,5	2,5
23 Resten av Hordaland	2,5	2,7	2,1	2,9
24 Sogn og Fjordane	2,5	2,4	2,5	2,8
25 Møre og Romsdal	2,6	2,5	2,3	2,9
26 Trondheim	2,0	1,9	1,6	2,5
27 Resten av Sør-Trøndelag	2,4	2,2	2,1	2,8
28 Nord-Trøndelag	2,5	2,6	2,2	2,9
29 Nordland	2,3	2,4	1,8	2,6
30 Troms	2,0	1,9	1,7	2,5
31 Finnmark	2,3	2,1	2,3	2,6

Når det gjelder andre mønstre, må det presiseres at det ikke har vært mulig å gjøre noen grundigere *analyse* av de regionale fruktbarhetsforskjellene innenfor rammen av dette arbeidet. Når inspeksjonen av tabell 4.1 likevel gir opphav til noen mulige forklaringer, er de ikke bekreftet statistisk. Ut fra kjennskap til størrelse og sammensetning av innvandrerpopulasjonene i regionene kan det likevel se ut til at de beregnede forskjellene i fruktbarhetsnivå dels skyldes sammensetning og dels tilfeldig variasjon. Det siste kan nok ha størst betydning for kvinnene fra de østeuropeiske EU-landene.

Ser vi på innvandrerkvinner samlet, er det ikke så store regionale forskjeller, da de fleste regionene har et nivå som ligger relativt nær landsgjennomsnittet for perioden på oppunder 2,4 (ikke vist). Det er særlig innvandrerkvinnene i de største byene som har et fruktbarhetsnivå under landsgjennomsnittet (rundt 2,0), i tillegg til Troms, som har mange av sine innvandrere bosatt i "storbyen" Tromsø. Når kvinnene fra Vest-Europa (m.m.) inspiseres for seg, er fruktbarhetsnivået generelt lavere, men de største byene, unntatt Kristiansand, skiller seg ut med lavere nivå. En mulig forklaring av at storbyenes innvandrerkvinner har noe lavere fruktbarhet enn innvandrerkvinner i andre regioner, er at storbyene har en høyere andel innvandrerkvinner med utdanning eller arbeid som oppholdsgrunnlag enn andre regioner har. Også i gruppen av kvinner fra de østeuropeiske EU-landene er det gjennomgående lavere fruktbarhetsnivå i storbyene, men for denne gruppen er de lave nivåene spredt på flere urbane områder, som byene i Grenland, Aker og Bærum, samt Troms. For denne gruppen ser det ut til å være noen mer tilfeldige forskjeller, særlig mellom de mindre urbane regionene.

Blant innvandrerkvinner fra landene i Asia, Afrika og Latin-Amerika (m.fl.) ser det ikke ut til å være systematiske forskjeller i fruktbarhet mellom kvinnene som er bosatt i de større byene og dem som er bosatt i andre regioner. Tvert om er særlig nivået i Oslo høyere enn for de fleste andre regionene. Siden det særlig er i Oslo og i flere av regionene på Østlandet det bor mange innvandrere med lang botid, ser botid altså ikke ut til å være utslagsgivende for den regionale variasjonen. Når det gjelder oppholdsgrunnlag, er flukt og familiejenforening de dominerende kategoriene i denne innvandrergruppen, og det kan forventes et høyere fruktbarhet blant de familiejenforente. Imidlertid mangler en oversikt over hvordan kvinner med disse oppholdsgrunnlagene er fordelt mellom regionene. Mer nærliggende kan det være å trekke inn de regionale forskjellene i sammensetning etter enkeltland som forklaring av fruktbarhetsforskjeller. Det er dokumentert store innbyrdes fruktbarhetsforskjeller mellom kvinner fra enkeltland i denne gruppen av land, blant annet har de somaliske og pakistanske et høyt nivå (se bl.a. Foss 2006). Av innvandrere fra disse landene bor relativt mange i Oslo, foruten i Drammen, i byene ved Nedre Glomma og i Grenland. Når fruktbarhetsnivået blant kvinnene fra landgruppe 3 er høyt i alle disse regionene, kan sammensetningen etter land gi et bidrag til dette. I andre deler av landet, for eksempel byene på Vestlandet, er det enkelte flyktningsgrupper fra land med lavere fruktbarhetsnivå som er sterkere representert blant innvandrergruppen fra landgruppe 3.

Som nevnt er flere av de 31 regionene i REGINN for små til å utgjøre egne regioner for beregning av et sett med fruktbarhetsrater. Som i de regionale framskrivningene av folkemengden blir fruktbarhet derfor spesifisert for aggregater av de 31 regionene. I alt er det 11 slike regioner (se tabell 6.2). Stort sett er det skilt mellom storbyregionene og andre typer av regioner. Når det gjelder inndelingen av landet ellers, skilles det stort sett mellom landsdelene, og fruktbarhetsområdene består derfor i stor grad av geografisk sammenhengende regioner. Skillet mellom innvandrerkvinner med bakgrunn i de tre ulike landgruppene er beholdt. Det er regionale forskjeller for hele perioden 1990-2010 som er beregnet, og dermed brukes det en observasjonsperiode med et høyere fruktbarhetsnivå enn forutsatt for framskrivningsperioden. Beregningene er imidlertid innrettet slik at den samlede fruktbarheten for de tre gruppene innvandrerkvinner vil følge de (alternative)

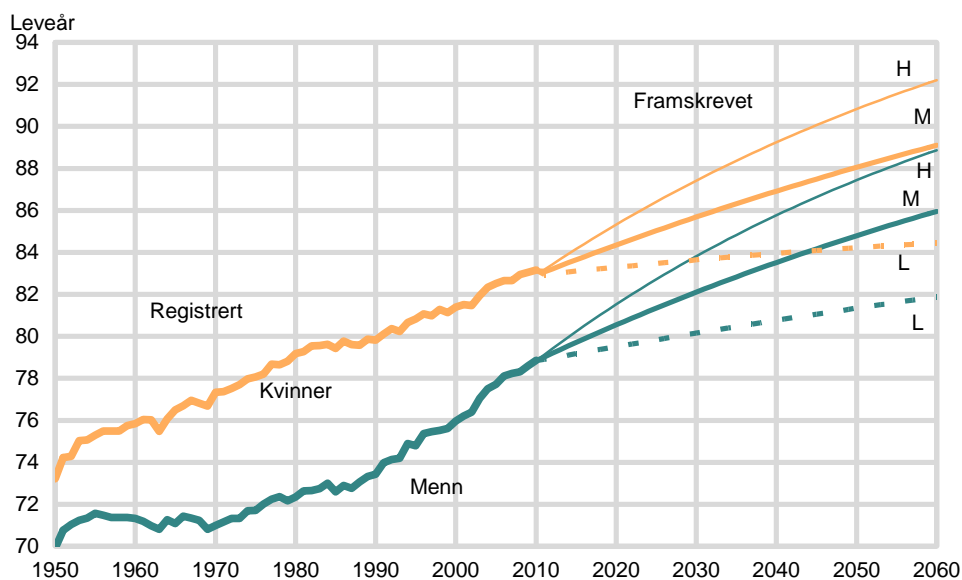
banene gjennom framskrivningsperioden som ble fastsatt i befolkningsframskrivningen i 2011 (vist i figur 4.2 for mellomalternativet).

4.4. Dødelighet

Det har til nå ikke vært spesifisert egne dødelighetsforutsetninger for innvandrere i de tidligere nasjonale framskrivningene av antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. For hvert av kjønnene forutsettes dermed felles baner for utviklingen i levealder (i tre alternativer, vist i figur 4.5). Bakgrunnen for dette valget er det blant annet redegjort for i artikkelen om forutsetningene i de siste befolkningsframskrivningene (Brunborg og Texmon 2011). Innvandrerne i Norge er foreløpig en ung befolkning, så antall dødsfall er uansett lavt, slik at de ulike alternativene om levealderen ikke gjør så store utslag for veksten i antall innvandrere (se avsnitt 7.2). I befolkningsframskrivningen fra 2011 ble det publisert innvandrertall for en periode helt fram til 2100, og i en så langsiktig beregning vil dødelighetsforutsetningene få økt betydning utover i framskrivningsperioden. I beregninger på regionalt nivå er tidshorisonten kortere, og små dødelighetsforskjeller mellom grupper vil uansett ha liten betydning.

Et annet spørsmål ved en regional framskrivning er om innvandrernes dødelighet skulle spesifiseres etter bostedsregion i Norge. I den regionale framskrivningen av folkemengden spesifiseres dødelighet etter fylke, da det er relativt stabile forskjeller mellom fylkene når det gjelder dødelighet. Etablerte forklaringer er ulike yrkesstruktur, sammensetning etter ekteskapeleg status, ulikhet i miljøbelastninger og kvalitet i helsetilbudet. Felles for disse forklaringene er at det er langtids-effektene av dem som eventuelt kommer til uttrykk ved forskjeller i befolkningens levealder. Når det gjelder innvandrere, er det derimot grunn til å vente at forskjeller i helse og livsstil har sin opprinnelse før ankomsten til Norge og at bostedet i Norge har mindre betydning. Det er derfor ikke gjort noen forsøk på å lete etter dødelighetsforskjeller etter innvandreres bosted.

Figur 4.5. Forventet levealder ved fødselen. Registrert 1950-2010 og ifølge L-, M- og H-alternativet i befolkningsframskrivningen i 2011

5. Forutsetninger om inn- og utvandring

5.1. Innvandringsstrømmene til Norge

Her ser vi først og fremst på *innvandreres* flyttestrømmer. De utgjøres for en stor del av første gangs innflytting av nye innvandrere, men også av tilbakeflytting av innvandrere og norskfødte barn av innvandrerforeldre som har vært bosatt i Norge tidligere. Da botid ikke er variabel i beregningene med REGINN, blir det ikke skilt mellom første gangs innflytting og tilbakeflytting blant innvandrere i disse strømmene. Derimot skilles det mellom de to innvandringskategoriene; innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre.³

Som nevnt i de innledende avsnittene innebærer ikke det foreliggende arbeidet med regional innvandrerframskrivning utarbeiding av nye forutsetninger om innvandringen til landet. Det betyr at forutsetningene på nasjonalt nivå er slik de ble beskrevet i tilknytning til publisering av den siste offisielle framskrivningen (Statistisk sentralbyrå 2011a). I tillegg er forutsetningene om innvandring nærmere begrunnet og forklart i en egen artikkel om forutsetninger (Brunborg og Texmon 2011). *Vurderingene* som forutsetningene er basert på, kommer vi ikke inn på her, men de sentrale forutsetningene på nasjonalt nivå blir likevel vist i figur 5.1. Innvandringen står i en særstilling med sin betydning for resultatene av framskrivningen, både på nasjonalt og regionalt nivå.

Også for innvandring er det utarbeidet et lav-, mellom- og høyalternativ. I 2011- framskrivningen var bruttoinnvandring den størrelsen det ble gitt eksplisitte forutsetninger om, mens nettoinnvandringen ble beregnet i framskrivningen. Nettoinnvandringen tas likevel med i figurene, siden det er den som har direkte virkning på folketallsutviklingen. Som figurene viser, er det forutsatt store endringer i innvandringsnivået gjennom framskrivningsperioden. Unntaket er det høyeste av de tre alternativene, der det høye utgangsnivået så å si opprettholdes gjennom framskrivningsperioden etter å ha økt noe de første årene. Også i mellomalternativet er det forutsatt at det samlede innvandringsnivået skal stige i noen år fra utgangsnivået på 70 000⁴, og at det vil nå en topp på 80 000 om noen år, men at det så vil synke til om lag halvparten av utgangsnivået innen 2040. Mesteparten av nedgangen er mellom 2015 og 2030. Dermed er innvandringen i tiåret 2030-2040 forutsatt å være mye lavere enn i de to foregående tiårene, slik at beregnet *vekst* i antall innvandrere blir betydelig lavere i den siste tredelen enn i resten av framskrivningsperioden. I lavalternativet er det på den annen side forutsatt at innvandringen reduseres allerede i første år av framskrivningen, og at nedgangen i hovedsak vil fortsette gjennom hele perioden fram til 2040. Lavalternativets nivå flater ut *etter* den perioden som vi konsentrerer oss om her.

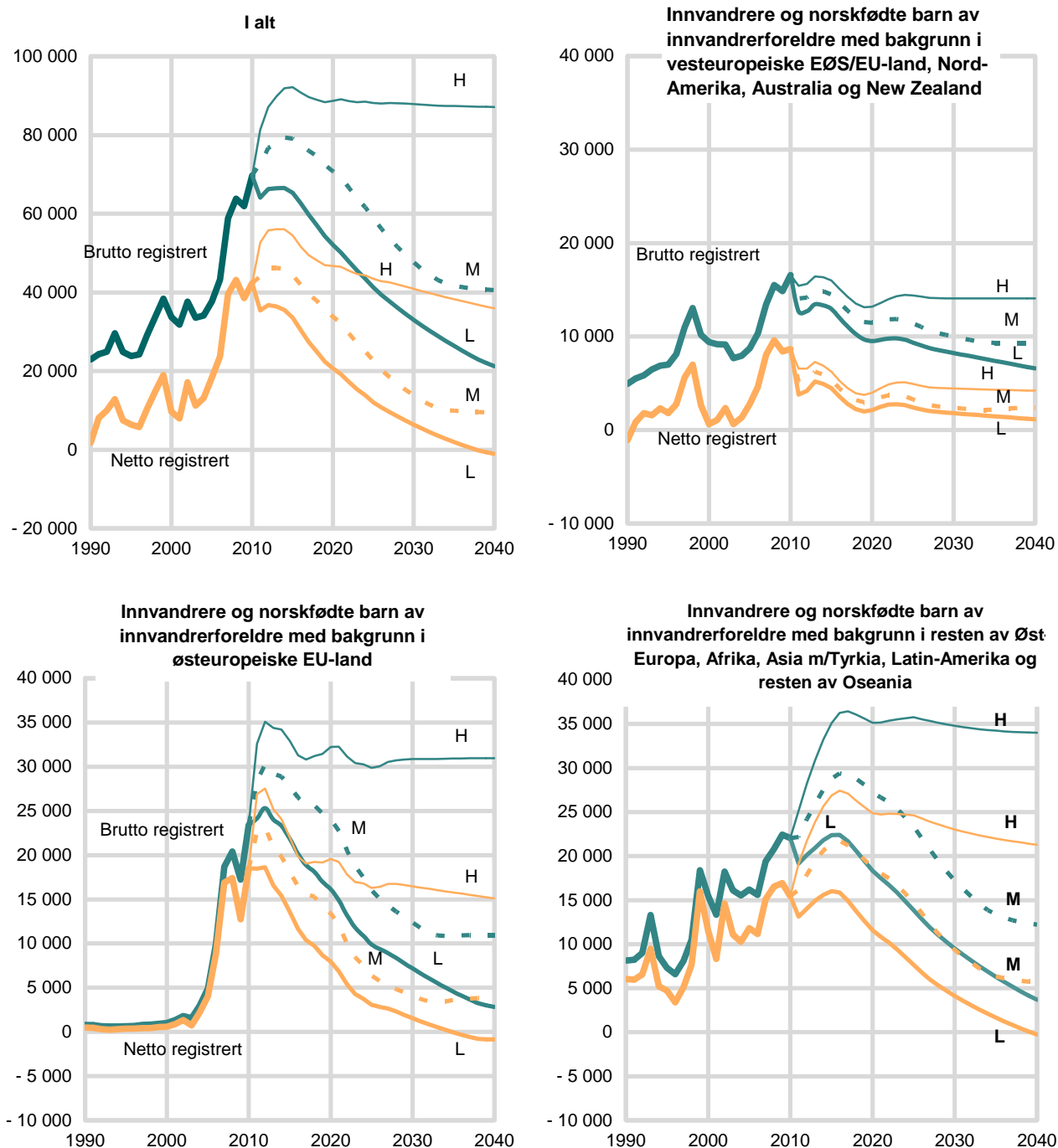
Nettoinnvandringen følger mye av utviklingen over tid som vi har sett for brutto innvandring.⁵ I framskrivningsperioden vil imidlertid utviklingen i nettoinnvandring avvike fra innvandringsbanen ved en mer nedadgående trend. Dette er fordi *utvandringen* øker i takt med en voksende bestand. Dermed synker nettoinnvandringen også i høyalternativet fra sitt høyeste nivå på 56 000 til om lag 36 000 i 2040, mens mellomalternativets innvandringsoverskudd synker fra over 45 000 i starten av perioden til om lag 10 000 i slutten av perioden. Dette skyldes altså at det er forutsatt synkende innvandring og at denne kombineres med en økende utvandring (se også avsnitt 5.3).

³ I BEFINN, hvor bestanden av innvandrere er delt inn etter botid, er også innvandringsstrømmene delt inn etter sin brutto botid i Norge. Vi forutsetter der at en fast (nokså liten) andel av innvandrerne ikke er nykommere, slik det har vært i observasjonsperioden.

⁴ I beregningene er det tatt utgangspunkt i et innvandringstall som er redusert for at noen personer flytter ut av landet igjen i samme år som de ankom, så de angitte innvandringstallene er dermed lavere enn i offisiell statistikk. Denne reduksjonen påvirker ikke nettoinnvandringstallene.

⁵ Nettoinnvandringen (eller innvandringsoverskuddet) er beregnet som differansen mellom (brutto) innvandring til landet og utvandringen fra landet.

Figur 5.1. Brutto og netto innvandring til landet. Registrert 1990-2010. Framskrevet 2011-2040 ifølge lav-, mellom- og høyalternativet i 2011-framskrivningen¹

¹Alternativene MMML, MMMM og MMMH. Når det gjelder nettoinnvandringen, varierer denne med forutsetningene for de andre komponentene (fruktbarhet og dødelighet) fordi disse har virkning på omfanget av *utvandring*.

For to av de tre innvandrergruppene etter landbakgrunn er innvandringen både i høy- og mellomalternativet forutsatt å stige en god del år før den vil synke slik vi så for den samlede innvandringen til landet. For innvandrere med bakgrunn fra de østeuropeiske EU-landene vil den årlige innvandringsstrømmen vil nå et nivå på oppunder 30 000 per år mot dagens nivå på 23 000. Også innvandring fra landene utenfor Europa (inkludert Øst-Europa utenfor EØS) er forventet å komme opp på et innvandringsnivå på oppunder 30 000 i mellomalternativet. Når det gjelder de vesteuropeiske EU-landene, er det i alle alternativ forutsatt lavere innvandring enn i siste observerte år, men for denne gruppen er nedgangen langsommere.

5.2. Regional fordeling av innvandringen

Generelt om beskrivelsen av flyttestrømmene

Ut fra beskrivelsen av innvandrergruppenes regionale bosettingsmønster (i avsnitt 3.2) framgår det at den regionale fordelingen av flyttestrømmene til landet varierer med innflytternes landbakgrunn og at fordelingene også har endret seg over tid. Hva som forutsettes om disse fordelingene i tiden *framover*, har stor betydning for resultatene av framskrivningen.

I beregningene med REGINN må regionens andel av innflyttingen (både ved innvandring og innenlands flytting) angis for *alle regionene* i framskrivningen. Derfor gis det en detaljert oversikt over registrerte regionale fordelinger i de følgende avsnittene, der samtlige av framskrivningens 31 regioner er tatt med. I tabellene 5.1-5.3 vises tall for innvandringen for hver av de tre landgruppene, og hver av tabellene dekker fire 5-års perioder.^{6,7} For hver av tabellene er fordelingen av bosatte fra samme landgruppe tatt med for å kunne sammenlikne disse størrelsene.

Flyttestrømmene fra vesteuropeiske land

Tradisjonelt har innflyttingen av personer med bakgrunn fra land i Vest-Europa (samt Nord-Amerika, Australia og New Zealand) vært mer spredt på ulike strøk av landet enn flyttestrømmene av personer med bakgrunn utenfor Europa (se tabell 5.1). For det første er dette en gruppe som har vært etablert i landet gjennom en mye lengre periode, med blant annet flere bølger av arbeidsinnvandring fra nabolandene. Dessuten har det vært betydelige innslag av innflytting i forbindelse med familiedanning med norske ektefeller i denne gruppen, noe som har bidratt til et spredt mønster. Ellers har flyttestrømmene av personer med bakgrunn i vestlige land oftere enn andre grupper kommet til landet som ekspertarbeidskraft. I oljenæringens pionertid ga dette særlig mye utenlandsk tilflytting av arbeidskraft til Stavanger-området og andre deler av Vestlandet, men dette preger ikke den regionale fordelingen av gruppens bosetting i dag. Denne typen arbeidskraft har en relativt høy tilbøyelighet til å flytte ut igjen etter noen år.

Ser vi på utviklingen gjennom de siste to tiårene, er tendensen at alle de større byene har hatt høyere andel av landets tilflytting for denne innvandrerguppen enn fordelingen av deres bosetting tilsier. For noen av byene, som Oslo og Trondheim, er denne tendensen også økende gjennom perioden. Innlandsfylkene på Østlandet taper noe av sin andel over tid, men for mange av regionene er det vanskelig å beskrive noe klart mønster. Det er kjent gjennom offisiell statistikk at innen denne gruppen har det vært størst vekst i arbeidsinnvandringen, særlig fra nabolandet Sverige. Fordi det norske arbeidsmarkedet har vært strammere enn det svenske i perioden 2006-2010, har det vært lettere for svensk ungdom å komme inn i det norske enn i det svenske arbeidsmarkedet. Dette har betydning for den regionale fordelingen innen gruppen, da den geografiske avstanden mellom deler av Sverige og Oslo-regionen er kort.

⁶ Den første perioden dekker 6 år, da alle år i materialet fra perioden 1990-2010 er med.

⁷ Norskfødte barn av to innvandrere er inkludert i materialet, men utgjør en ytterst liten del av det.

Tabell 5.1. Innvanderes bosetting ved innflyttingen fra utlandet fordelt på 31 norske regioner. Registrert i fire 5-årsperioder. Innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Landgruppe 1

Region	Fordeling av alle bosatte innvandrere	Innflytting			
		1.1.2011	1990-1995	1996-2000	2001-2005
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,0	1,2	1,6	1,3	1,2
2 Resten av Østfold	2,7	1,9	2,0	1,6	1,4
3 Follo	3,4	2,5	2,3	2,2	1,9
4 Asker/Bærum	5,8	6,9	8,2	6,5	4,5
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen ..	2,0	1,3	2,1	1,6	1,6
6 Resten av Akershus	3,1	1,2	1,7	2,0	2,0
7 Oslo	22,9	25,1	26,4	26,5	29,4
8 Hedmark	2,7	2,0	2,0	2,1	1,9
9 Oppland	2,3	2,5	2,3	2,6	2,0
10 Drammen	1,2	0,8	1,1	0,9	0,8
11 Resten av Buskerud	4,1	3,3	3,3	4,2	3,3
12 Vestfold	4,3	2,7	2,7	2,9	3,3
13 Porsgrunn/Skien	1,3	1,0	1,0	1,0	0,8
14 Resten av Telemark	1,4	1,6	1,3	1,6	1,4
15 Aust-Agder	2,1	1,5	1,2	1,4	1,5
16 Kristiansand	1,7	1,3	1,1	1,1	1,5
17 Resten av Vest-Agder	1,8	0,9	0,8	1,1	1,5
18 Sandnes	1,4	1,6	1,1	1,0	1,4
19 Stavanger	4,8	11,1	7,0	6,1	6,8
20 Haugesund/Karmøy	1,1	1,0	1,0	0,9	1,1
21 Resten av Rogaland	3,2	3,0	2,4	2,6	3,4
22 Bergen	5,0	5,4	5,3	5,7	5,9
23 Resten av Hordaland	2,6	2,1	2,1	1,9	2,3
24 Sogn og Fjordane	1,6	1,4	1,9	2,3	1,8
25 Møre og Romsdal	3,5	2,5	3,1	3,4	4,0
26 Trondheim	3,2	3,3	3,4	4,2	4,5
27 Resten av Sør-Trøndelag	1,1	1,0	1,2	1,5	1,0
28 Nord-Trøndelag	1,2	1,1	1,1	0,9	0,9
29 Nordland	2,5	3,0	2,8	2,4	2,5
30 Troms	2,6	3,5	3,8	4,4	3,0
31 Finnmark	1,5	2,4	2,7	2,1	1,4
Hele landet	100	100	100	100	100

Flyttestrømmene fra østeuropeiske EU-land

Siden innvandrerguppen med bakgrunn i de østeuropeiske EU-landene har vokst så raskt i de siste fem årene, er det bare den siste av de fire femårsperiodene som det er av egentlig interesse å studere, da en svært stor andel av gruppen har ankommet Norge i denne perioden. Dermed er det som ventet ganske små forskjeller mellom den regionale fordelingen av gruppens bosetting og dens innvandringsstrømmer i årene 2006-2010 (tabell 5.2). Sammenliknet med de to andre gruppene etter landbakgrunn ligger dessuten fordelingen av bosetting og flyttestrømmer nærmere bosettingsmønsteret for den samlede befolkningen. I de tre første periodene (1990-2005) var strømmene derimot mer rettet mot de sentrale strøkene av landet enn de har vært de siste årene - etter at disse østeuropeiske landene ble nye EU-medlemmer og fikk adgang til det norske arbeidsmarkedet.

Fremdeles er storbyene og storbyområdene målet for en god del av flyttestrømmene fra de nye EU-landene i Øst-Europa. Andelen er stadig *noe* større enn den andelen som folketallet i disse regionene utgjør av det totale folketallet, men ikke mye i de siste årene. Den har også sunket over tid. Høyere andel av disse strømmene (sammenliknet med folketallsfordelingen) får også Møre og Romsdal, samt regionene i Rogaland. Dette er regioner med et bredt sammensatt arbeidsmarked, der innvandrere etterspørres i stadig større grad, f. eks. i verftsindustrien og oppdrettsnæringen langs kysten. På den annen side er den andelen av gruppen som flytter til nordnorske fylkene og innlandsfylkene Hedmark og Oppland, lavere enn disse fylkenes andel av folketallet skulle tilsi. Alt i alt ser det ut til at arbeidsinnvandrerne fra Øst-Europa orienterer seg mot ganske store deler av landet, og ikke bare Østlandsområdet, slik bølgen av arbeidsinnvandrere rundt 1970 gjorde. Det ser dessuten ut til at det er en synkende sentralisering av denne gruppen over tid.

Tabell 5.2. Innvanderes bosetting ved innflyttingen fra utlandet fordelt på 31 norske regioner. Registrert i fire 5-årsperioder. Innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Landgruppe 2

Region	Fordeling av alle bosatte innvandrere	Innflytting			
		1.1.2011	1990-1995	1996-2000	2001-2005
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,4	2,7	1,9	2,1	2,1
2 Resten av Østfold	3,1	3,6	2,4	3,0	2,7
3 Follo	2,2	2,7	2,6	2,6	2,0
4 Asker/Bærum	4,9	3,5	6,0	7,6	5,1
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen ...	2,3	1,4	1,6	2,0	2,3
6 Resten av Akershus	3,4	1,3	2,0	1,9	3,0
7 Oslo	16,0	19,1	20,5	21,8	16,5
8 Hedmark	2,2	3,5	2,8	2,5	2,1
9 Oppland	2,5	4,5	3,1	2,5	2,5
10 Drammen	1,8	1,2	1,4	1,4	1,6
11 Resten av Buskerud	4,8	4,7	3,2	3,9	4,5
12 Vestfold	4,8	3,6	3,4	3,9	4,8
13 Porsgrunn/Skien	1,2	1,0	1,5	0,9	1,0
14 Resten av Telemark	0,9	1,8	1,4	1,0	0,8
15 Aust-Agder	1,9	1,9	2,0	1,4	1,8
16 Kristiansand	1,1	1,0	0,9	0,7	1,2
17 Resten av Vest-Agder	1,3	1,6	1,7	1,3	1,2
18 Sandnes	2,3	0,9	1,0	0,7	2,0
19 Stavanger	3,4	2,7	3,4	2,9	3,7
20 Haugesund/Karmøy	2,1	1,3	1,2	1,3	2,4
21 Resten av Rogaland	4,8	2,1	2,7	3,1	4,4
22 Bergen	6,1	5,8	6,4	7,1	6,4
23 Resten av Hordaland	5,3	2,8	3,2	3,5	5,1
24 Sogn og Fjordane	2,5	1,8	3,6	4,5	2,5
25 Møre og Romsdal	6,3	5,3	5,1	3,9	6,4
26 Trondheim	2,1	2,9	3,7	4,0	2,1
27 Resten av Sør-Trøndelag	2,4	2,0	1,7	2,1	2,9
28 Nord-Trøndelag	1,3	3,8	1,9	1,2	1,7
29 Nordland	2,1	4,2	3,4	2,2	2,3
30 Troms	1,5	4,0	3,3	2,3	1,7
31 Finnmark	1,0	1,1	0,9	0,5	1,1
Hele landet	100	100	100	100	100

Flyttestrømmene fra land utenfor Europa

I de første årene med økt innflytting av personer med bakgrunn fra andre verdensdeler (her resten av Øst-Europa, Afrika, Asia, Latin-Amerika og resten av Oseania) var innvandrerstrømmene i stor grad rettet mot Oslo og sentrale deler av Østlandet. Også dette bildet har endret seg, som beskrevet i avsnitt 3.2. Andelen har holdt seg ganske stabil etter 1990, med noe under en firedel av innvandringen med bakgrunn i disse landene. Andelen som flytter direkte fra utlandet til Oslo, har dermed i hele perioden 1990-2010 vært lavere enn andelen av samme innvandrergruppe som var bosatt i Oslo. Dette har bidratt til at andel av personer med denne landbakgrunnen som er bosatt i Oslo, har sunket gjennom flere tiår. Også byene i Østfold, Drammen og de tre kommunene på Nedre Romerike er områder med lavere andel av tilstrømningen fra disse landene enn den andelen regionene har av de bosatte med tilsvarende bakgrunn. Imidlertid er det ikke noen slik trend i perioden 1990-2010, så forskyvningen av tilstrømningen har endret seg før de første av de observerte periodene fra tabell 5.3.

Forutsetningene i framskrivningen

For hver av landgruppene må det lages empirisk baserte regionale fordelingsnøkler for innvandring. I den regionale framskrivningen av folkemengden lages det *aldersspesifikke* fordelingsnøkler for innflyttingen fra utlandet. I arbeidet med REGINN var det en del av modellutformingen å finne hvor detaljert en slik aldersfordeling skulle være. I beregningene som vil bli presentert her, ble det valgt en inndeling i 9 aldersgrupper mellom 0-69 år (mens det er 20 aldersgrupper i BEFREG).

Tabell 5.3. Innvandreres bosetting ved innflyttingen fra utlandet fordelt på 31 norske regioner. Registrert i fire 5-årsperioder. Innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Landgruppe 3

Region	Fordeling av alle bosatte innvandrere	Innflytting			
		1.1.2011	1990-1995	1996-2000	2001-2005
1 Sarpsborg/Fredrikstad	3,1	0,8	1,1	1,7	1,7
2 Resten av Østfold	2,8	2,9	2,1	2,0	2,0
3 Follo	2,3	2,4	2,2	2,6	2,6
4 Asker/Bærum	3,7	3,0	2,9	3,1	3,9
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen ...	3,8	1,3	1,2	1,8	1,9
6 Resten av Akershus	2,4	1,3	1,3	1,2	1,6
7 Oslo	33,8	22,6	22,6	22,4	24,0
8 Hedmark	1,9	3,5	3,4	3,1	2,6
9 Oppland	1,9	3,8	3,5	3,3	2,8
10 Drammen	3,0	1,1	1,3	1,5	1,2
11 Resten av Buskerud	2,9	2,9	2,8	2,9	2,7
12 Vestfold	3,6	2,9	2,8	3,3	3,3
13 Porsgrunn/Skien	1,8	1,4	1,4	1,2	1,3
14 Resten av Telemark	0,8	1,6	2,0	1,8	1,3
15 Aust-Agder	1,4	2,5	2,0	2,1	1,8
16 Kristiansand	2,2	1,9	1,7	1,6	1,7
17 Resten av Vest-Agder	1,0	1,6	1,9	2,4	1,8
18 Sandnes	1,5	0,7	1,5	1,3	1,4
19 Stavanger	3,4	3,2	2,3	2,5	4,3
20 Haugesund/Karmøy	1,0	1,7	1,4	1,2	1,0
21 Resten av Rogaland	1,7	1,5	1,8	2,2	2,1
22 Bergen	5,3	5,5	5,1	4,9	5,7
23 Resten av Hordaland	1,7	3,4	3,0	3,1	2,7
24 Sogn og Fjordane	0,9	2,3	2,2	2,3	2,0
25 Møre og Romsdal	2,3	4,3	3,7	4,3	4,0
26 Trondheim	3,3	4,8	4,5	3,9	4,8
27 Resten av Sør-Trøndelag	0,7	1,4	1,5	1,7	1,1
28 Nord-Trøndelag	1,0	2,8	2,4	2,3	2,0
29 Nordland	2,1	5,1	6,7	5,9	4,8
30 Troms	1,5	2,9	4,0	3,8	3,9
31 Finnmark	0,9	2,8	3,6	2,3	1,9
Hele landet	100	100	100	100	100

5.3. Utvandring

Generelt om innvandreres tilbakeflytting fra Norge

Langt fra alle innvandrere som flytter til Norge, blir her for resten av livet. Følgelig har omfanget av utvandring fra Norge økt over tid, med det høye innvandringsnivået og voksende antall innvandrere i landet (se den historiske delen av figur 5.3). Andelen som flytter ut av landet igjen, varierer med landbakgrunn, men først og fremst er det klare forskjeller mellom utvandringen i de ulike gruppene etter oppholdsgrunnlag i landet. Høyest er utvandringstilbøyeligheten blant dem som har kommet til Norge på grunn av arbeid og utdanning, mens både fluktgrunnlag og familieinnvandring er forbundet med lav utvandringstilbøyelighet (Statistisk sentralbyrå 2011b).

Før årtusenskiftet ble det publisert en oppsummerende analyse av innvandreres utvandring fra Norge (Tysse og Keilman 1998), basert på data fram til midten av 1990-tallet. Blant annet fordi innvandrings- og utvandringmønsteret har endret seg mye etter dette, har det vært stort behov for nyere empirisk analyse. Et slikt arbeid ble igangsatt i 2010, og er under publisering (Pettersen, kommer i 2012). Her gis det en oppsummering med utgangspunkt i framskrivningens landgrupper.

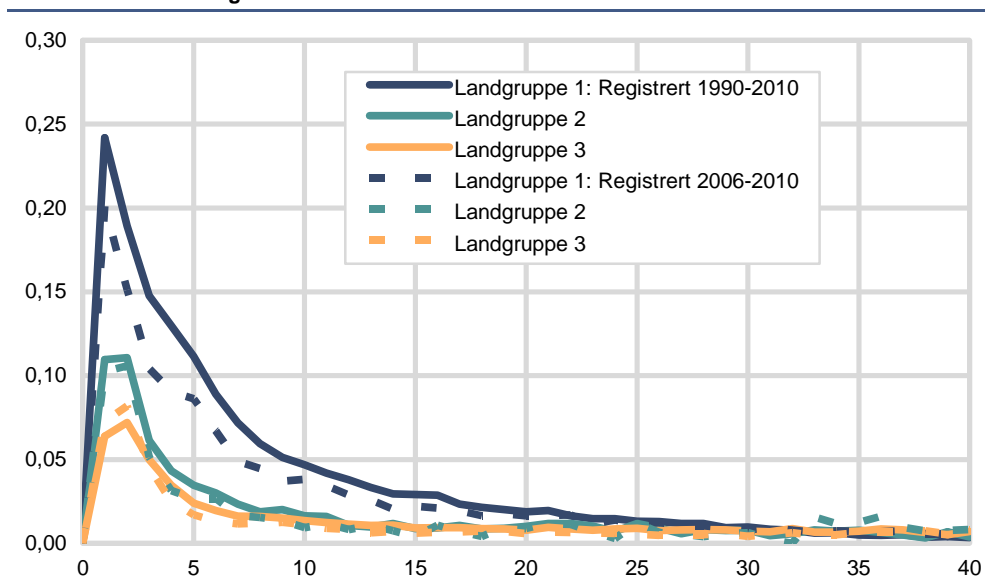
- Innvandrere har betydelig høyere utvandringstilbøyelighet enn den øvrige befolkning.
- Norskfødte barn av to innvandrerforeldre har langt lavere utvandringstilbøyelighet enn innvandrerne har, men høyere enn den øvrige befolkningen har.
- Utvandringstilbøyelighet varierer med landbakgrunn og er høyere blant innvandrerne fra vesteuropeiske EØS-land (inkludert Nord-Amerika, Australia

og New Zealand) enn blant innvandrere fra østeuropeiske EU-land, som igjen har høyere utvandring enn innvandrere fra resten av verden⁸.

- Utvandringssansynlighetene synker med økende botid i alle grupper, men dette fallet er sterkest for gruppe 1, som har svært høye utvandringstilbøyeligheter de første årene.

Figur 5.2 viser utvandring etter botid i Norge for innvandrere fra de tre landgruppene. Vi ser et markert fall i utflytting med økt botid i Norge, samt forskjellen mellom de tre landgruppene. Høyest er utvandringen for vesteuropeerne i det første året etter første innflytting til landet, mens de to andre gruppene har høyest utvandring i det andre året^{9,10}. Når det gjelder de to periodene som er representert i figuren, ser det ut som det blir noe lavere tall når utflyttinger i perioden 2006-2010 legges til grunn enn når hele perioden fra 1990 er med. Når det kontrolleres for landbakgrunn og botid, ser det dermed ut til at utvandringstilbøyeligheten synker. For landgruppe 3 harmonerer dette med at andelen som er arbeidsinnvandrere, er redusert over tid.

Figur 5.2. Sannsynlighet for å utvandre innen utgangen av året etter brutto botid i Norge. Gjennomsnitt for periodene 1990-2010 og 2006-2010. Tre grupper etter landbakgrunn

Beregnet framtidig utvandring på nasjonalt nivå

Ettersom utvandringen er høy for innvandrere, men avtar med botid, er det gjennom framskrivningsperioden to sammensetningseffekter som trekker i motsatt retning:

- Med økt bestand av innvandrere (på grunn av fortsatt høye innvandringstall) forventes økt utvandring.
- Det klare fallet i utvandring med botid bidrar til å dempe omfanget av utvandringen.

Vi ser her på hvordan disse effektene har slått ut for utviklingen av utvandringstallene gjennom framskrivningsperioden. Først ser vi på all beregnet utvandring (i figur 5.3)¹¹.

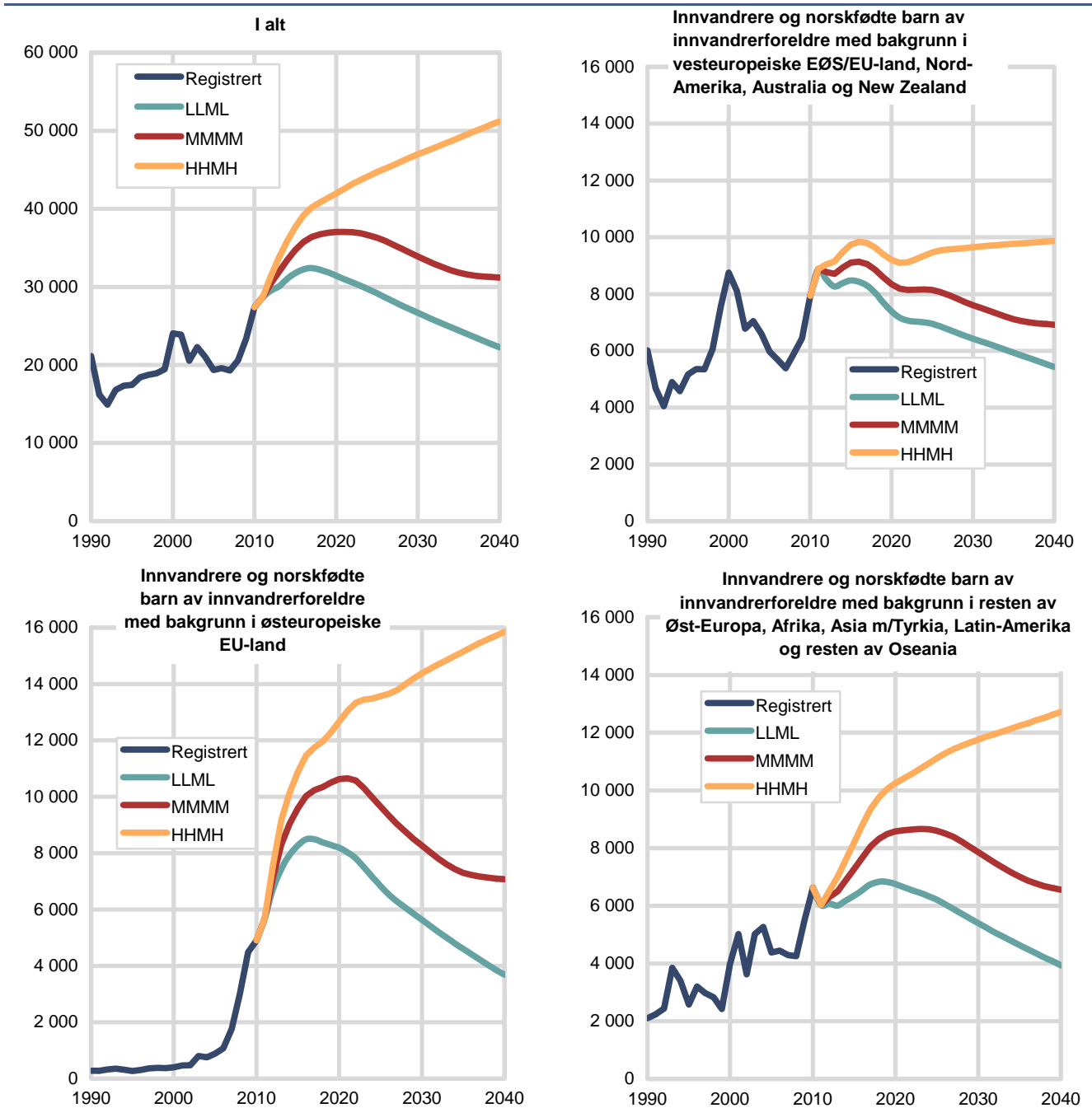
⁸ Når det gjelder utvandring, er folkeregisterets opplysninger ikke helt i overensstemmelse med virkeligheten. Dels er det manglende utvandring og dels forsinket utvandring i registre og befolkningsstatistikk. Dette kan tenkes å ha størst betydning for forståelsen av mønstrene i landgruppe 2, som er en "ny" gruppe i landet. Vassenden (upubl.) har gjort et betydelig arbeid for å kartlegge dette problemet, men det er utenfor det foreliggende prosjektets rammer å gå inn i disse problemstillingene.

⁹ For innvandrerne fra landgruppe 3, som i stor grad har bestått av asylsøkere, er det registrerte innvandringsåret svært ofte et annet enn det året selve ankomsten fant sted.

¹⁰ Også når det gjelder utvandring kan det være forskjell mellom dato for faktisk og registrert utvandring.

¹¹ Som for innvandringen (se figur 5.1.1. i avsnitt 5.1) inkluderer vi også her den øvrige befolkningen som egentlig ikke er med i den regionale innvandrers framskrivning, i den første figuren.

Figur 5.3. Utvandring fra landet. Registrert 1990-2010. Framskrevet 2011-2040 ifølge lav-, mellom- og høyalternativet

Som for innvandringen er det en betydelig forskjell mellom høyalternativet og de to øvrige alternativene i hvordan beregnet utvandring endres over tid¹². I høyalternativet opprettholdes innvandringsnivået på omtrent dagens høye nivå. Dette betyr at antall innvandrere med lav botid endres lite gjennom framskrivningsperioden¹³. Samtidig øker bestanden av innvandrere sterkt, og samlet gir dette en klar vekst i utvandringen. I mellomalternativet synker innvandringsstrømmene (og antall nye innvandrere), samtidig som bestanden av innvandrere vokser ganske raskt også i dette alternativet. Samlet gir dette en noe mer balansert utvikling, for utvandringen samlet først en rask vekst og så en tilbakegang nesten ned til dagens

¹² Siden utvandringen beregnes i framskrivningen, varierer den også med de øvrige forutsetningene, om fruktbarhet og levealder, og her er det ekstremkombinasjonene (HHMH og LLML) som er lagt til grunn. Det er imidlertid nesten bare innvandringsforutsetningene som har virkning på det beregnede utvandringsnivået.

¹³ I den nasjonale beregningen, der innvandrere grupperes etter botid, er også innvandrerstrømmene fordelt etter botid, men innvandrere med registrert botid i Norge utgjør en liten andel av disse strømmene.

nivå. I lavalternativet er det både sterkere nedgang av innvandringsstrømmene og en lavere vekst av bestanden sammenliknet med de to øvrige alternativene.

5.4. Utvandringen fra regionene

I tabell 5.4 er det samlet informasjon om utvandring fra de 31 regionene i innvandrerskrivningen i perioden 2006-2010. De er angitt ved et syntetisk mål, analogt til samlet fruktbarhetstall, der utflytningssannsynlighetene er summert over alle ettårige aldersklasser fra 0 til 69 år¹⁴. Her er dette målet vist for alle innvandrere samlet, samt separat for innvandrere fra de tre landgruppene. Beregningene er her gjort separat for selve innvandrerne, mens tall for norskfødte barn av to innvandrerforeldre er samlet i en separat tabell, da de som nevnt (avsnitt 5.3) har betydelig lavere utvandrings-tilbøyelighet. Målt på denne måten har de vesteuropeiske innvandrerne over tre ganger så stor utvandringstilbøyelighet som innvandrerne fra andre verdensdeler. Nivået for de østeuropeiske EU-medlemmene ligger mellom nivået for de to andre gruppene, slik vi også så det i figur 5.2 når utvandring var spesifisert etter botid.

Tabell 5.4. Innvandreres utvandringsnivå¹ etter bostedsregion. 31 regioner. Registrert 2006-2010. Begge kjønn

Region	Alle innvandrere	Innvandrere fra vesteuropeiske EØS-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	Innvandrere fra Øst-europeiske EU-land	Innvandrere fra resten av Øst-Europa, Afrika, Asia med Tyrkia, Latin-Amerika og resten av Oseania
1 Sarpsborg/Fredrikstad	3,3	5,4	3,5	1,1
2 Resten av Østfold	3,3	5,4	2,8	1,5
3 Follo	3,9	5,8	3,8	2,1
4 Asker/Bærum	5,0	8,3	4,3	2,3
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen .	3,7	6,1	3,9	1,1
6 Resten av Akershus	3,5	5,8	3,3	1,2
7 Oslo	4,3	7,7	3,6	1,7
8 Hedmark	3,5	5,5	3,5	1,7
9 Oppland	4,2	6,6	4,3	1,7
10 Drammen	3,2	5,6	3,0	1,1
11 Resten av Buskerud	3,8	6,3	3,4	1,7
12 Vestfold	3,3	5,5	3,3	1,3
13 Porsgrunn/Skien	3,1	5,2	2,8	1,3
14 Resten av Telemark	4,4	7,5	3,9	1,8
15 Aust-Agder	3,3	5,2	3,0	1,8
16 Kristiansand	3,5	5,9	3,1	1,4
17 Resten av Vest-Agder	3,3	4,3	3,8	1,8
18 Sandnes	3,6	7,0	2,6	1,3
19 Stavanger	5,4	10,8	3,1	2,5
20 Haugesund/Karmøy	3,9	5,7	3,7	2,2
21 Resten av Rogaland	4,2	7,2	3,6	1,9
22 Bergen	4,3	7,4	3,4	2,1
23 Resten av Hordaland	3,7	5,9	3,3	1,8
24 Sogn og Fjordane	5,0	6,6	5,7	2,7
25 Møre og Romsdal	4,0	6,1	3,6	2,2
26 Trondheim	5,1	7,6	4,1	3,4
27 Resten av Sør-Trøndelag	4,7	6,9	5,3	2,1
28 Nord-Trøndelag	5,6	5,3	9,2	2,4
29 Nordland	5,4	6,8	7,2	2,2
30 Troms	6,0	8,3	7,0	2,8
31 Finnmark	6,7	8,5	9,7	2,0
Hele landet	4,2	6,5	4,2	1,9

¹ Sum av utvandringssannsynligheter ettårig alderstrinn 0-69 år

Ser vi på utvandringen av innvandrere fra det vesteuropeiske EØS-området (inkludert Nord-Amerika, Australia og New Zealand), er utvandringsnivået høyt for alle regioner, men det er også store forskjeller mellom regionene. Fordi mange av regionene er små, er det selvsagt mye tilfeldig variasjon, men det kan også se ut til at det er noen hovedtrekk. For det første er det stort sett fra de største byene og noen av deres nabokommuner vi finner særlig høyt utvandringsnivå blant innvandrere i denne landgruppen, da både Oslo, Asker/Bærum, Bergen, Trondheim og særlig Stavanger har høyt nivå. Dette må trolig være knyttet til at det er i de større byene en finner flest arbeidsinnvandrere blant innvandrerne med denne bakgrunnen. I tillegg er det høyt

¹⁴ Dette er de eldre det beregnes flytting for i framskrivningen.

utvandringsnivå fra de nordnorske fylkene. Noe lavere utvandringsnivå har denne innvandrerguppen fra Sørlandsfylkene og noen regioner på Østlandet utenom Oslo.

Tabell 5.5. Gjennomsnittlig brutto botid for innvandrere i 31 norske regioner. Registrert 1.1.2011. Innvandrere med bakgrunn i tre ulike landgrupper

Region	Innvandrere fra vest-europeiske EØS-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	Innvandrere fra østeuropeiske EU-land	Innvandrere fra resten av Øst-Europa, Afrika, Asia med Tyrkia, Latin-Amerika og resten av Oseania
1 Sarpsborg/Fredrikstad	23,2	5,7	11,2
2 Resten av Østfold	23,1	6,1	12,6
3 Follo	20,4	6,1	11,8
4 Asker/Bærum	19,5	4,9	12,0
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen .	18,5	5,7	14,3
6 Resten av Akershus	16,4	3,8	12,2
7 Oslo	13,1	6,0	14,1
8 Hedmark	19,5	4,5	9,1
9 Oppland	17,5	3,8	8,4
10 Drammen	20,6	4,3	14,0
11 Resten av Buskerud	17,5	4,1	10,7
12 Vestfold	21,2	4,4	11,0
13 Porsgrunn/Skien	21,9	6,0	10,7
14 Resten av Telemark	16,3	4,2	8,0
15 Aust-Agder	20,0	3,8	8,8
16 Kristiansand	19,7	5,7	12,1
17 Resten av Vest-Agder	17,2	4,3	8,7
18 Sandnes	13,6	3,3	11,0
19 Stavanger	11,4	4,1	10,3
20 Haugesund/Karmøy	15,3	3,3	9,8
21 Resten av Rogaland	12,7	2,7	8,2
22 Bergen	14,1	3,7	10,8
23 Resten av Hordaland	14,9	2,7	8,0
24 Sogn og Fjordane	11,4	2,7	7,6
25 Møre og Romsdal	12,3	2,5	8,2
26 Trondheim	12,0	5,5	9,0
27 Resten av Sør-Trøndelag	14,4	2,9	7,5
28 Nord-Trøndelag	16,5	3,2	6,5
29 Nordland	15,5	3,3	5,8
30 Troms	13,0	3,7	6,6
31 Finnmark	16,8	2,1	6,1
Hele landet	16,8	4,2	9,8

Når det gjelder innvandrere med bakgrunn i de østeuropeiske EU-landene, er det vanskelig å finne noe klart mønster. Det er noen høye verdier for fylkene nord for Trondheim, men i disse regionene er bestanden av innvandrere fra denne landgruppen fremdeles lav. Når det gjelder innvandrere fra resten av verden, er nivået lavere og variasjonen mer beskjedent. Her er det lavere verdier å finne for Oslo og noen byer der gruppen har vært etablert lenge, som Drammen, byene i Østfold og andre deler av Østlandet. Gjennomsnittsnivået ser ut til å øke med avstanden til Oslo.

I tilknytning til det regionale utvandringsmønsteret er tall for innvandreres gjennomsnittlige botid i landet vist for de ulike regionene i tabell 5.5¹⁵. For både den vesteuropeisk dominerte gruppen og på gruppen fra andre verdensdeler ser det ut til at det er relativt klare sammenhenger mellom de bosatte innvandrernes gjennomsnittlige botid i landet og deres utvandringstilbøyelighet fra regionene. Det regionale utvandringsmønsteret kan dermed se ut til å være forklart i stor grad av regionens sammensetning av innvandrere etter landbakgrunn og botid i landet.

Utvandring blant norskfødte barn av innvandrerforeldre

Tabell 5.6 viser tall for utvandringen til innvandreres norskfødte barn, med samme indikator som vist for innvandrere i tabell 5.4. Tabellen bekrefter at tilbøyeligheten til utvandring er langt lavere for de norskfødte barna enn for innvandrerne. Gjennomsnittsnivået for landet er så lavt som mellom 10 og 20 prosent av nivået til den tilsvarende innvandrerguppen.

¹⁵ Må ikke forveksles med botid i regionen.

Siden det er arbeidsinnvandrere og utdanningssøkere som hyppigst flytter ut av landet igjen og disse ofte er enslige, er det som forventet at de norskfødte barna har lavere utvandringstilbøyelighet i de to gruppene som hovedsakelig har bakgrunn fra Europa. Men også barn av innvandrere fra resten av verden, som ofte har familiegjenforening eller flukt som oppholdsgrunnlag, har betydelig lavere utvandringstilbøyelighet enn foreldrene. Også i denne landgruppen er det høyest utvandningsrate de første årene etter innvandrernes ankomst til landet, og det betyr at det er norskfødte barn av nokså nyankomne innvandrere som utvandrer sammen med foreldrene. Barn av innvandrere som har bodd noen år i Norge, vil dermed ha lavere tilbøyelighet til å flytte ut.

At innvandreres barn likevel flytter ut hyppigere enn den øvrige befolkningen, kan også ha sammenheng med at en del ønsker å ta en del av sin utdanning i hjemlandet. Det er rapportert om høyere tilbøyelighet til å studere i utlandet blant norskfødte barn av innvandrerforeldre enn blant ungdom i den øvrige befolkningen. Dette kan bety at det vil være en viss gjeninnflytting til Norge blant utvandrere i denne gruppen.

Når det gjelder det regionale mønsteret, svarer det i stor grad til det som ble observert for innvandrerne. Også blant etterkommerne er det vestlige etterkommere bosatt i byer som har størst tilbøyelighet til å flytte ut (sammen med de innvandrede foreldrene).

Forutsetninger om utvandring

Som nevnt tidligere tar vi utgangspunkt i utvandringssannsynligheter etter ettårig alder og (delvis) kjønn, spesifisert etter innvandningskategori og landbakgrunn og beregnet for 11 regioner med basis i perioden 2006-2010, se kapittel 6. Utvandringssannsynlighetene holdes konstante i framskrivningsperioden, men resultatene avstemmes mot de nasjonale resultatene.

Tabell 5.6. Utvandningsnivå¹ for norskfødte barn av to innvandrerforeldre etter bostedsregion. 31 regioner. Registrert 2006-2010. Begge kjønn

Region	Alle norskfødte barn av to innvandrerforeldre (etterkommere)	Etterkommere til innvandrere fra vest-europeiske EØS-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	Etterkommere til innvandrere fra øst-europeiske EU-land	Etterkommere til innvandrere fra resten av Øst-Europa, Afrika, Asia med Tyrkia, Latin-Amerika og resten av Oseania
1 Sarpsborg/Fredrikstad	0,6	1,2	0,3	0,3
2 Resten av Østfold	0,6	1,1	0,5	0,2
3 Follo	0,8	0,9	1,2	0,4
4 Asker/Bærum	1,0	1,9	0,6	0,6
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen ..	0,6	1,0	0,5	0,3
6 Resten av Akershus	0,7	1,2	0,4	0,5
7 Oslo	1,1	2,0	0,5	0,8
8 Hedmark	0,5	1,1	0,2	0,2
9 Oppland	0,5	1,3	0,1	0,1
10 Drammen	0,6	1,1	0,5	0,2
11 Resten av Buskerud	0,6	0,9	0,6	0,3
12 Vestfold	0,6	1,1	0,5	0,3
13 Porsgrunn/Skien	0,5	0,7	0,5	0,2
14 Resten av Telemark	0,4	0,8	0,0	0,2
15 Aust-Agder	0,8	0,9	0,9	0,6
16 Kristiansand	0,3	0,8	0,0	0,1
17 Resten av Vest-Agder	0,6	1,1	0,5	0,2
18 Sandnes	0,7	1,5	0,3	0,3
19 Stavanger	1,4	2,9	0,8	0,4
20 Haugesund/Karmøy	1,0	2,3	0,1	0,5
21 Resten av Rogaland	0,7	1,6	0,3	0,3
22 Bergen	0,9	2,0	0,3	0,5
23 Resten av Hordaland	0,5	1,0	0,2	0,2
24 Sogn og Fjordane	0,9	1,2	1,1	0,2
25 Møre og Romsdal	0,5	1,1	0,2	0,2
26 Trondheim	0,6	1,1	0,4	0,4
27 Resten av Sør-Trøndelag	0,3	0,6	0,1	0,2
28 Nord-Trøndelag	0,4	0,8	0,2	0,3
29 Nordland	0,4	0,9	0,1	0,1
30 Troms	0,8	1,7	0,4	0,4
31 Finnmark	1,4	4,1	0,1	0,1
Hele landet	0,7	1,4	0,4	0,3

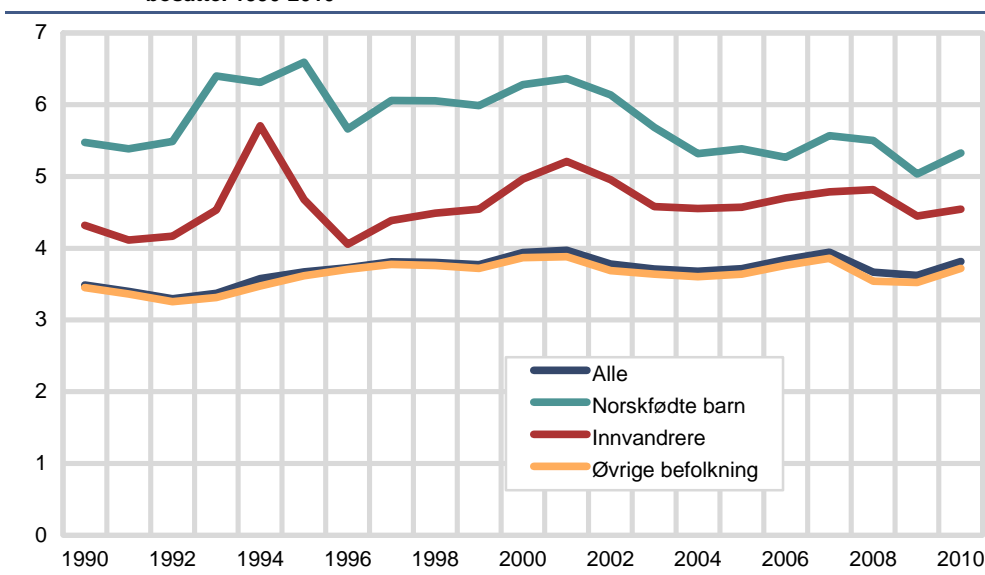
¹ Sum av utvandringssannsynligheter ettårig aldersstrinn 0-69 år

6. Innvandreres innenlandske flyttemønstre

6.1. Generelt om innvandreres innenlandske flytting

Beregning av innenlandsk flytting gjennom framskrivningsperioden har stor betydning for framskrivningsresultater på regionalt nivå. Som i de regionale framskrivningene av folkemengden tar også innvandrers framskrivningen med REGINN utgangspunkt i flyttemønsteret i en observert periode, og i 2011-framskrivningen ble årene 2006-2010 lagt til grunn. Her vil vi likevel se hvordan innvandreres innenlandske flyttemønstre (også kalt sekundærflytting) har utviklet seg gjennom en noe lengre periode. Figur 6.1 viser hvordan nivået for innvandreres samlede innenlandske mobilitet har variert etter 1990, sammenliknet med mobiliteten blant norskfødte barn av to innvandrerforeldre og i den øvrige befolkning. Her er det bare flyttinger som har krysset en grense mellom de 31 regionene i innvandrers framskrivningen som er registrert, og dermed er ikke tallene sammenliknbare med offisiell flyttestatistikk, heller ikke dem som gjelder befolkningen som helhet.

Figur 6.1. Summarisk rate¹⁶ for innenlandsk flytting for alle bosatte, innvandrere, norskfødte barn av to innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. Flyttinger per 100 bosatte. 1990-2010

Når det gjelder mobiliteten i befolkningen generelt, ser vi at nivået har vært noe høyere på 2000-tallet enn ved starten av perioden. Det er velkjent fra tidligere at mobilitet varierer med konjunkturer og at nivået var lavt under lavkonjunkturen på tidlig 1990-tall. Også blant innvandrere har det innenlandske mobilitetsnivået vært høyere de siste årene enn ved starten av perioden, men forløpet for innvandrere er ellers preget av de mye større endringene i mobilitetsnivå midt på 1990-tallet (se neste avsnitt).

Samlet har innvandreres innenlandske mobilitet i hele perioden 1990-2010 vært høyere enn mobiliteten i den øvrige befolkningen. Riktignok er det relativt høy mobilitet i den norske befolkningen, med en stadig sentralisering som resultat. Men mesteparten av flyttingen foregår i noen avgrensede faser i livsløpet i forbindelse med utdanning, etablering i arbeidsmarkedet og med familie (se for eksempel Juvkam m.fl. 2010). Blant innvandrere, og særlig blant gruppen med flukt som oppholdsgrunnlag, samt deres familier, foregår det derimot mer flytting i faser av livet da omfanget av flytting er lite i den øvrige befolkningen (Høydahl 2011). Når mobilitetsnivået i figuren framstår som enda høyere for norskfødte barn av to

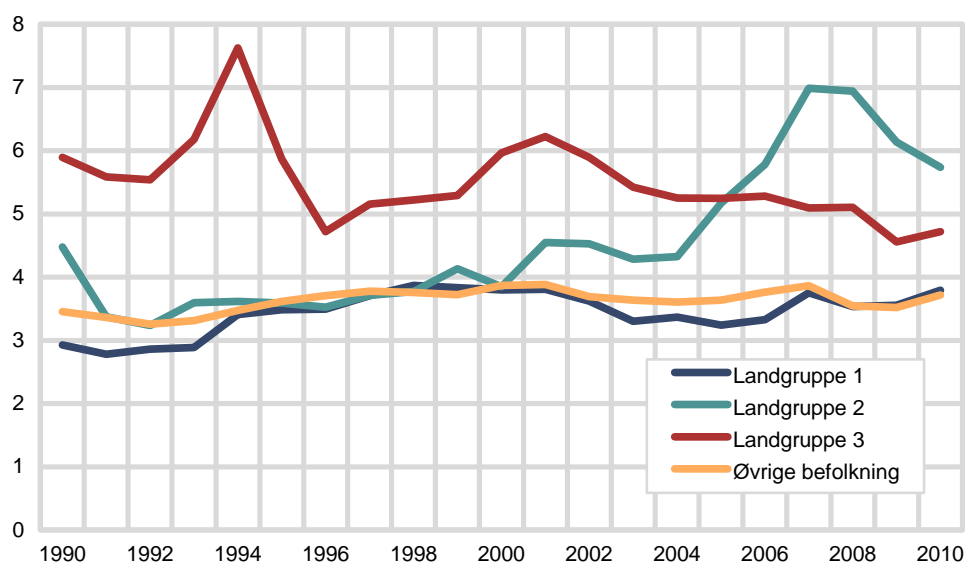
¹⁶ Flytting per 100 bosatte, registrert som flytting over grensene mellom de 31 regionene i den regionale innvandrers framskrivningen med REGINN. Antall flyttinger er dessuten redusert for videreflytting og tilbakeflytting i samme kalender år. En flytting beskriver derfor endringen av bosted fra starten til utgangen av året.

innvandrere foreldre enn for innvandrerne selv, skyldes dette først og fremst deres alderssammensetning og at den summariske raten ikke er kontrollert for alder. Mens de yngste barna av innvandrere flytter sammen med sine familier og dermed får samme mobilitet som de voksne innvandrerne, har de unge voksne i denne gruppen noe høyere mobilitet på grunn av utdanning og arbeid.

6.2. Betydning av landbakgrunn

Selv om vi har sett at både innvandrerne og de norskfødte barna av to innvandrere samlet hadde høyere mobilitet enn befolkningen ellers, gjelder ikke dette alle innvandrergroppene. Blant innvandrere fra Vest-Europa (samt Nord-Amerika, Australia og New Zealand), har det periodevis vært samme innenlandske mobilitet som i den øvrige befolkningen og i andre perioder lavere mobilitet. En del av arbeidsinnvandringen i denne gruppen, som ekspertinnvandring og innvandring av unge fra nabolandene som skal være en kort tid i det norske arbeidsmarkedet, flytter altså oftere tilbake til hjemlandet enn videre i Norge. Særlig ser dette ut til å ha vært tilfelle i perioder med lavkonjunktur. Dette harmonerer med at denne gruppen har vist høyere tilbøyelighet til å flytte ut av Norge enn de andre to innvandrergroppene (avsnitt 5.3). Videre er det i denne gruppen et relativt stort innslag av personer som har kommet til Norge i forbindelse med familiedanning med norsk partner og som kan forventes å ha et "norsk" mønster for flytting.

Figur 6.2. Summarisk flytterate for innvandrere og norskfødte barn av to innvandrere foreldre. Flyttinger per 100 bosatte. 1990-2010. Tre landgrupper

Også blant innvandrere fra de nåværende EU-medlemmene i Øst-Europa var det lenge relativt lav mobilitet. Tilbøyeligheten til videreflytting i Norge har imidlertid steget raskt i til et nytt nivå i forbindelse med at gruppen har endret sin sammensetning og har økt i størrelse. I den første delen av perioden etter 1990 bestod disse innvandrere til dels av flyktninger, men også av personer som var kommet i forbindelse med familiedanning med norsk partner, som gir et beskjent mobilitetsnivå. Derimot har arbeidsinnvandrere fra disse landene hatt en høyere innenlandsk mobilitet i årene 2006-2010 enn alle andre grupper. Sammenliknet med arbeidsinnvandrere fra våre naboland ser de ut til å ha en annen strategi for sitt opphold i Norge. Foreløpig er det også registrert mindre tilbøyelighet til rask utvandring enn blant den vestlige gruppen (se avsnitt 5.3). Gruppen hadde de første årene etter 2004 et stort innslag av menn i alder 20-40 år. Et økende antall kvinner og barn kan være tegn på en mer varig tilknytning til Norge. Dermed kan det bli en del flytting i denne gruppen som er både arbeidsmarkedsrelaterte og relatert til etablering med familie. At mobilitetsnivået blir så høyt for de østeuropeiske innvandrerne, når det måles ved denne summariske raten, skyldes at dette målet

ikke kontrollerer for alderssammensetning. Dermed blir flyttingen blant de unge, nyankomne arbeidsinnvandrerne dominerende.

Innvandrere med bakgrunn i Øst-Europa utenfor EU, Afrika, Asia, Latin-Amerika og resten av Oseania har i stor grad bestått av tidligere asylsøkere som har fått innvilget opphold i Norge på humanitært grunnlag og av deres familiemedlemmer, som ofte er registrert med familiegjenforening som oppholdsgrunnlag. Fram til mars 1994 kunne første bostedsregistrering være i asylmottak, noe som ga høy grad av registrert innenlands mobilitet i forbindelse med at asylsøkerne flyttet videre fra mottaket. Regelendringen kan forklare nedgangen i gruppens mobilitet etter 1994.

I denne gruppen er det helt særskilte årsaker til mønsteret for første bosetting og videreflytting, da innvandrere med opphold på humanitært grunnlag har andre rettigheter enn andre innvandrere når det gjelder økonomisk bistand. Etter opphold i asylmottak har gruppen vært gjenstand for styrt bosetting, da det har vært en målsetting fra myndighetenes side til at denne delen av befolkningen skulle være jevnt fordelt mellom kommunene. Imidlertid har det vært et relativt stort omfang av videreflytting (sekundærflytting) fra første registrerte bostedskommune i denne innvandrerguppen. Etter 2004 har imidlertid den offentlige støtten til livsopphold for personer som er bosatt i Norge på fluktgrunnlag, vært knyttet til deltakelse i introduksjonsprogram i første bostedskommune. Dette er insentiv for å bli boende en til programmet er gjennomført, og det er registrer synkende flytting mens programmet pågår (Høydahl 2011). Det siste tiåret har gruppen av innvandrere med denne landbakgrunnen som helhet hatt en synkende tilbøyelighet til sekundærflytting.

6.3. Tidligere studier av flyktingers sekundærflytting

Fordi innvandringsmyndighetene har ønsket å evaluere effekten av den styrte bosettingen som innvandrere med fluktgrunnlag har vært gjenstand for, har det blitt laget en rekke såkalte monitører for sekundærflytting. Den første var av Østby (2001), og fra og med 2005 (Forgaard 2005) er de blitt publisert årlig, den siste i 2011.

Noen av konklusjonen fra den siste monitøren (Høydahl 2011), er at flyktingene som ble bosatt i Norge utover på 2000-tallet, alt i alt har flyttet mindre de første fem årene etter første bosetting enn de som kom til landet før dette. Dette harmonerer med figur 6.2, der mobiliteten for hele gruppen med bakgrunn i landgruppe 3 faller utover på 2000-tallet. Ifølge monitøren er det høyere mobilitet blant menn enn blant kvinner og høyere mobilitet blant enslige enn blant familier. Sammenliknet med flytting i den øvrige befolkningen er det likevel blant barnefamiliene vi finner den største forskjellen. Det er fordi alder og familiestatus spiller mindre rolle for flyktingers flytting enn vi finner i befolkningen for øvrig, der flytting oftere skjer tidlig i livet i forbindelse med utdanning og arbeid er mer konsentrert om alderstrinnene 18-35 år.

Det regionale mønsteret i sekundærflyttingene er som i befolkningen ellers, da det først og fremst er de fire nordligste fylkene, samt Sogn og Fjordane, som skiller seg ut med høy utflytting, mens Oslo, Akershus, Buskerud og Rogaland har mer innflytting enn utflytting (Høydahl 2011).

6.4. Regionale mønstre i mobilitet

Mens beskrivelsen i det forrige avsnittet er hentet fra informasjon om flyktinger, ser vi her på en bredere oversikt over innvandreres innenlandske flytting, inkludert flytting blant norskfødte barn av to innvandrerforeldre (tabell 6.1). Vi ser på utflytting fra regionene, målt ved summen av utflyttingssannsynligheter i aldre under 70 år. Tabellen følger den inndelingen i 31 regioner som framskrivningen utføres for, men som vi kommer tilbake til i slutten av kapitlet, er det et aggregat av regioner det gjøres felles forutsetninger for i selve framskrivningen. Tabellen viser

tall for femårsperioden 2006-2010, og mobilitetsmålet i tabellen svarer altså til det som ble brukt i tilsvarende tabeller for utvandring fra regionene (tabellene 5.4 og 5.6 foran).

Tabell 6.1. Innvandreres nivå¹ for innenlands flytting etter bostedsregion. 31 regioner. Registrert for årene 2006-2010. Begge kjønn

Region	Alle innvandrere og norskfødte barn av to innvandrere	Innvandrere ² fra vesteuropeiske EØS-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	Innvandrere ² fra Øst-europeiske EU-land	Innvandrere ² fra resten av Øst-Europa, Afrika, Asia med Tyrkia, Latin-Amerika og resten av Oseania
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,2	2,0	2,0	2,6
2 Resten av Østfold	2,8	2,4	2,3	3,8
3 Follo	4,4	3,5	4,9	4,8
4 Asker/Bærum	4,0	3,5	4,7	3,7
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	5,0	4,2	7,3	3,6
6 Resten av Akershus	4,3	3,3	4,5	5,2
7 Oslo	2,1	2,2	2,8	1,4
8 Hedmark	3,5	2,2	2,6	5,6
9 Oppland	3,8	3,0	2,7	5,8
10 Drammen	4,6	4,7	6,2	3,0
11 Resten av Buskerud	3,6	2,8	3,3	4,8
12 Vestfold	2,2	1,8	1,7	3,0
13 Porsgrunn/Skien	2,7	2,6	2,6	3,0
14 Resten av Telemark	5,3	2,8	5,6	7,4
15 Aust-Agder	3,1	2,1	2,9	4,4
16 Kristiansand	3,1	3,0	3,6	2,9
17 Resten av Vest-Agder	4,1	3,1	3,6	5,8
18 Sandnes	5,1	4,5	6,0	4,8
19 Stavanger	3,3	2,4	4,7	2,8
20 Haugesund/Karmøy	3,8	2,5	4,6	4,4
21 Resten av Rogaland	4,4	3,4	4,8	5,1
22 Bergen	2,5	2,3	2,8	2,3
23 Resten av Hordaland	4,3	2,9	3,6	6,4
24 Sogn og Fjordane	4,5	2,8	3,5	7,1
25 Møre og Romsdal	3,1	2,2	1,9	5,2
26 Trondheim	2,9	2,4	3,1	3,1
27 Resten av Sør-Trøndelag	5,4	3,9	4,5	7,8
28 Nord-Trøndelag	5,7	2,8	6,3	7,9
29 Nordland	4,9	2,9	3,3	8,5
30 Troms	4,9	2,3	4,9	7,6
31 Finnmark	6,7	2,8	9,5	7,8
Hele landet	4,0	2,9	4,1	4,9

¹ Sum av utflyttingssannsynligheter for ettårige alderstrinn 0-69 år

² Inkludert norskfødte barn av to innvandrerforeldre

Når vi ser på landsgjennomsnittet, bekreftes det at innvandrere (inkludert deres norskfødte barn) med bakgrunn i den vesteuropeiske gruppen har lavest tilbøyelighet til videreflytting innenfor Norge. Ifølge tabellen er det imidlertid innvandrerguppen med bakgrunn utenfor Europa som har den høyeste innenlandske mobiliteten, mens de med bakgrunn i østeuropeiske EU-land ser ut til å ha et mobilitetsnivå mellom de to andre gruppene. Med den summariske raten i figur 6.2 lå derimot den østeuropeiske gruppen høyest, men dette paradokset lar seg forklare ut fra de ulike størrelsene som er brukt. I begge målene registreres flytting uavhengig av botid – og dermed uavhengig av året for ankomst til Norge. Dermed inngår både innenlands flytting blant de tidligere innvandrerne fra Øst-Europa og nylig ankomne arbeidsinnvandrerne. De sistnevnte er foreløpig ikke så mye representert blant kvinner som blant menn (særlig var dette tilfelle i årene 2006-2008), og de er særlig dominerende i et begrenset aldersintervall (20-45 år). Av de aldersspesifikke ratene som er lagt til grunn for verdiene tabell 6.1, er det særskilt høye verdier for noen avgrensede alderstrinn, mens alle individer teller likt i den summariske raten i figur 6.2.

Når det gjelder det regionale mønsteret, er dette tydeligst for den største gruppen, innvandrere med bakgrunn utenfor Europa. Blant denne innvandrerguppen kan det også se ut til at noen av forskjellene mellom regionene er tolkbare. Det er særskilt lav utflytting fra Oslo for denne gruppen, og utflyttingen fra de andre store byene er også relativt beskjeden sammenliknet med de andre regionene. Funnet om mye utflytting fra de fire nordligste fylkene blant flyktninger (dokumentert i Høydahl

2011) bekreftes når vi ser samlet på innvandrerne fra denne landgruppen. At det i tillegg er svært høye verdier fra noen andre regioner som er lite urbane, kan skyldes små populasjoner og tilfeldige utslag. Imidlertid gjenspeiler de regionale forskjellene for denne gruppen de mønstrene som vi også finner for befolkningen for øvrig, som høyt utflyttingsnivå fra typiske distriktsfylker. Ett trekk som er mer spesielt for denne innvandrergruppen, er det lave nivået for flytting ut av Oslo. Selv om det er noe flytting fra Oslo til nabokommunene også blant innvandrere fra andre verdensdeler (se Blom 2006), blir familiene de i større grad boende i Oslo enn blant unge familier i den øvrige befolkningen, som flytter ut av selve byen i stort omfang (se f.eks. Juvkam m.fl. 2010). Innvandrere har altså en tendens til å være mer bofaste i de regionene hvor gruppen har vært etablert lenge. For innvandrerne fra landene utenfor Europa gjelder det særlig Oslo, Østfold, Drammen.

Når det gjelder de to andre gruppene, er det ikke så tydelige mønstre. Blant de vesteuropeiske innvandrerne er mobiliteten først og fremst lavere og det er mindre forskjeller mellom regionene. For innvandrere fra de østeuropeiske EU-landene er det derimot store forskjeller mellom regionene, men fordi det er ganske små populasjoner for denne innvandrergruppen i en del av regionene, kan forskjellene som vises i tabellen være preget av langt mer tilfeldig variasjon. Også for denne gruppen er det moderat flytting ut av Oslo, samt for regionene i Østfold, der gruppen har vært representert gjennom noe lengre tid enn den for eksempel har vært i de nordligste fylkene.

6.5. Forutsetningene om innvandrernes innenlandske flytting

Beregningen av innenlands flytting gjennom framskrivningsperioden er basert på et sett av størrelser som svarer til dem som brukes generelt om befolkningens innenlandske flytting. Disse størrelsene er:

- Utflyttings sannsynligheter etter kjønn, ettårig alder og landbakgrunn for 11 regioner som er aggregater av de 31 regionene (se tabell 6.2).
- Matriser som beskriver hvordan de som flytter ut av en region fordeler seg på de øvrige regionene. Også matrisene er spesifisert for et sett av regioner som er aggregater av de 31 regionene (se tabell 6.3.).

For både utflyttings sannsynligheter og matriser er flyttingene i perioden 2006-2010, og det er forutsatt at flyttemønsteret er konstant i framskrivningsperioden. I stor grad er det da felles matriser for flere regioner i en landsdel. Videre er matriser spesifisert for 9 ulike grupper etter alder og kjønn.

Tabell 6.2. Regional inndeling i framskrivningens beregning av fødsler, utvandrere og utflytting

	Region for fruktbarhet, utvandring og mobilitet
1	Sarpsborg/Fredrikstad, Drammen, Porsgrunn/Skien
2	Resten av Østfold, Buskerud og Telemark, Vestfold
3	Follo, Asker/Bærum
4	Lørenskog/Rælingen/Skedsmo
5	Resten av Akershus
6	Oslo
7	Hedmark, Oppland
	Aust-Agder, Vest-Agder uten Kristiansand, resten av Rogaland, Hordaland uten Bergen, Sogn og
8	Fjordane, Møre og Romsdal
9	Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Haugesund/Karmøy, Bergen Trondheim
10	Sør-Trøndelag uten Trondheim, Nord-Trøndelag
11	Nordland, Troms, Finnmark

Tabell 6.3. Regional inndeling i beregning av flytteres fordeling

Region for felles flyttematriser	
1	Hele Østfold, Follo
2	Asker/Bærum,
3	Lørenskog/Rælingen/Skedsmo, resten av Akershus
4	Oslo
5	Hedmark, Oppland, resten av Buskerud og Telemark
6	Drammen, Porsgrunn/Skien
7	Aust-Agder, resten av Vest-Agder, Haugesund/Karmøy, resten av Rogaland
8	Kristiansand, Sandnes, Stavanger
9	Bergen
10	Resten av Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
11	Trondheim
12	Sør-Trøndelag uten Trondheim, Nord-Trøndelag
13	Nordland, Troms, Finnmark

6.6. Noen svakheter i modelleringen av flytting

I en regional framskrivning vil parametrene som beskriver det innenlandske flyttemønsteret, ha stor betydning for resultatene. Videre er modelleringen av flyttemønsteret basert på svært detaljert informasjon om registrerte flyttemønstre. Samtidig ser vi at innvandreres mobilitet har variert mye over tid. Gjennom erfaringene fra det foreliggende arbeidet med framskrivningsmodellen finner vi grunn til å framheve at framskrivningen har noen svakheter når det gjelder den innenlandske flyttingen.

Som vi har sett i de foregående kapitlene, har botid betydning for både fruktbarhet, utvandring og innenlands flytting. At botid ikke er en dimensjon i modellen, slår likevel ikke så sterkt ut for modellens beregning av antall fødsler. Dette er fordi det tilsynelatende ikke er så klar sammenheng mellom botidsnivå og fruktbarhetsnivå i regionene. Derimot kan det se ut til at det er sterkere sammenheng mellom utvandring og den gjennomsnittlige botiden blant regionenes innvandrere. Men både når det gjelder fruktbarhet og utvandring er det lagt inn en rutine som sikrer konsistens mellom de regionale tallene for fødsler og utvandring og summene på nasjonalt nivå fra framskrivningen med modellen BEFINN. Det betyr at de regionale nivåene for fruktbarhet og utvandring dempes i takt med den økte botiden på nasjonalt nivå.

Når det gjelder innenlands flytting, er det verken en dempingseffekt på nasjonalt nivå eller noen rutine i modellen som ivaretar sammenhengene mellom botid for regionens innvandrere og deres mobilitet. Dette medfører trolig at sekundærflyttingen blir noe høy over tid, slik modellen foreløpig er utformet. Det som er ivaretatt i modellen, er at tilbøyeligheten til sekundærflytting varierer etter landbakgrunn. Men med tre grupper som har ulik atferd, blir det desto mer krevende å finne stabile mønstre i flyttingen både for innvandrere og deres norskfødte barn. Foreløpig for svakt empirisk grunnlag for å beskrive mønstre og enda mindre *trendene* for alle gruppene inndelt etter innvandringskategori og landbakgrunn.

7. Resultater

7.1. Alternative beregninger

I rapportens foregående kapitler er de alternative forutsetningene i framskrivningene med REGINN gjennomgått. Som nevnt mange steder, er forutsetningene på nasjonalt nivå konsistente med forutsetninger i befolkningsframskrivningen som ble publisert i 2011. Dette gjelder både for fruktbarhet, levealder og brutto innvandring. Indirekte gjelder det også utvandring. Riktignok er det ikke spesifisert eksplisitte baner for framtidig utvandringsnivå i 2011-framskrivningen, da beregnet utvandring er et resultat av et sett av konstante utvandringssannsynligheter og (den økende) størrelse på populasjonene som er under risiko for utvandring. Framskrivningene med REGINN er imidlertid utformet slik at også utvandringen svarer til det som ble beregnet for tilsvarende innvandrergupper (og deres norskfødte barn) på nasjonalt nivå. Av dette følger at også nivåene for nettoinnvandring svarer til det som ble beregnet for de samme gruppene av innvandrere i den siste befolkningsframskrivningen.

I tabell 7.1 er forutsetningene oppsummert. Siden de foreliggende framskrivningene med REGINN er begrenset til å gjelde innvandrere og norskfødte barn av innvandrerforeldre, angir tabell 7.1 samlet nivå for denne delen av befolkningen. Det betyr at verdiene avviker fra de publiserte verdiene i et tilsvarende oppsett ved framskrivningen for hele befolkningen i 2011. Nederst i tabellen angis det hvilke kombinasjoner av forutsetninger som er brukt i REGINN-framskrivningene. Stort sett utgjør de et utvalg av de beregningsalternativene som ble brukt ved 2011-framskrivningen.

Tabell 7.1. Oppsummering av forutsetninger i befolkningsframskrivningen 2011 for innvandrere og norskfødte barn

	Registrert	Alternativer			0
		L	M	H	
Fruktbarhet. Samlet fruktbarhetstall (barn per kvinne)					
2010	2,28				
2015		2,25	2,28	2,36	
2040		1,87	2,08	2,22	
Forventet levealder for nyfødte (år): Menn					
2010	78,9				
2040		81,9	86,0	88,9	
Forventet levealder for nyfødte (år): Kvinner					
2010	83,2				
2040		84,4	89,1	92,2	
Brutto innvandring per år					
2010	62 599				
2011		55 959	64 577	73 195	0
2040		13 103	32 492	79 039	0
Innenlands flyttemønster					
2011-2040		Som M	Som i 2006-2010	Som M	0
Nettoinnvandring per år					
2010	41 781				
2011		32 077	42 686	52 907	0
2040		1 387	8 405	26 940	0
Beregningsalternativ (kombinasjoner av forutsetninger)					
		LLML	MMMM	HHMH	MM00
		MMML		MMMh	MMM0

I navnsettingen av beregningene angis de valgte forutsetningen (lavt (L), middels (M) eller høyt (H) nivå) for de fire komponentene fruktbarhet, levealder, innenlands mobilitet og innvandring i nevnte rekkefølge. Det rene mellomalternativet (MMMM) betegnes ofte som referansebanen i settet av framskrivningsalternativ. Også ved framskrivningene med REGINN ser vi på virkningene av å kombinere hhv. lavt og høyt anslag for alle de tre komponentene fruktbarhet, levealder og innvandring som påvirker det samlede folketallet (alternativene LLML og HHMH), i tillegg til to alternativ der bare innvandringen har hhv. lavt og høyt nivå (MMML

og MMMH). Den tredje komponenten, innenlands flytting, har ikke effekt på befolkningens samlede størrelse, men derimot stor effekt på den regionale fordelingen. I 2011-framskrivningen ble det imidlertid ikke laget alternative sett av forutsetninger om innenlands flytting, når vi ser bort fra det urealistiske alternativet uten flytting.

Som ved tidligere framskrivninger ble det i 2011-framskrivningen laget ett alternativ uten både flytting og innvandring (MM00) og ett med balanse mellom inn- og utvandring (MMM0), og begge disse er gjentatt med REGINN. I tillegg har det foreliggende beregningssettet et alternativ (MM0M), som er uten innenlands flytting, men som har mellomalternativets nivå for innvandring og samlet utvandring fra landet. Dette er et "nytt" alternativ som på nasjonalt nivå faller sammen med referansebanens resultater. Uten innenlands flytting blant så vel innvandrere som norskfødte barn av innvandrerforeldre blir utviklingen i innvandrernes regionale fordeling svært forskjellig fra referansebanens. Selv om dette er et urealistisk alternativ, blir effekten av den forutsatte sekundærflyttingen illustrert ved dette alternativet. Av de i alt åtte alternativene er det lav-, mellom- og høyalternativet som omtales mest i den kommende resultatgjennomgangen, ved siden av nullflyttingsalternativet (MM0M).

Mengden av resultater fra en befolkningsframskrivning på regionalt nivå er omfattende, særlig når antall regioner såpass høyt som 31, samtidig som "befolkningen" består av mange undergrupper. Det er derfor gjort en prioritering av hvilke dimensjoner i materialet som skulle legges vekt på, og disse er:

- Innvandrernes bostedsregion
- Alternative beregninger
- Innvandrernes landbakgrunn
- Tidsdimensjonen

Dermed nedprioriteres formidling av informasjon om fordeling etter kjønn og alder, samt skillet mellom innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Det skal likevel understrekes at skillet mellom "generasjonene" er opprettholdt gjennom hele beregningen og i forutsetningene (unntatt dødelighet), så det er bare selve *formidlingen* av dette som er utelatt i så stor grad.

Utviklingen a innvandrerpopulasjonene på regionalt nivå kan illustreres ved ulike sett av størrelser, og i den videre framstillingen ser vi både på :

- Absolutte folketall i den enkelte region
- Tilvekst i absolutte tall
- Relativ vekst i regionenes innvandrerpopulasjoner
- Innvandrernes (innvandrergruppene) andel av samlet folketall
- Regional *fordeling* av innvandrerne
- Innvandreres andel av befolkningsveksten

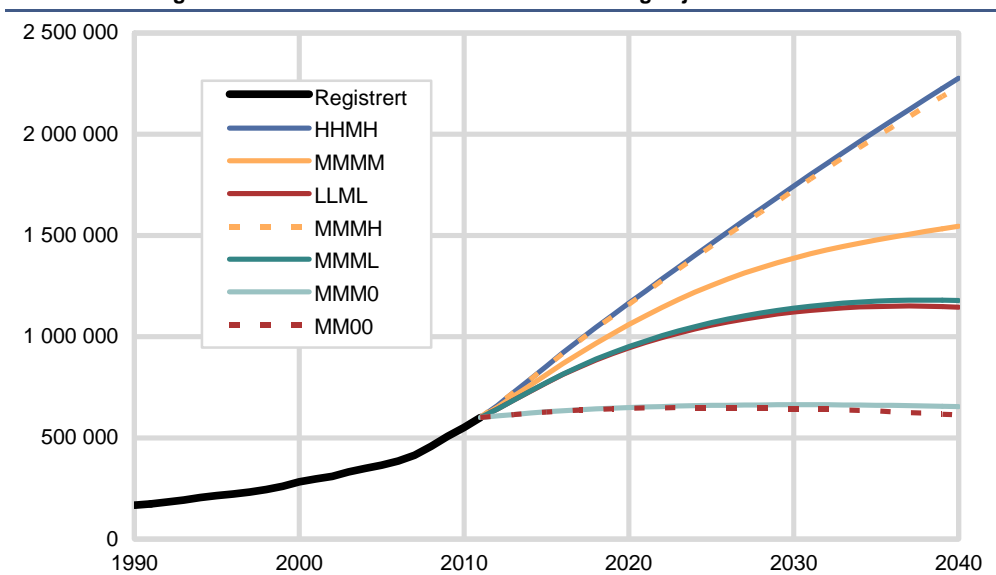
7.2. Hovedtrekk ved veksten i det samlede innvandretallet

Før presentasjonen av resultater på regionalt nivå rekapitulerer vi hvordan de ulike kombinasjonene av forutsetninger om innvandring, fruktbarhet og levealder slår ut for det samlede antallet innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre på nasjonalt nivå. Her ser vi både på absolutte tall (figur 7.1) og andelen som innvandrere og deres norskfødte barn vil utgjøre av det samlede folketallet ifølge befolkningsframskrivningen i 2011 (figur 7.2). Figurene viser alle de sju alternativene som er gjennomført med REGINN og som gir forskjellige resultater på nasjonalt nivå. Til forskjell fra publiseringen av 2011-framskrivningen begrenses tidshorisonten til de tre tiårene fram til 2040 som er brukt i REGINN.

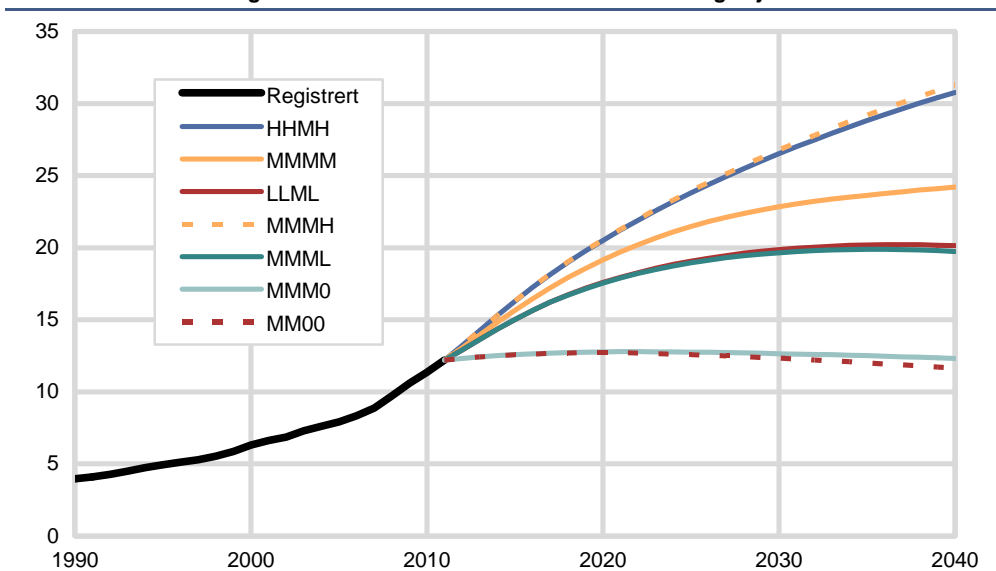
I den første av figurene ser vi hvor sterk veksten i antall innvandrere vil bli i løpet av de neste tiårene dersom innvandringen opprettholdes på et høyt nivå. Figuren viser også hvor utslagsgivende innvandringsforutsetningene er sammenliknet med

forutsetningene om fruktbarhet og levealder. Mellom de to alternativene MMMH og HHMH, der både fruktbarhet og levealder varierer mellom middels og høyt anslag, er forskjellen i antall innvandrere (inkludert norskfødte barn med to innvandrerforeldre) knapt synlig. Forutsetningen om et fortsatt høy innvandring på noe over dagens nivå (alternativ H i figur 5.1 foran) gir en høy veksttakt gjennom hele perioden til et nivå i 2040 som er mellom tre og fire ganger dagens størrelse på befolkningen. I mellomalternativet (MMMM) skjer derimot en demping av veksten på grunn av redusert innvandring og noe økt utvandring gjennom perioden. Fra et utgangsnivå som svarer til det som er registrert de siste årene, blir veksttakten gradvis redusert, men størrelsen på befolkningen er likevel beregnet til å bli drøyt 1,5 million i 2040, noe som er 2,6 ganger utgangsnivået ved starten av 2011. Med det lave anslaget, der innvandringen synker gjennom hele framskrivningsperioden og det bare blir et ubetydelig innvandringsoverskudd i perioden 2030-2040, vil veksten flate ut i siste halvdel av perioden, men antall innvandrere og deres norskfødte barn vil i 2040 likevel være omtrent det dobbelte av utgangsnivået. I de to mer teoretiske alternativene, MM00 uten innvandring og flytting og MMM0 uten innvandringsoverskudd i hele framskrivningsperioden, holder befolkningen seg ganske konstant. I disse to alternativene vil bare antall barn med to innvandrerforeldre øke, mens dødsfall i gruppen av innvandrere vil redusere denne noe.

Figur 7.1. Antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Hele landet. Registrert 1990-2011. Framskrevet 2012-2040 ifølge sju alternativ

Figur 7.2 Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldres andel av samlet folketall. Hele landet. Registrert 1990-2011. Framskrevet 2012-2040 ifølge sju alternativ. Prosent

7.3. Veksten i fylkenes samlede innvandrerfall

Som en første tilnærming til de regionale resultatene er det satt opp en samletabell for fylkene (tabell 7.2), med fire alternativ, mellomalternativet (MMMM), hhv. laveste og høyeste alternativ (LLML og HHMH), samt alternativet med manglende innenlands flytting (MM0M). Tabellen har både absolutte tall for alle innvandrere (inkludert norskfødte barn av to innvandrerforeldre) og innvandrernes andel av folkemengden beregnet i tilsvarende alternativ. Tabellen svarer dermed til de resultatene som ble vist for landet som helhet i figur 7.1 og 7.2, men med et snevrere utvalg av alternative beregninger.

De store forskjellene mellom lav- og høyalternativet gjenspeiles i resultatene på regionalt nivå. Dette er fordi de regionale mønstrene for fordeling av innvandringsstrømmene og nivå av utvandring og innenlands flytting ikke varierer mellom disse alternativene. Det som imidlertid varierer mellom regionene, og som i prinsippet påvirker resultatene i framskrivningsperioden følgende faktorer:

- Populasjonenes utgangsstørrelse
- Andelene regionene får av innvandringen til landet
- Andelene regionen får av de innenlandske flyttestrømmene
- Nivå på utvandringen fra regionene
- (Forskjeller i regionenes fruktbarhet)

Som vi har sett av de nasjonale resultatene, betyr fruktbarhetsnivå lite for resultatene, men ellers er det ikke gjennomført noe fullt sett av virkningsberegninger som kunne illustrert betydningen av de regionale forskjellene for hver enkelt av de nevnte komponentene. Imidlertid illustreres betydningen av innenlands flytting gjennom å se på forskjellene mellom resultatene MMMM og MM0M.

Mens det samlede resultatet på landsnivå varierer mellom 1,1 og 2,3 millioner innvandrere og norskfødte barn av innvandrerforeldre i 2040 (i alternativene LLML og HHMH), er de tilsvarende resultatene for Oslo hhv. 294 og 547 tusen og for Akershus mellom 165 og 308 tusen. Går vi til en annen kant av landet, vil Finnmarks innvandrerpopulasjon være mellom 7 800 og 22 000 i de samme to alternativene, mot et nivå på 6 500 i utgangsåret. Relativt til populasjonens størrelse er dermed usikkerheten stor i Finnmark og langt mindre for Oslo, noe som blant annet har sammenheng med at Oslo har så høyt utgangsnivå.

Ser vi derfor på andelen som innvandrerne utgjør av framskrevet folkemengde i regionene (fra befolkningsframskrivningen 2011), vil den vokse fra dagens nivå på 28 prosent i Oslo til mellom 40 og 56 prosent i hhv. lav- og høyalternativet. Tilsvarende tall for Akershus vil være til et nivå på mellom 24 og 35 prosent fra dagens nivå på 14 prosent. Samlet lå Akershus ganske nær landsgjennomsnittet i andel innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre med 14 prosent i utgangsåret 2011, mens økningen gjennom framskrivningsperioden er litt større enn for landet som helhet. Til sammenlikning vil innvandrernes andel av befolkningen i Finnmark øke fra 9 prosent i utgangsåret til 20 prosent i høyalternativet, mens andelen i lavalternativet bare vil være 11 prosent etter en nedgang i antall innvandrere i slutten av perioden. Finnmark er altså et fylket hvor økningen i innvandrernes andel vil være beskjedne gjennom framskrivningsperioden.

Ser vi på de andre Østlandsfylkene og holder oss til mellomalternativet, blir andelen innvandrere omtrent fordoblet gjennom framskrivningsperioden. Veksten vil være noe mer beskjedne i alle fylkene fra Trøndelag og nordover. Ser vi på alternativet uten innenlands flytting, blir bildet et helt annet, særlig for Finnmark, som uten sekundærflytting vil få en vekst fra 9 prosent til 28 prosent i alternativ MED MER0M, mot 14 prosent i MMMM, der alle andre forutsetninger er de samme, med unntak av innenlands flytting.

Tabell 7.2. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Hele landet og fylker. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040 ifølge fire alternativ

	Alternativ							
	MMMM		LLML		HHMH		MED MEROM	
	Absolutte tall	Andel av folke-mengden	Absolutte tall	Andel av folke-mengden	Absolutte tall	Andel av folke-mengden	Absolutte tall	Andel av folke-mengden
Hele landet								
2011	600 922	12,2	600 922	12,2	600 922	12,2	600 922	12,2
2020	1 059 349	19,1	944 538	17,6	1 165 861	20,5	1 059 346	19,1
2030	1 388 158	22,8	1 121 466	19,9	1 744 420	26,5	1 388 158	22,8
2040	1 545 815	24,2	1 145 218	20,1	2 276 426	30,8	1 545 813	24,2
Østfold								
2011	33 375	12,1	33 375	12,1	33 375	12,1	33 375	12,1
2020	60 439	19,7	54 794	18,3	65 677	21,0	50 875	16,6
2030	84 879	25,2	69 819	22,1	104 082	28,8	62 521	18,5
2040	99 738	27,9	75 251	23,5	141 646	34,7	67 319	18,9
Akershus								
2011	76 549	14,0	76 549	14,0	76 549	14,0	76 549	14,0
2020	137 793	21,8	124 544	20,3	150 036	23,1	124 630	19,7
2030	187 608	26,3	154 874	23,4	230 638	29,8	157 574	22,1
2040	216 981	28,3	165 202	24,2	307 838	34,7	172 253	22,5
Oslo								
2011	170 206	28,4	170 206	28,4	170 206	28,4	170 206	28,4
2020	265 484	37,4	241 046	35,3	288 484	39,2	266 233	37,5
2030	342 000	43,5	282 400	39,0	418 678	48,4	336 033	42,8
2040	386 979	47,0	294 034	40,3	547 430	56,3	367 592	44,6
Hedmark								
2011	12 951	6,8	12 951	6,8	12 951	6,8	12 951	6,8
2020	22 246	11,0	19 658	9,9	24 652	11,9	23 514	11,6
2030	27 908	13,0	22 198	11,0	35 605	15,5	31 431	14,6
2040	29 590	13,3	21 498	10,8	44 923	17,7	35 337	15,9
Oppland								
2011	12 793	6,9	12 793	6,9	12 793	6,9	12 793	6,9
2020	22 887	11,7	20 040	10,5	25 524	12,7	25 075	12,8
2030	28 470	13,7	22 380	11,5	36 850	16,6	34 202	16,5
2040	29 808	14,0	21 326	11,2	46 261	18,9	38 823	18,2
Buskerud								
2011	35 355	13,5	35 355	13,5	35 355	13,5	35 355	13,5
2020	67 120	22,7	60 649	21,1	73 166	24,1	56 822	19,2
2030	94 599	28,6	77 779	25,3	116 508	32,6	71 032	21,5
2040	111 300	31,7	84 211	26,9	158 792	39,1	77 266	22,0
Vestfold								
2011	23 882	10,2	23 882	10,2	23 882	10,2	23 882	10,2
2020	40 899	15,7	36 388	14,4	45 038	16,9	41 542	16,0
2030	52 083	18,2	41 866	15,7	66 033	21,4	53 560	18,8
2040	56 630	18,8	41 558	15,5	84 774	24,4	59 133	19,7
Telemark								
2011	15 613	9,2	15 613	9,2	15 613	9,2	15 613	9,2
2020	27 579	15,3	24 817	14,1	30 186	16,4	25 794	14,4
2030	37 512	19,7	30 604	17,1	46 438	22,7	33 284	17,4
2040	42 788	21,8	32 030	18,2	61 672	27,4	36 813	18,8
Aust-Agder								
2011	10 033	9,1	10 033	9,1	10 033	9,1	10 033	9,1
2020	17 101	13,7	15 089	12,5	18 991	14,9	18 434	14,8
2030	21 251	15,3	16 843	13,0	27 266	18,2	24 602	17,7
2040	22 290	15,1	16 100	12,2	34 227	20,1	27 694	18,7
Vest-Agder								
2011	19 093	11,1	19 093	11,1	19 093	11,1	19 093	11,1
2020	32 306	16,6	28 793	15,2	35 576	17,8	32 903	16,9
2030	41 513	19,0	33 357	16,5	52 256	22,2	43 341	19,9
2040	45 060	19,3	33 053	15,9	66 965	24,8	48 508	20,8
Rogaland								
2011	54 638	12,5	54 638	12,5	54 638	12,5	54 638	12,5
2020	110 416	21,3	97 512	19,5	122 310	22,9	105 229	20,3
2030	152 106	25,8	121 797	22,4	193 031	30,0	140 255	23,8
2040	173 771	27,4	127 597	22,8	258 894	34,9	157 278	24,8
Hordaland								
2011	47 225	9,8	47 225	9,8	47 225	9,8	47 225	9,8
2020	90 563	16,4	79 397	14,8	100 828	17,7	92 312	16,7
2030	119 289	19,4	94 159	16,4	153 739	23,1	124 036	20,1
2040	130 278	19,9	93 623	16,0	200 186	26,4	139 724	21,3

Tabell 7.2 (forts). Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Hele landet og fylker. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040 ifølge fire alternativ

	Alternativ							
	MMMM		LLML		HHMH		MED MEROM	
	Absolutte tall	Andel av folke-mengden	Absolutte tall	Andel av folke-mengden	Absolutte tall	Andel av folke-mengden	Absolutte tall	Andel av folke-mengden
Sogn og Fjordane								
2011	7 855	7,3	7 855	7,3	7 855	7,3	7 855	7,3
2020	16 510	14,5	14 145	12,8	18 665	16,0	18 571	16,3
2030	20 586	17,3	15 829	14,4	27 436	21,2	26 360	22,2
2040	21 025	17,5	14 623	13,8	34 102	24,2	30 464	25,3
Møre og Romsdal								
2011	19 510	7,7	19 510	7,7	19 510	7,7	19 510	7,7
2020	39 150	14,0	33 712	12,4	44 082	15,3	43 492	15,5
2030	48 817	16,1	37 734	13,5	64 780	19,8	60 361	20,0
2040	50 233	16,1	35 111	12,7	81 053	22,2	68 994	22,1
Sør-Trøndelag								
2011	24 835	8,4	24 835	8,4	24 835	8,4	24 835	8,4
2020	45 868	13,8	40 025	12,4	51 255	15,1	50 683	15,3
2030	58 001	15,9	45 410	13,3	75 229	19,1	69 861	19,1
2040	61 293	15,9	43 511	12,6	95 107	21,5	79 605	20,7
Nord-Trøndelag								
2011	6 486	4,9	6 486	4,9	6 486	4,9	6 486	4,9
2020	11 550	8,2	9 860	7,1	13 121	9,1	14 861	10,5
2030	13 365	8,8	10 144	7,2	18 022	11,1	21 255	14,0
2040	13 038	8,3	8 879	6,3	21 565	12,1	24 657	15,8
Nordland								
2011	13 353	5,6	13 353	5,6	13 353	5,6	13 353	5,6
2020	22 181	9,0	18 934	7,9	25 195	10,0	30 064	12,2
2030	24 828	9,8	18 751	7,9	33 422	12,2	43 410	17,1
2040	23 216	9,1	15 692	6,9	38 883	13,3	50 519	19,8
Troms								
2011	10 698	6,8	10 698	6,8	10 698	6,8	10 698	6,8
2020	18 769	11,2	16 091	9,8	21 249	12,3	24 565	14,6
2030	21 497	12,2	16 430	10,0	28 650	15,1	35 666	20,3
2040	20 543	11,6	14 135	8,9	33 667	16,4	41 581	23,4
Finnmark								
2011	6 472	8,8	6 472	8,8	6 472	8,8	6 472	8,8
2020	10 488	13,5	9 044	12,0	11 826	14,8	13 747	17,7
2030	11 846	14,9	9 092	12,4	15 757	18,2	19 374	24,4
2040	11 254	14,3	7 784	11,2	18 441	19,9	22 253	28,2

Av fylkene på Østlandet er det for øvrig Buskerud som skiller seg ut med en sterk vekst ifølge framskrivningene. Fra dagens antall på 35 tusen innvandrere og norskfødte barn er antallet i 2040 beregnet til å bli mellom 84 og 159 tusen i hhv. lav- og høyalternativet og 111 tusen i mellomalternativet. Dette betyr at innvandrere og norskfødte barn i mellomalternativet vil utgjøre oppunder en tredel av folketallet, mot 14 prosent i utgangsåret. Med dette er Buskerud det fylket utenom Oslo som ifølge framskrivningen vil få den høyeste andelen innvandrere på lang sikt. Ser vi på alternativet uten sekundærflytting (MMOM), har dette imidlertid et mye lavere resultat for Buskerud, med en andel innvandrere på 22 prosent i 2040 har dette alternativet et resultat som er lavere enn det egentlige lavalternativet (LLML). Det betyr at sekundærflyttingen har stor betydning for den sterke veksten i antall innvandrere i Buskerud. Det samme er tilfelle for Østfold, som i likhet med Buskerud får sterk vekst i andel og antall innvandrere, men til et noe lavere nivå. Felles for disse fylkene er at de har innvandremiljøer som har vært etablert i lang tid, samtidig som nærheten til Oslo gir et potensial for å overta noe av veksten i Oslo-området. Når det gjelder betydningen av sekundærflytting, er denne for øvrig også positiv for Oslo, men i mindre grad enn disse to fylkene, mens den igjen har noe større betydning i Akershus.

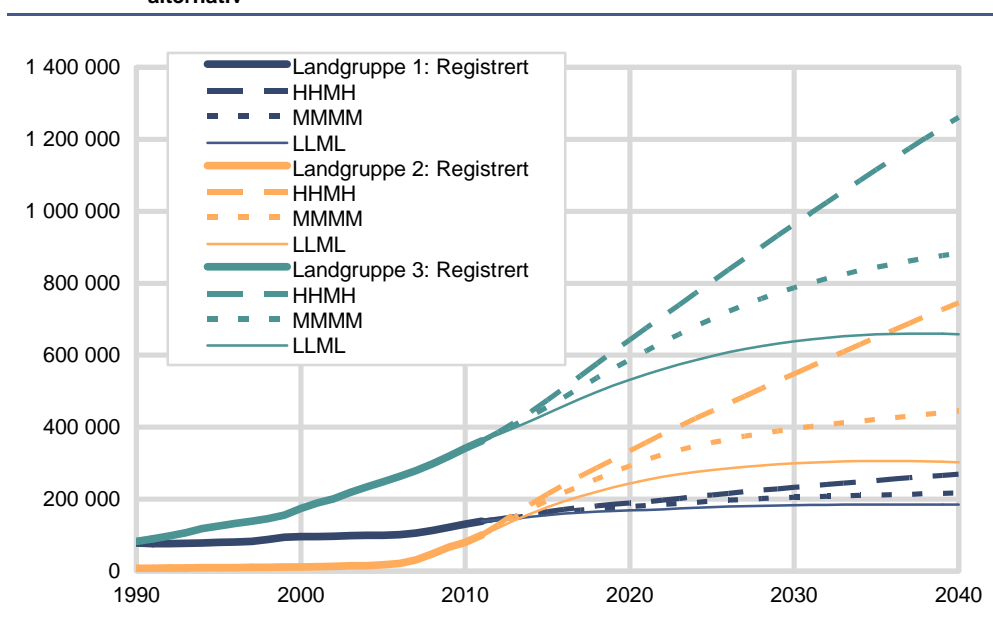
Ved siden av fylker på Østlandet får fylkene på Vestlandet en relativt sterk vekst i antall og andel innvandrere. Rogalands andel innvandrere vil ifølge framskriv-

ningens mellomalternativ vokse fra 13 til 27 prosent av folketallet. Også de to fylkene Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal får en sterk relativ vekst i innvandrerantallet og mer enn doubler innvandrernes andel av befolkningen i mellomalternativet, men dette er fra så lave utgangsnivåer som hhv. 7 og 8 prosent av folkemengden i 2011. Hordaland får i mellomalternativet fordoblet sin andel innvandrere til 20 prosent i det samme alternativet. På Vestlandet er det dermed en tendens til at regionene som til nå har hatt relativt få innvandrere får en sterk økning gjennom framskrivningen.

7.4. Veksten i de ulike innvandrergroppene nasjonalt

Også når vi skal se på utviklingen for de enkelte landgruppene, tar vi utgangspunkt i de nasjonale summene, som er framstilt grafisk i figur 7.3, og den beregnede utviklingen varierer mellom alternativ og mellom gruppene etter landbakgrunn. Felles for gruppene er at de som helhet har hatt raskere vekst gjennom det siste halve tiåret enn før og rundt årtusenskiftet. Dette gjelder i størst grad gruppen med bakgrunn i de østeuropeiske EU-landene, men også innvandrere fra det vest-europeiske EU/EØS-området (inkludert Nord-Amerika, Australia og New Zealand) har vokst raskere enn tidligere, selv om verken den absolutte eller relative veksten har vært så sterk som for de to andre gruppene. Også gruppen av innvandrere fra resten av verden har vokst noe raskere enn tidligere, men for denne gruppen har veksten vært rask også på 1990-tallet og rundt årtusenskiftet, slik at omslaget ikke var så tydelig. For begge innvandrergroppene fra Europa har høykonjunkturen på slutten av 2000-tallet slått positivt ut, mens det er adgangen til EUs arbeidsmarked gjennom medlemskap i EU som har medført at økningen i innvandringsnivå har skjedd så brått og i så stort omfang for de nye medlemslandene i Øst-Europa.

Figur 7.3. Antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrereforeldre. Tre grupper etter landbakgrunn. Hele landet. Registrert 1990-2010. Framskrevet 2011-2040 ifølge tre alternativ

Når vi ser på veksten utover i framskrivningsperioden, vil alle gruppene fortsetter å vokse i nær samme tempo som i de siste årene i høyalternativet. Dette harmonerer med at gruppene innvandringsnivå fortsetter omtrent som på dagens nivå eller litt høyere i dette alternativet. Det er særlig for gruppen fra land utenfor Europa høyalternativets innvandringsnivå ligger noe høyere enn det som er registrert de siste tiårene. At det er lavere utvandringstilbøyelighet i denne gruppen sammenliknet med de to øvrige, bidrar også til å forklare at gruppen er beregnet til å få den største tilveksten når vi sammenlikner både høy- og mellomalternativene (figur 7.3). Den absolutte tilveksten er altså beregnet til å bli størst for gruppen av innvandrere fra andre verdensdeler, mens den relative veksten selvsagt er betydelig

høyere i gruppen fra Øst-Europa. Innvandrergruppen fra de vesteuropeiske landene er beregnet til å få lavere vekst enn de øvrige gruppene, både absolutt og relativt. Slik har det også vært de siste 20 årene. Mens den vestlige gruppen i 1990 var jevnstor med gruppen av innvandrere fra land fra andre deler av verden og gruppen fra de nåværende EU-landene i Øst-Europa var forsvinnende liten, har den østeuropeiske gruppen på noen få år blitt over halvparten så stor som hele den vesteuropeiske gruppen (inkludert Nord-Amerika, Australia og New Zealand). På sin side var gruppen fra resten av verden ved starten av framskrivningsperioden halvannen gang så stor som de to andre til sammen.

7.5. Beregnet vekst i de 31 regionene for innvandrere samlet og etter landbakgrunn

Når vi går over til å se på regionale tall for de tre landgruppene, ser vi i første omgang bare på ett alternativ, mellomalternativet. Av de åtte tabellene 7.3-7.10 er det fire par av tabeller, ett for innvandrere samlet og ett for hver av de tre landgruppene. Den første tabellen i hvert av parene viser absolutte tall, og den andre noen relative tall. For alle tabellene er det et utvalg av år det vises tall for, og det er gitt tall for alle de 31 regionene som er med i beregningene. Mens vi i tilknytning til figur 7.3 og tabell 7.2 så at det ifølge mellomalternativet forventes en dobling av innvandrerandelen i befolkningen på nasjonalt nivå, ser vi her mer på selve innvandrerantallene, både den absolutte veksten og den relative veksten sammenliknet med utgangsnivået. Veksten i antall innvandrere fram til 2040 ifølge det samme alternativet når til sammenlikning et nivå på 2,6 ganger utgangsnivået når alle gruppene (inkludert norskfødte barn av to innvandrerforeldre) er med (nederst i tabell 7.4). Ved siden av at utvalget av størrelser er noe utvidet i disse tabellene (sammenliknet med fylkestabellen 7.2), gir det kommende settet muligheter til å se på utviklingen i de 31 regionene og på forskjellene mellom innvandrergruppene etter landbakgrunn.

De 31 regionene

Når det gjelder det samlede antall innvandrere (for alternativ MMMM i tabellene 7.3 og 7.4), er det en god del forskjeller mellom enkeltregionene som noen fylker består av. Ser vi på Akershus-regionenes samlede vekst gjennom framskrivningsperioden, er det særlig i regionen ”resten av Akershus” - områdene utenfor det indre beltet av nabokommuner til Oslo i øst – den vil bli sterk. I både Follo og vestregionen (Asker/Bærum) blir veksten omtrent som landsgjennomsnittet, med en økning til to og en halv gang utgangsnivået, mens det blir økning til tre ganger utgangsnivået i de kommunene på Romerike som fra før har en ganske stor populasjon av innvandrere. I det øvrige Akershus er altså veksten beregnet til å bli til et nivå som er mer enn tre ganger dagens nivå. Dette har sammenheng med at antallet innvandrere fram til 2011 har vært mer beskjedt i denne delen av fylket, mens regionens andel av innflyttede innvandrere har vært økende. Dermed gir forutsetningene, som tar utgangspunkt i hendelser de siste observerte årene 2006-2010, en sterk relativ vekst framover.

Tilsvarende ser vi at deler av Rogaland og Hordaland vil få høy vekst i innvandrerantallet ifølge framskrivningen. Begge ”restregionene” i Rogaland og Hordaland, samt Sandnes, er de tre regionene som er beregnet til å få den høyeste relative veksten i innvandrerantallet av alle de 31 regionene. I likhet med Akershus-regionene kombinerer disse tre regionene nærhet til store byer med et variert arbeidsmarked og etablerte populasjoner av innvandrere. Dette er også fylker som generelt har en høyere befolkningsvekst og for Rogalands del et høyere flytteoverskudd enn mange andre deler av landet. Samtidig medfører et lavt utgangsnivå at den relative veksten blir høy

Variasjon med innvandreres landbakgrunn

Når det gjelder innvandrere fra de vesteuropeiske landene i EU/EØS-området, samt Nord-Amerika, Australia og New Zealand, er den samlede absolutte tilveksten

relativt lav, slik det også ble illustrert i figur 7.3. Den relative veksten på nasjonalt nivå i mellomalternativet er 60 prosent fram mot 2040. Også for denne gruppen er det relativt lave veksttall for de nordnorske fylkene, men dette gjelder også for de store byene, som Oslo, Bergen og Trondheim. Som for innvandrere samlet er den relative veksten lav når utgangsnivået er høyt, gitt at fordelingen av tilvekst er jevnere enn i bosettingen. Nå er ikke andelen av tilflyttingen til Oslo lavere i denne gruppen enn utgangsbestandens andel (se avsnitt 5.2), men resultatene er en samlet konsekvens av innvandring, utvandring og av sekundærflytting, og både utvandring og sekundærflytting er ganske høy for Oslo (avsnitt 5.4 og avsnitt 6).

Når det gjelder innvandrere fra EU-landene i Øst-Europa, er den relative veksten gjennom framskrivningsperioden som nevnt mye høyere enn for vesteuropeerne og for innvandrerne samlet. Gjennom hele framskrivningsperioden fram til 2040 er gruppen beregnet å bli over 4 ganger så stor som i utgangsåret 2011, fra dagens 100 000 til oppunder 450 000 (tabellene 7.8 og 7.7). Selv om veksten er betydelig raskere enn for de andre gruppene, er det en del felles trekk når det gjelder i hvilke regioner det er beregnet sterk og svak vekst. Også for disse regionene er det de nordnorske fylkene som får den svakeste relative veksten gjennom framskrivningsperioden, og likedan Nord-Trøndelag, mens Oslo er blant regionene som har svakest relativ vekst ved siden av de nordlige fylkene. Som påpekt under gjennomgangen av de historiske tallene, er det en relativt lav andel som flytter til Oslo sammenliknet med den andelen byen får av de to andre innvandrergruppene. Kombinert med relativt høyt startnivå og høy utvandring, samt et visst nivå på sekundærflyttingen, blir veksttallene ganske beskjedne. Også for denne gruppen er den absolutte tilveksten høyest for Oslo, men det er også relativt høy tilvekst i flere andre fylker, noe som gir en relativt stor spredning av regioner hvor denne gruppen vokser raskt.

Nå må det understrekes at for denne gruppen kan det være et større innslag av resultater som skyldes tilfeldig variasjon i de regionale forutsetninger. Dette er fordi regionene kan tenkes å være i det minste laget for å lage framskrivninger for denne gruppen. Imidlertid ser det også ut til at resultatene harmonerer med forutsetninger også for denne gruppen.

Når det gjelder gruppen av innvandrere fra resten av verden, som vises for mellomalternativet i tabellene 7.9 og 7.10, er den samlede relative veksten gjennom framskrivningsperioden omtrent som for alle innvandrere samlet, med et antall i 2040 som er 2,4 nivået i 2011. Også for denne gruppen er det beregnet relativt lav vekst for de nordnorske fylkene, men for denne innvandrergruppen er det flere fylker enn de nordnorske hvor det er ventet nedgang i de absolutte tallene gjennom det siste tiåret i framskrivningsperioden. Det gjelder begge Trøndelagsfylkene utenom Trondheim, og det gjelder både Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal (se tabell 7.9). For denne landgruppen er den absolutte tilveksten beregnet til å være langt høyere enn for noen av de andre regionene, det vil si at forskjellene mellom Oslo og andre regioner er større enn for de andre gruppene. Dette har naturlig nok sammenheng med at Oslo er forutsatt å få større andel av innvandringsstrømmene fra denne landgruppen enn for de andre landgruppene (se tabellene 5.1-5.3 foran). Til tross for dette er det ikke beregnet spesielt høy relativ vekst for denne gruppen heller, og det har sammenheng med at utgangspopulasjonen er så skjevt fordelt i utgangspunktet. Den sterkeste veksten i innvandrertallene for denne landgruppen er ifølge mellomalternativet forventet i Oslos nabokommuner i øst, i Akershus utenfor naboområdet til Oslo og i deler av Rogaland der innvandringen fra disse landgruppene er av nyere dato.

Tabell 7.3. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2011-20	2020-30	2030-40
	Absolutte tall				Tilvekst. Absolutte tall		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	16 378	30 180	43 361	51 658	13 802	13 181	8 297
2 Resten av Østfold	16 997	30 259	41 518	48 080	13 262	11 259	6 562
3 Follo	15 312	25 849	33 991	38 379	10 537	8 142	4 388
4 Asker/Bærum	26 183	45 223	58 330	64 707	19 040	13 107	6 377
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	18 748	33 445	47 512	57 946	14 697	14 067	10 434
6 Resten av Akershus	16 306	33 276	47 775	55 949	16 970	14 499	8 174
7 Oslo	170 206	265 484	342 000	386 979	95 278	76 516	44 979
8 Hedmark	12 951	22 246	27 908	29 590	9 295	5 662	1 682
9 Oppland	12 793	22 887	28 470	29 808	10 094	5 583	1 338
10 Drammen	14 350	25 693	37 096	44 833	11 343	11 403	7 737
11 Resten av Buskerud	21 005	41 427	57 503	66 467	20 422	16 076	8 964
12 Vestfold	23 882	40 899	52 083	56 630	17 017	11 184	4 547
13 Porsgrunn/Skien	9 650	16 183	21 961	25 247	6 533	5 778	3 286
14 Resten av Telemark	5 963	11 396	15 551	17 541	5 433	4 155	1 990
15 Aust-Agder	10 033	17 101	21 251	22 290	7 068	4 150	1 039
16 Kristiansand	11 524	18 197	23 369	25 740	6 673	5 172	2 371
17 Resten av Vest-Agder	7 569	14 109	18 144	19 320	6 540	4 035	1 176
18 Sandnes	9 767	20 847	30 792	36 888	11 080	9 945	6 096
19 Stavanger	22 245	41 777	55 330	61 318	19 532	13 553	5 988
20 Haugesund/Karmøy	7 135	13 706	17 742	19 658	6 571	4 036	1 916
21 Resten av Rogaland	15 491	34 086	48 242	55 907	18 595	14 156	7 665
22 Bergen	32 038	55 131	70 016	75 273	23 093	14 885	5 257
23 Resten av Hordaland	15 187	35 432	49 273	55 005	20 245	13 841	5 732
24 Sogn og Fjordane	7 855	16 510	20 586	21 025	8 655	4 076	439
25 Møre og Romsdal	19 510	39 150	48 817	50 233	19 640	9 667	1 416
26 Trondheim	18 501	33 081	42 479	45 260	14 580	9 398	2 781
27 Resten av Sør-Trøndelag	6 334	12 787	15 522	16 033	6 453	2 735	511
28 Nord-Trøndelag	6 486	11 550	13 365	13 038	5 064	1 815	-327
29 Nordland	13 353	22 181	24 828	23 216	8 828	2 647	-1 612
30 Troms	10 698	18 769	21 497	20 543	8 071	2 728	-954
31 Finnmark	6 472	10 488	11 846	11 254	4 016	1 358	-592
Hele landet	600 922	1 059 349	1 388 158	1 545 815	458 427	328 809	157 657

Tabell 7.4. Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2020	2030	2040
	Fordeling. Prosent				Antall ganger størrelse i 2011		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,7	2,8	3,1	3,3	1,8	2,6	3,2
2 Resten av Østfold	2,8	2,9	3,0	3,1	1,8	2,4	2,8
3 Follo	2,5	2,4	2,4	2,5	1,7	2,2	2,5
4 Asker/Bærum	4,4	4,3	4,2	4,2	1,7	2,2	2,5
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	3,1	3,2	3,4	3,7	1,8	2,5	3,1
6 Resten av Akershus	2,7	3,1	3,4	3,6	2,0	2,9	3,4
7 Oslo	28,3	25,1	24,6	25,0	1,6	2,0	2,3
8 Hedmark	2,2	2,1	2,0	1,9	1,7	2,2	2,3
9 Oppland	2,1	2,2	2,1	1,9	1,8	2,2	2,3
10 Drammen	2,4	2,4	2,7	2,9	1,8	2,6	3,1
11 Resten av Buskerud	3,5	3,9	4,1	4,3	2,0	2,7	3,2
12 Vestfold	4,0	3,9	3,8	3,7	1,7	2,2	2,4
13 Porsgrunn/Skien	1,6	1,5	1,6	1,6	1,7	2,3	2,6
14 Resten av Telemark	1,0	1,1	1,1	1,1	1,9	2,6	2,9
15 Aust-Agder	1,7	1,6	1,5	1,4	1,7	2,1	2,2
16 Kristiansand	1,9	1,7	1,7	1,7	1,6	2,0	2,2
17 Resten av Vest-Agder	1,3	1,3	1,3	1,2	1,9	2,4	2,6
18 Sandnes	1,6	2,0	2,2	2,4	2,1	3,2	3,8
19 Stavanger	3,7	3,9	4,0	4,0	1,9	2,5	2,8
20 Haugesund/Karmøy	1,2	1,3	1,3	1,3	1,9	2,5	2,8
21 Resten av Rogaland	2,6	3,2	3,5	3,6	2,2	3,1	3,6
22 Bergen	5,3	5,2	5,0	4,9	1,7	2,2	2,3
23 Resten av Hordaland	2,5	3,3	3,5	3,6	2,3	3,2	3,6
24 Sogn og Fjordane	1,3	1,6	1,5	1,4	2,1	2,6	2,7
25 Møre og Romsdal	3,2	3,7	3,5	3,2	2,0	2,5	2,6
26 Trondheim	3,1	3,1	3,1	2,9	1,8	2,3	2,4
27 Resten av Sør-Trøndelag	1,1	1,2	1,1	1,0	2,0	2,5	2,5
28 Nord-Trøndelag	1,1	1,1	1,0	0,8	1,8	2,1	2,0
29 Nordland	2,2	2,1	1,8	1,5	1,7	1,9	1,7
30 Troms	1,8	1,8	1,5	1,3	1,8	2,0	1,9
31 Finnmark	1,1	1,0	0,9	0,7	1,6	1,8	1,7
Hele landet	100,0	100,0	100,0	100,0	1,8	2,3	2,6

Tabell 7.5. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1 i 31 regioner i Norge. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2011-20	2020-30	2030-40
	Absolutte tall				Tilvekst. Absolutte tall		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2 777	3 227	3 552	3 721	450	325	169
2 Resten av Østfold	3 695	4 623	5 451	6 022	928	828	571
3 Follo	4 710	5 824	6 775	7 277	1 114	951	502
4 Asker/Bærum	7 999	10 216	11 813	12 583	2 217	1 597	770
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	2 791	3 685	4 369	4 825	894	684	456
6 Resten av Akershus	4 326	6 411	8 077	9 052	2 085	1 666	975
7 Oslo	31 835	38 817	42 223	43 383	6 982	3 406	1 160
8 Hedmark	3 741	4 750	5 494	5 882	1 009	744	388
9 Oppland	3 254	4 325	5 089	5 507	1 071	764	418
10 Drammen	1 717	2 433	2 990	3 384	716	557	394
11 Resten av Buskerud	5 687	7 811	9 379	10 291	2 124	1 568	912
12 Vestfold	6 018	7 399	8 424	8 946	1 381	1 025	522
13 Porsgrunn/Skien	1 773	2 139	2 398	2 526	366	259	128
14 Resten av Telemark	1 956	2 722	3 262	3 547	766	540	285
15 Aust-Agder	2 885	3 640	4 181	4 430	755	541	249
16 Kristiansand	2 315	2 780	3 042	3 191	465	262	149
17 Resten av Vest-Agder	2 465	3 248	3 785	4 034	783	537	249
18 Sandnes	1 899	2 600	3 068	3 332	701	468	264
19 Stavanger	6 645	9 141	10 351	10 740	2 496	1 210	389
20 Haugesund/Karmøy	1 563	1 863	2 042	2 099	300	179	57
21 Resten av Rogaland	4 423	7 034	8 802	9 748	2 611	1 768	946
22 Bergen	6 952	8 253	8 879	9 018	1 301	626	139
23 Resten av Hordaland	3 627	5 276	6 412	7 004	1 649	1 136	592
24 Sogn og Fjordane	2 211	3 138	3 686	3 906	927	548	220
25 Møre og Romsdal	4 840	6 819	7 983	8 446	1 979	1 164	463
26 Trondheim	4 506	5 651	6 134	6 241	1 145	483	107
27 Resten av Sør-Trøndelag	1 527	2 302	2 866	3 163	775	564	297
28 Nord-Trøndelag	1 638	2 028	2 282	2 371	390	254	89
29 Nordland	3 456	4 179	4 582	4 677	723	403	95
30 Troms	3 626	4 563	5 008	5 092	937	445	84
31 Finnmark	2 061	2 447	2 660	2 675	386	213	15
Hele landet	138 918	179 344	205 059	217 113	40 426	25 715	12 054

Tabell 7.6. Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere fra landgruppe 1, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2020	2030	2040
	Absolutte tall				Tilvekst. Absolutte tall		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,0	1,8	1,7	1,7	1,2	1,3	1,3
2 Resten av Østfold	2,7	2,6	2,7	2,8	1,3	1,5	1,6
3 Follo	3,4	3,2	3,3	3,4	1,2	1,4	1,5
4 Asker/Bærum	5,8	5,7	5,8	5,8	1,3	1,5	1,6
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	2,0	2,1	2,1	2,2	1,3	1,6	1,7
6 Resten av Akershus	3,1	3,6	3,9	4,2	1,5	1,9	2,1
7 Oslo	22,9	21,6	20,6	20,0	1,2	1,3	1,4
8 Hedmark	2,7	2,6	2,7	2,7	1,3	1,5	1,6
9 Oppland	2,3	2,4	2,5	2,5	1,3	1,6	1,7
10 Drammen	1,2	1,4	1,5	1,6	1,4	1,7	2,0
11 Resten av Buskerud	4,1	4,4	4,6	4,7	1,4	1,6	1,8
12 Vestfold	4,3	4,1	4,1	4,1	1,2	1,4	1,5
13 Porsgrunn/Skien	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,4	1,4
14 Resten av Telemark	1,4	1,5	1,6	1,6	1,4	1,7	1,8
15 Aust-Agder	2,1	2,0	2,0	2,0	1,3	1,4	1,5
16 Kristiansand	1,7	1,6	1,5	1,5	1,2	1,3	1,4
17 Resten av Vest-Agder	1,8	1,8	1,8	1,9	1,3	1,5	1,6
18 Sandnes	1,4	1,4	1,5	1,5	1,4	1,6	1,8
19 Stavanger	4,8	5,1	5,0	4,9	1,4	1,6	1,6
20 Haugesund/Karmøy	1,1	1,0	1,0	1,0	1,2	1,3	1,3
21 Resten av Rogaland	3,2	3,9	4,3	4,5	1,6	2,0	2,2
22 Bergen	5,0	4,6	4,3	4,2	1,2	1,3	1,3
23 Resten av Hordaland	2,6	2,9	3,1	3,2	1,5	1,8	1,9
24 Sogn og Fjordane	1,6	1,7	1,8	1,8	1,4	1,7	1,8
25 Møre og Romsdal	3,5	3,8	3,9	3,9	1,4	1,6	1,7
26 Trondheim	3,2	3,2	3,0	2,9	1,3	1,4	1,4
27 Resten av Sør-Trøndelag	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,9	2,1
28 Nord-Trøndelag	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,4	1,4
29 Nordland	2,5	2,3	2,2	2,2	1,2	1,3	1,4
30 Troms	2,6	2,5	2,4	2,3	1,3	1,4	1,4
31 Finnmark	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3
Hele landet	100,0	100,0	100,0	100,0	1,3	1,5	1,6

Tabell 7.7. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 2 i 31 regioner i Norge. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2011-20	2020-30	2030-40
	Absolutte tall				Tilvekst. Absolutte tall		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2 420	6 888	9 665	10 921	4 468	2 777	1 256
2 Resten av Østfold	3 103	9 180	13 192	15 321	6 077	4 012	2 129
3 Follo	2 179	5 698	7 556	8 344	3 519	1 858	788
4 Asker/Bærum	4 861	13 243	17 110	18 725	8 382	3 867	1 615
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	2 269	6 010	7 843	8 867	3 741	1 833	1 024
6 Resten av Akershus	3 428	10 887	15 948	17 698	7 459	5 061	1 750
7 Oslo	16 058	41 292	51 625	58 299	25 234	10 333	6 674
8 Hedmark	2 250	6 161	8 114	8 937	3 911	1 953	823
9 Oppland	2 488	7 236	9 477	10 338	4 748	2 241	861
10 Drammen	1 771	6 115	9 378	10 973	4 344	3 263	1 595
11 Resten av Buskerud	4 755	15 203	22 092	25 723	10 448	6 889	3 631
12 Vestfold	4 799	13 579	17 880	19 499	8 780	4 301	1 619
13 Porsgrunn/Skien	1 222	3 437	4 936	5 641	2 215	1 499	705
14 Resten av Telemark	932	3 015	4 629	5 689	2 083	1 614	1 060
15 Aust-Agder	1 905	5 629	7 579	8 269	3 724	1 950	690
16 Kristiansand	1 145	3 350	4 551	5 119	2 205	1 201	568
17 Resten av Vest-Agder	1 304	4 222	6 081	6 894	2 918	1 859	813
18 Sandnes	2 281	7 465	11 816	14 606	5 184	4 351	2 790
19 Stavanger	3 415	10 894	15 317	17 534	7 479	4 423	2 217
20 Haugesund/Karmøy	2 073	6 122	8 085	9 186	4 049	1 963	1 101
21 Resten av Rogaland	4 759	16 636	25 663	31 000	11 877	9 027	5 337
22 Bergen	6 084	17 094	22 632	24 912	11 010	5 538	2 280
23 Resten av Hordaland	5 333	18 741	27 877	32 154	13 408	9 136	4 277
24 Sogn og Fjordane	2 477	7 137	9 127	9 521	4 660	1 990	394
25 Møre og Romsdal	6 322	18 458	24 065	25 446	12 136	5 607	1 381
26 Trondheim	2 127	6 194	8 160	8 879	4 067	1 966	719
27 Resten av Sør-Trøndelag	2 366	6 541	7 854	8 129	4 175	1 313	275
28 Nord-Trøndelag	1 294	3 577	4 155	4 217	2 283	578	62
29 Nordland	2 120	5 232	5 911	5 766	3 112	679	-145
30 Troms	1 548	4 016	4 636	4 612	2 468	620	-24
31 Finnmark	993	2 660	3 082	3 032	1 667	422	-50
Hele landet	100 081	291 912	396 036	444 251	191 831	104 124	48 215

Tabell 7.8. Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 2. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere fra landgruppe 2, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2020	2030	2040
	Absolutte tall				Tilvekst. Absolutte tall		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	2,4	2,4	2,4	2,5	2,8	4,0	4,5
2 Resten av Østfold	3,1	3,1	3,3	3,4	3,0	4,3	4,9
3 Follo	2,2	2,0	1,9	1,9	2,6	3,5	3,8
4 Asker/Bærum	4,9	4,5	4,3	4,2	2,7	3,5	3,9
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	2,3	2,1	2,0	2,0	2,6	3,5	3,9
6 Resten av Akershus	3,4	3,7	4,0	4,0	3,2	4,7	5,2
7 Oslo	16,0	14,1	13,0	13,1	2,6	3,2	3,6
8 Hedmark	2,2	2,1	2,0	2,0	2,7	3,6	4,0
9 Oppland	2,5	2,5	2,4	2,3	2,9	3,8	4,2
10 Drammen	1,8	2,1	2,4	2,5	3,5	5,3	6,2
11 Resten av Buskerud	4,8	5,2	5,6	5,8	3,2	4,6	5,4
12 Vestfold	4,8	4,7	4,5	4,4	2,8	3,7	4,1
13 Porsgrunn/Skien	1,2	1,2	1,2	1,3	2,8	4,0	4,6
14 Resten av Telemark	0,9	1,0	1,2	1,3	3,2	5,0	6,1
15 Aust-Agder	1,9	1,9	1,9	1,9	3,0	4,0	4,3
16 Kristiansand	1,1	1,1	1,1	1,2	2,9	4,0	4,5
17 Resten av Vest-Agder	1,3	1,4	1,5	1,6	3,2	4,7	5,3
18 Sandnes	2,3	2,6	3,0	3,3	3,3	5,2	6,4
19 Stavanger	3,4	3,7	3,9	3,9	3,2	4,5	5,1
20 Haugesund/Karmøy	2,1	2,1	2,0	2,1	3,0	3,9	4,4
21 Resten av Rogaland	4,8	5,7	6,5	7,0	3,5	5,4	6,5
22 Bergen	6,1	5,9	5,7	5,6	2,8	3,7	4,1
23 Resten av Hordaland	5,3	6,4	7,0	7,2	3,5	5,2	6,0
24 Sogn og Fjordane	2,5	2,4	2,3	2,1	2,9	3,7	3,8
25 Møre og Romsdal	6,3	6,3	6,1	5,7	2,9	3,8	4,0
26 Trondheim	2,1	2,1	2,1	2,0	2,9	3,8	4,2
27 Resten av Sør-Trøndelag	2,4	2,2	2,0	1,8	2,8	3,3	3,4
28 Nord-Trøndelag	1,3	1,2	1,0	0,9	2,8	3,2	3,3
29 Nordland	2,1	1,8	1,5	1,3	2,5	2,8	2,7
30 Troms	1,5	1,4	1,2	1,0	2,6	3,0	3,0
31 Finnmark	1,0	0,9	0,8	0,7	2,7	3,1	3,1
Hele landet	100,0	100,0	100,0	100,0	2,9	4,0	4,4

Tabell 7.9. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3 i 31 regioner i Norge. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2011-20	2020-30	2030-40
	Absolutte tall				Tilvekst. Absolutte tall		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	11 181	20 065	30 144	37 016	8 884	10 079	6 872
2 Resten av Østfold	10 199	16 456	22 875	26 737	6 257	6 419	3 862
3 Follo	8 423	14 327	19 660	22 758	5 904	5 333	3 098
4 Asker/Bærum	13 323	21 764	29 407	33 399	8 441	7 643	3 992
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	13 688	23 750	35 300	44 254	10 062	11 550	8 954
6 Resten av Akershus	8 552	15 978	23 750	29 199	7 426	7 772	5 449
7 Oslo	122 313	185 375	248 152	285 297	63 062	62 777	37 145
8 Hedmark	6 960	11 335	14 300	14 771	4 375	2 965	471
9 Oppland	7 051	11 326	13 904	13 963	4 275	2 578	59
10 Drammen	10 862	17 145	24 728	30 476	6 283	7 583	5 748
11 Resten av Buskerud	10 563	18 413	26 032	30 453	7 850	7 619	4 421
12 Vestfold	13 065	19 921	25 779	28 185	6 856	5 858	2 406
13 Porsgrunn/Skien	6 655	10 607	14 627	17 080	3 952	4 020	2 453
14 Resten av Telemark	3 075	5 659	7 660	8 305	2 584	2 001	645
15 Aust-Agder	5 243	7 832	9 491	9 591	2 589	1 659	100
16 Kristiansand	8 064	12 067	15 776	17 430	4 003	3 709	1 654
17 Resten av Vest-Agder	3 800	6 639	8 278	8 392	2 839	1 639	114
18 Sandnes	5 587	10 782	15 908	18 950	5 195	5 126	3 042
19 Stavanger	12 185	21 742	29 662	33 044	9 557	7 920	3 382
20 Haugesund/Karmøy	3 499	5 721	7 615	8 373	2 222	1 894	758
21 Resten av Rogaland	6 309	10 416	13 777	15 159	4 107	3 361	1 382
22 Bergen	19 002	29 784	38 505	41 343	10 782	8 721	2 838
23 Resten av Hordaland	6 227	11 415	14 984	15 847	5 188	3 569	863
24 Sogn og Fjordane	3 167	6 235	7 773	7 598	3 068	1 538	-175
25 Møre og Romsdal	8 348	13 873	16 769	16 341	5 525	2 896	-428
26 Trondheim	11 868	21 236	28 185	30 140	9 368	6 949	1 955
27 Resten av Sør-Trøndelag	2 441	3 944	4 802	4 741	1 503	858	-61
28 Nord-Trøndelag	3 554	5 945	6 928	6 450	2 391	983	-478
29 Nordland	7 777	12 770	14 335	12 773	4 993	1 565	-1 562
30 Troms	5 524	10 190	11 853	10 839	4 666	1 663	-1 014
31 Finnmark	3 418	5 381	6 104	5 547	1 963	723	-557
Hele landet	361 923	588 093	787 063	884 451	226 170	198 970	97 388

Tabell 7.10. Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere fra landgruppe 3, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM

Region	2011	2020	2030	2040	2020	2030	2040
	Absolutte tall				Tilvekst. Absolutte tall		
1 Sarpsborg/Fredrikstad	3,1	3,4	3,8	4,2	1,8	2,7	3,3
2 Resten av Østfold	2,8	2,8	2,9	3,0	1,6	2,2	2,6
3 Follo	2,3	2,4	2,5	2,6	1,7	2,3	2,7
4 Asker/Bærum	3,7	3,7	3,7	3,8	1,6	2,2	2,5
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	3,8	4,0	4,5	5,0	1,7	2,6	3,2
6 Resten av Akershus	2,4	2,7	3,0	3,3	1,9	2,8	3,4
7 Oslo	33,8	31,5	31,5	32,3	1,5	2,0	2,3
8 Hedmark	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6	2,1	2,1
9 Oppland	1,9	1,9	1,8	1,6	1,6	2,0	2,0
10 Drammen	3,0	2,9	3,1	3,4	1,6	2,3	2,8
11 Resten av Buskerud	2,9	3,1	3,3	3,4	1,7	2,5	2,9
12 Vestfold	3,6	3,4	3,3	3,2	1,5	2,0	2,2
13 Porsgrunn/Skien	1,8	1,8	1,9	1,9	1,6	2,2	2,6
14 Resten av Telemark	0,8	1,0	1,0	0,9	1,8	2,5	2,7
15 Aust-Agder	1,4	1,3	1,2	1,1	1,5	1,8	1,8
16 Kristiansand	2,2	2,1	2,0	2,0	1,5	2,0	2,2
17 Resten av Vest-Agder	1,0	1,1	1,1	0,9	1,7	2,2	2,2
18 Sandnes	1,5	1,8	2,0	2,1	1,9	2,8	3,4
19 Stavanger	3,4	3,7	3,8	3,7	1,8	2,4	2,7
20 Haugesund/Karmøy	1,0	1,0	1,0	0,9	1,6	2,2	2,4
21 Resten av Rogaland	1,7	1,8	1,8	1,7	1,7	2,2	2,4
22 Bergen	5,3	5,1	4,9	4,7	1,6	2,0	2,2
23 Resten av Hordaland	1,7	1,9	1,9	1,8	1,8	2,4	2,5
24 Sogn og Fjordane	0,9	1,1	1,0	0,9	2,0	2,5	2,4
25 Møre og Romsdal	2,3	2,4	2,1	1,8	1,7	2,0	2,0
26 Trondheim	3,3	3,6	3,6	3,4	1,8	2,4	2,5
27 Resten av Sør-Trøndelag	0,7	0,7	0,6	0,5	1,6	2,0	1,9
28 Nord-Trøndelag	1,0	1,0	0,9	0,7	1,7	1,9	1,8
29 Nordland	2,1	2,2	1,8	1,4	1,6	1,8	1,6
30 Troms	1,5	1,7	1,5	1,2	1,8	2,1	2,0
31 Finnmark	0,9	0,9	0,8	0,6	1,6	1,8	1,6
Hele landet	100,0	100,0	100,0	100,0	1,6	2,2	2,4

7.6. Forventet årlig vekst i de 31 regionene fram mot 2020

Mens vi til nå har sett en god del på veksten gjennom hele framskrivningsperioden fram til 2040, som er preget av endring fra sterk til svakere vekst, tar vi i stedet utgangspunkt i veksten gjennom den første delen av periode. Til forskjell fra det foregående tabellsettet sammenliknes en rekke alternativ. Av tabellene 7.11-7.14 representerer den første alle de tre innvandrergруппene etter landbakgrunn, mens de tre påfølgende tabellene har tall for hver av de tre landgruppene. I alle tabellene er det dessuten angitt årlige veksttall for innvandrerne i regionene gjennom 5-årsperioden 2006-2010.

Verdiene i tabellene bekrefter en del av det som ble omtalt for det nasjonale nivået på bakgrunn av linjediagrammene 7.2 og 7.4 foran. Blant annet ser vi at det har vært høye veksttall i den foregående 5-årsperioden, med et nasjonalt gjennomsnitt på oppunder 10 prosent årlig. Lavest var veksten i Oslo og byene i Østfold sammen med Porsgrunn/Skien. Også i Nord-Norge var veksten relativt lav, men ikke så lav i Oslo og de nevnte regionene, relativt sett.

I framskrivningsperioden fram til 2020 er veksten på nasjonalt nivå beregnet til å bli bare litt lavere enn i siste femårsperiode, men det regionale bildet er noe annerledes enn i den historiske perioden. Også i tallene beregnet for den første delen av framskrivningsperioden har Oslo den laveste utgangsvæksten, men forskjellen mellom Oslo og en del av de andre regionene er mindre enn beregnet for den foregående historiske perioden. De regionale forskjellene i vekst varierer altså over tid, først mellom den historiske perioden og første del av framskrivningsperioden, dernest gjennom framskrivningsperioden. Vi ser altså at for den første delen av framskrivningsperioden får de nordnorske fylkene en større del av veksten som skyldes innvandrerne til landet. Dette må komme av utvandring og sekundærflytting. Mens den regionale fordelingen av innflyttingen fra utlandet holdes konstant i framskrivningsperioden (riktignok separate fordelinger for hver av landgruppene), øker utvandringen gjennom framskrivningsperioden i ulik takt for de ulike regionene.

Tabell 7.11. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrereforeldre. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ

Region	2006-2011	Framskrevet 2011-2020					
	Registrert	MMMM	LLML	HMH	MMMO	MMOM	MMOO
1 Sarpsborg/Fredrikstad	9,5	7,0	5,9	8,0	2,6	4,5	0,7
2 Resten av Østfold	7,9	6,6	5,4	7,6	1,7	5,1	0,6
3 Follo	8,1	6,0	4,8	7,0	1,1	5,6	0,6
4 Asker/Bærum	8,1	6,3	4,9	7,4	0,8	6,4	0,6
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	9,7	6,6	5,6	7,5	2,7	4,4	0,6
6 Resten av Akershus	13,9	8,2	7,0	9,3	3,2	5,4	0,8
7 Oslo	6,6	5,1	3,9	6,0	0,6	5,1	0,8
8 Hedmark	8,4	6,2	4,7	7,4	0,1	6,9	0,7
9 Oppland	9,1	6,7	5,1	8,0	0,0	7,8	0,8
10 Drammen	7,2	6,7	5,7	7,6	2,6	3,8	0,8
11 Resten av Buskerud	10,8	7,8	6,5	9,0	2,1	6,4	0,8
12 Vestfold	9,6	6,2	4,8	7,3	0,4	6,3	0,7
13 Porsgrunn/Skien	7,7	5,9	4,8	6,9	1,4	4,8	0,8
14 Resten av Telemark	8,2	7,5	6,0	8,7	1,5	7,2	0,8
15 Aust-Agder	10,8	6,1	4,6	7,3	-0,2	7,0	0,8
16 Kristiansand	7,5	5,2	4,0	6,2	0,4	5,1	0,7
17 Resten av Vest-Agder	9,7	7,2	5,6	8,5	0,5	7,8	0,8
18 Sandnes	14,4	8,8	7,4	9,9	2,8	6,6	0,9
19 Stavanger	11,3	7,3	5,8	8,5	1,1	7,5	0,8
20 Haugesund/Karmøy	13,5	7,5	5,9	8,8	0,5	8,1	0,9
21 Resten av Rogaland	16,1	9,2	7,6	10,4	2,1	8,0	1,1
22 Bergen	10,4	6,2	4,7	7,4	0,0	7,1	0,9
23 Resten av Hordaland	15,8	9,9	8,2	11,3	2,1	8,9	1,1
24 Sogn og Fjordane	11,7	8,6	6,8	10,1	0,2	10,0	1,2
25 Møre og Romsdal	15,3	8,0	6,3	9,5	0,0	9,3	1,1
26 Trondheim	10,0	6,7	5,2	7,9	0,4	7,6	1,1
27 Resten av Sør-Trøndelag	13,5	8,1	6,2	9,6	-0,3	10,1	1,2
28 Nord-Trøndelag	11,0	6,6	4,8	8,1	-1,4	9,7	1,1
29 Nordland	9,9	5,8	4,0	7,3	-2,2	9,4	1,0
30 Troms	8,8	6,4	4,6	7,9	-1,4	9,7	1,0
31 Finnmark	9,5	5,5	3,8	6,9	-1,9	8,7	1,0

Tabell 7.12. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrereforeldre med bakgrunn i landgruppe 1. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ

Region	2006-2011	Framskrevet 2011-2020					
	Registrert	MMMM	LLML	HMH	MMMO	MMOM	MMOO
1 Sarpsborg/Fredrikstad	3,2	1,7	1,2	2,2	-0,4	0,8	-0,6
2 Resten av Østfold	3,6	2,5	2,0	2,9	0,7	0,2	-0,6
3 Follo	4,3	2,4	1,9	2,9	0,4	0,7	-0,3
4 Asker/Bærum	3,0	2,8	2,2	3,3	0,4	1,9	-0,4
5 Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	5,1	3,1	2,5	3,7	0,8	1,9	-0,1
6 Resten av Akershus	7,3	4,5	3,9	5,0	2,2	1,2	0,0
7 Oslo	7,4	2,2	1,4	2,9	-1,2	4,0	0,3
8 Hedmark	4,8	2,7	2,1	3,2	0,4	1,3	-0,3
9 Oppland	4,8	3,2	2,6	3,8	0,7	2,1	-0,3
10 Drammen	4,2	3,9	3,4	4,4	1,7	1,2	-0,3
11 Resten av Buskerud	5,3	3,6	3,0	4,1	1,2	2,0	-0,2
12 Vestfold	5,1	2,3	1,7	2,8	0,0	1,5	-0,5
13 Porsgrunn/Skien	3,1	2,1	1,6	2,6	0,0	1,1	-0,6
14 Resten av Telemark	7,0	3,7	3,1	4,4	1,0	2,8	-0,1
15 Aust-Agder	6,4	2,6	2,0	3,2	0,2	1,5	-0,6
16 Kristiansand	6,1	2,1	1,4	2,7	-0,7	2,4	-0,5
17 Resten av Vest-Agder	8,2	3,1	2,5	3,7	0,5	2,0	-0,5
18 Sandnes	9,4	3,6	2,9	4,2	0,6	2,9	0,1
19 Stavanger	9,2	3,6	2,8	4,4	-0,1	5,0	0,2
20 Haugesund/Karmøy	7,6	2,0	1,3	2,6	-0,9	3,0	-0,1
21 Resten av Rogaland	11,2	5,3	4,6	5,9	2,2	3,3	0,1
22 Bergen	7,4	1,9	1,1	2,6	-1,3	3,7	0,2
23 Resten av Hordaland	8,6	4,3	3,6	4,8	1,5	2,5	-0,1
24 Sogn og Fjordane	7,9	4,0	3,2	4,6	0,7	3,5	0,3
25 Møre og Romsdal	10,7	3,9	3,1	4,5	0,7	3,7	0,1
26 Trondheim	8,6	2,5	1,7	3,3	-1,0	4,5	0,4
27 Resten av Sør-Trøndelag	6,0	4,7	4,0	5,2	1,9	2,7	0,1
28 Nord-Trøndelag	6,4	2,4	1,7	3,0	-0,2	1,8	-0,2
29 Nordland	6,3	2,1	1,4	2,8	-0,8	3,0	0,1
30 Troms	4,6	2,6	1,8	3,2	-0,6	4,0	0,4
31 Finnmark	4,1	1,9	1,2	2,5	-0,9	3,1	0,1

Tabell 7.13. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 2. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ

	Region	2006-2011	Framskrevet 2011-2020					
		Registrert	MMMM	LLML	HHMH	MMM0	MM0M	MM00
1	Sarpsborg/Fredrikstad	30,4	12,3	10,2	13,9	1,7	11,4	0,8
2	Resten av Østfold	28,3	12,8	10,7	14,4	2,4	11,4	0,9
3	Follo	25,9	11,3	9,1	12,9	0,6	11,7	1,1
4	Asker/Bærum	28,9	11,8	9,5	13,5	0,5	12,9	1,1
5	Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	34,3	11,4	9,2	13,1	0,2	12,7	1,0
6	Resten av Akershus	46,6	13,7	11,6	15,3	3,0	11,4	1,3
7	Oslo	24,4	11,1	8,8	12,8	-0,4	12,6	0,9
8	Hedmark	32,9	11,8	9,6	13,5	0,8	12,2	1,2
9	Oppland	35,6	12,6	10,3	14,3	1,1	13,2	1,5
10	Drammen	38,8	14,8	12,7	16,4	4,1	11,4	1,1
11	Resten av Buskerud	40,5	13,8	11,6	15,4	2,9	12,2	1,2
12	Vestfold	37,7	12,3	10,0	14,0	1,0	12,7	1,2
13	Porsgrunn/Skien	29,9	12,2	10,1	13,7	1,8	11,0	0,8
14	Resten av Telemark	34,7	13,9	11,8	15,5	3,5	12,1	1,3
15	Aust-Agder	42,1	12,8	10,6	14,5	1,5	12,6	1,5
16	Kristiansand	31,6	12,7	10,4	14,4	1,3	12,9	1,3
17	Resten av Vest-Agder	38,9	13,9	11,8	15,6	2,8	12,6	1,7
18	Sandnes	53,8	14,1	12,0	15,7	3,5	11,4	1,2
19	Stavanger	37,3	13,8	11,5	15,5	2,2	13,4	1,2
20	Haugesund/Karmøy	47,1	12,8	10,4	14,5	0,8	13,6	0,9
21	Resten av Rogaland	55,6	14,9	12,8	16,6	4,0	12,4	1,6
22	Bergen	36,4	12,2	9,9	13,9	0,6	13,0	1,2
23	Resten av Hordaland	56,6	15,0	12,8	16,7	3,8	12,5	1,5
24	Sogn og Fjordane	39,7	12,5	10,2	14,2	0,7	13,1	1,5
25	Møre og Romsdal	54,2	12,6	10,4	14,4	1,0	12,9	1,4
26	Trondheim	24,0	12,6	10,3	14,3	1,1	12,7	1,2
27	Resten av Sør-Trøndelag	43,9	12,0	9,5	13,8	-0,7	14,5	1,4
28	Nord-Trøndelag	43,7	12,0	9,4	13,9	-0,8	15,0	1,4
29	Nordland	36,8	10,6	8,1	12,3	-1,5	13,1	1,2
30	Troms	31,7	11,2	8,8	13,0	-1,1	13,6	1,5
31	Finnmark	62,4	11,6	9,2	13,4	-0,9	13,8	1,4

Tabell 7.14. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ

	Region	2006-2011	Framskrevet 2011-2020					
		Registrert	MMMM	LLML	HHMH	MMM0	MM0M	MM00
1	Sarpsborg/Fredrikstad	8,6	6,7	5,8	7,5	3,4	3,3	1,0
2	Resten av Østfold	5,9	5,5	4,5	6,4	1,8	4,0	0,9
3	Follo	7,5	6,1	4,9	7,1	1,6	5,8	0,9
4	Asker/Bærum	7,2	5,6	4,4	6,6	1,2	5,7	1,0
5	Lørenskog/Skedsmo/Rælingen	8,5	6,3	5,5	7,0	3,4	2,9	0,7
6	Resten av Akershus	11,5	7,2	6,3	8,0	3,8	4,0	0,9
7	Oslo	4,9	4,7	3,8	5,6	1,2	4,0	0,9
8	Hedmark	6,1	5,6	4,1	6,8	-0,3	7,2	1,1
9	Oppland	6,5	5,4	3,9	6,7	-0,8	7,5	1,1
10	Drammen	5,3	5,2	4,5	5,9	2,5	2,4	0,9
11	Resten av Buskerud	7,6	6,4	5,3	7,4	2,2	5,2	1,0
12	Vestfold	6,8	4,8	3,6	5,8	0,4	5,2	1,0
13	Porsgrunn/Skien	6,8	5,3	4,3	6,2	1,7	4,2	1,1
14	Resten av Telemark	5,0	7,0	5,5	8,3	1,1	7,7	1,3
15	Aust-Agder	8,0	4,6	3,1	5,8	-1,1	6,9	1,2
16	Kristiansand	6,1	4,6	3,5	5,5	0,6	4,3	0,9
17	Resten av Vest-Agder	5,9	6,4	4,7	7,8	-0,4	8,8	1,3
18	Sandnes	9,8	7,6	6,5	8,6	3,3	5,2	1,0
19	Stavanger	8,7	6,6	5,3	7,8	1,4	6,7	1,0
20	Haugesund/Karmøy	7,8	5,6	4,4	6,7	0,9	5,8	1,2
21	Resten av Rogaland	8,4	5,7	4,4	6,9	0,5	6,7	1,3
22	Bergen	7,3	5,1	3,9	6,2	0,2	5,8	1,0
23	Resten av Hordaland	7,5	7,0	5,4	8,3	0,7	8,3	1,4
24	Sogn og Fjordane	4,5	7,8	5,9	9,5	-0,5	10,9	1,5
25	Møre og Romsdal	7,0	5,8	4,1	7,3	-1,1	8,9	1,4
26	Trondheim	8,8	6,7	5,2	8,0	0,8	7,5	1,2
27	Resten av Sør-Trøndelag	5,8	5,5	3,8	6,9	-1,3	8,5	1,6
28	Nord-Trøndelag	7,8	5,9	4,0	7,5	-2,2	10,0	1,5
29	Nordland	7,8	5,7	3,6	7,4	-3,1	10,5	1,3
30	Troms	8,1	7,0	5,0	8,8	-2,0	11,4	1,4
31	Finnmark	7,9	5,2	3,3	6,8	-2,8	9,7	1,3

7.7. Noen oppsummerende kommentarer

Det er i denne rapporten gitt en skisse av egenskapene til en ny beregningsmodell REGINN. Det er dessuten gitt en detaljert beskrivelse av forutsetningene i et beregningssett. Til slutt er et utvalg av beregningsresultater beskrevet.

På en del punkter ser det ut som om modell og forutsetninger har gitt tilfredsstillende resultater:

- Modellen gir resultater som er konsistente med sentrale forutsetninger på nasjonalt nivå.
- Modellen ser ut til å gi en regional variasjon i beregningsresultatene som i store trekk er i overensstemmelse med regionale forskjeller når det gjelder viktige parametre som regional fordeling av innvandringen, forskjeller i nivå for utvandring, og sekundærflytting ut fra regionene og sekundærflytting inn i regionene.

Når det gjelder det siste punktet, er det riktignok vanskelig å gi en utfyllende bekreftelse, men i noen grad tyder resultatene på at dette er tilfelle. Beregningenes regionale inndeling gir imidlertid noen små regioner, da ønsket om å gi tall for alle fylker var framtreddende under fastsettelsen av denne inndelingen. Det bør derfor arbeides noe videre med å analysere den regionale variasjonen i utvandring og sekundærflytting, særlig fra de små innvanderpopulasjonene i de nordlige fylkene. Det kan videre være et behov for å redusere omfanget av sekundærflytting gjennom framskrivningsperioden.

Referanser

Blom, Svein (2006): *Innvandrerens bo- og flyttemønstre i Oslo rundt årtusenskiftet*, Rapporter 2006/33, Statistisk sentralbyrå.

Brunborg, Helge og Inger Texmon (2006): Hvor stor blir innvandrerbefolkningen fremover? *Samfunnsspeilet* 4/2006: 6-16.

Brunborg, Helge og Inger Texmon (2011): Befolkningsframskrivninger 2011-2100: Modell og forutsetninger, *Økonomiske analyser* 4/2011: 33-45.

Forgaard, Tanja Seland (2005): Monitor for sekundærflyttinger. En deskriptiv analyse om sekundærflyttinger blant flyktninger som ble bosatt i Norge i perioden 1994-2003, Notater 2005/13, Statistisk sentralbyrå.

Forgaard, Tanja Seland (2006): Alles flyttinger, også innvandrernes, går mot sentrale strøk, *Samfunnsspeilet* 4/2006: 23-32.

Foss, Aslaug Hurlen (2006): Fruktbarhet blant innvandrerkvinner: 1 av 5 fødte har foreldre som har innvandret. *Samfunnsspeilet* 4/2006: 48-51.

Høydahl, Even (2010): Befolkningsvekst rundt Oslo, *Samfunnsspeilet* 5-6/2010: 11-19.

Høydahl, Even (2010): *Monitor for sekundærflytting. Sekundærflyttinger blant flyktninger bosatte i Norge 2000-2009*, Rapporter 30/2011, Statistisk sentralbyrå.

Høydahl, Even og Øyvind Rustad (2009): Befolkningsvekst – men ikke overalt, *Samfunnsspeilet* 5-6/2009: 13-28.

Juvkam, Dag, Kjetil Sørli og Inger Texmon (2010): Demografisk utvikling i fem storbyer, NIBR-rapport 2010:16, Norsk institutt for by- og regionforskning.

Lappegård, Trude (2001): Fruktbarhet blant innvandrerkvinner: Myter og fakta, *Samfunnsspeilet* 2/2001: 13-28.

Pettersen, Silje Vatne (red.) (2009): *Innvandrere i norske kommuner. Demografi levekår og deltakelse i arbeidsstyrke*, Rapporter 2009/36, Statistisk sentralbyrå.

Pettersen, Silje Vatne (2012): *Utvandring*, kommer ut i rapportserien Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå (2005): Framskrivning av innvandrerbefolkningen, 2005-2060. Venter sterk vekst i innvandrerbefolkningen, <http://www.ssb.no/innvfram/>

Statistisk sentralbyrå (2011a): Befolkningsframskrivninger. Nasjonale og regionale tall, 2011-2060. Økende befolkningsvekst noen år til, <http://www.ssb.no/folkfram/>

Statistisk sentralbyrå (2011b): Høy arbeidsinnvandring, <http://www.ssb.no/innvgrunn/>.

Sørli, Kjetil (1995): Innvandrere på flyttefot i Norge, *Samfunnsspeilet* 2/1995: 36-40.

Sørli, Kjetil (1997): Innvandreres bosetting og innenlandske flyttemønstre, s. 24-35 i: Brox, Ottar (red.): Tett eller spredt. Om innvandreres bosettingsmønstre i Norge, Tano Aschehoug.

Sørli, Kjetil (1998): Flyktningbosetting og sekundærflytting. En monitor, Notat 1998:127, NIBR.

Texmon, Inger og Helge Brunborg (2009): *Regional framskrivning av innvandrerbefolkningen?* Notater 2009/14, Statistisk sentralbyrå.

Tysse, Tone Ingrid og Nico Keilman (1998): *Utvandring blant innvandrere 1975-1995*, Rapporter 1998/15, Statistisk sentralbyrå.

Vassenden, Kåre og Lars Østby (1989): Barnetall og fruktbarhet blant innvandrere i Norge, *Samfunnsspeilet* 2/1989: 26-30.

Østby, Lars (2001): Flyktningers *sekundærflyttinger under 1990-tallet*, Rapporter 2001/22, Statistisk sentralbyrå.

Østby, Lars (2004): *Innvandrere i Norge – Hvem er de og hvordan går det med dem? Del I demografi*, Notater 2004/65, Statistisk sentralbyrå.

Aalandslid, Vebjørn (2007): *Innvandrerens demografi og levekår i 12 kommuner i Norge*, Rapporter 2007/24, Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

4.1.	Samlet fruktbarhetstall for alle kvinner bosatt i Norge. Registrert 1970-2010. Forutsetningene ifølge lav-, mellom- og høyalternativene i 2011-framskrivningen.....	17
4.2.	Samlet fruktbarhetstall for innvandrerkvinner etter landgruppe og for kvinnene i den øvrige befolkningen. Registrert 1970-2010. Forutsetninger ifølge mellomalternativet 2011	18
4.3.	Fruktbarhetsnivå etter botid i Norge for kvinner fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa utenfor EØS (fruktbarhetsrater summert over alder)	18
4.4.	Andel barn født i Norge av innvandrede kvinner som også har innvandrer som far. 3 landgrupper. Registrert 1990-2010. Forutsetning ifølge framskrivningen 2011	19
4.5.	Forventet levealder ved fødselen. Registrert 1950-2010 og ifølge L-, M- og H-alternativet i befolkningsframskrivningen i 2011	22
5.1.	Brutto og netto innvandring til landet. Registrert 1990-2010. Framskrevet 2011-2040 ifølge lav-, mellom- og høyalternativet i 2011-framskrivningen.....	24
5.2.	Sannsynlighet for å utvandre innen utgangen av året etter brutto botid i Norge. Gjennomsnitt for periodene 1990-2010 og 2006-2010. Tre grupper etter landbakgrunn.....	29
5.3.	Utvandring fra landet. Registrert 1990-2010. Framskrevet 2011-2040 ifølge lav-, mellom- og høyalternativet	30
6.1.	Summarisk rate for innenlandsk flyting for alle bosatte, innvandrere, norskfødte barn av to innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. Flyttinger per 100 bosatte. 1990-2010	34
6.2.	Summarisk flytterate for innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Flyttinger per 100 bosatte. 1990-2010. Tre landgrupper	35
7.1.	Antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Hele landet. Registrert 1990-2011. Framskrevet 2012-2040 ifølge sju alternativ	42
7.2.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldres andel av samlet folketall. Hele landet. Registrert 1990-2011. Framskrevet 2012-2040 ifølge sju alternativ. Prosent ..	42
7.3.	Antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Tre grupper etter landbakgrunn. Hele landet. Registrert 1990-2010. Framskrevet 2011-2040 ifølge tre alternativ.....	46

Tabellregister

3.1.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i 31 regioner, 1.1.2011. I alt, absolutte tall og i prosent av folkemengden, og etter landbakgrunn. Folkemengden 1.1.2011	10
3.2.	Prosentvis fordeling over 31 regioner av folkemengden og av antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre, samlet og etter landbakgrunn, 1.1.2011	11
3.3.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter bosted i Norge. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling.....	13
3.4.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter bosted i Norge. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling.....	13
3.5.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1 og 2 etter bosted i Norge. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling	14
3.6.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1 og 2 etter bosted i Norge. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling	14
3.7.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3 etter bosted i Norge. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling	15
3.8.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3 etter bosted i Norge. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling	15
3.9.	Øvrige befolkning etter bosted. 31 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling.....	16
3.10.	Øvrige befolkning etter bosted. 7 regioner. 1970-2011. Absolutte tall og prosentvis fordeling.....	16
4.1.	Samlet fruktbarhetstall for innvandrerkvinner etter landbakgrunn. Gjennomsnitt for 2006 - 2010. 31 norske regioner. Innvandrerkvinner med bakgrunn i tre landgrupper	20
5.1.	Innvandrerens bosetting ved innflyttingen fra utlandet fordelt på 31 norske regioner. Registrert i fire 5-årsperioder. Innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Landgruppe 1	26
5.2.	Innvandrerens bosetting ved innflyttingen fra utlandet fordelt på 31 norske regioner. Registrert i fire 5-årsperioder. Innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Landgruppe 2	27
5.3.	Innvandrerens bosetting ved innflyttingen fra utlandet fordelt på 31 norske regioner. Registrert i fire 5-årsperioder. Innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Landgruppe 3	28
5.4.	Innvandrerens utvandningsnivå etter bostedsregion. 31 regioner. Registrert 2006-2010. Begge kjønn	31
5.5.	Gjennomsnittlig brutto botid for innvandrere i 31 norske regioner. Registrert 1.1.2011. Innvandrere med bakgrunn i tre ulike landgrupper	32
5.6.	Utvandningsnivå for norskfødte barn av to innvandrerforeldre etter bostedsregion. 31 regioner. Registrert 2006-2010. Begge kjønn.....	33
6.1.	Innvandrerens nivå for innenlands flytting etter bostedsregion. 31 regioner. Registrert for årene 2006-2010. Begge kjønn	37
6.2.	Regional inndeling i framskrivningens beregning av fødsler, utvandrere og utflytting .	38
6.3.	Regional inndeling beregning av flytteres fordeling	39
7.1.	Oppsummering av forutsetninger i befolkningsframskrivningen 2011 for innvandrere og norskfødte barn	40
7.2.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Hele landet og fylker. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040 ifølge fire alternativ.....	44
7.3.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM.....	49
7.4.	Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM	49
7.5.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1 i 31 regioner i Norge. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM	50
7.6.	Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere fra landgruppe 1, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM.....	50
7.7.	Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 2 i 31 regioner i Norge. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM	51

7.8. Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 2. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere fra landgruppe 2, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM.....	51
7.9. Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3 i 31 regioner i Norge. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM	52
7.10. Regionenes andel av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3. Regionenes beregnede vekst i antall innvandrere fra landgruppe 3, antall ganger utgangsnivået. 31 regioner. Registrert 1.1.2011. Framskrevet 2020-2040. Alternativ MMMM.....	52
7.11. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ.....	54
7.12. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 1. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ.....	54
7.13. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 2. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ.....	55
7.14. Årlig prosentvis vekst i antall innvandrere og norskfødte barn av to innvandrerforeldre med bakgrunn i landgruppe 3. Registrert 2006-2011. Framskrevet 2011-2020 ifølge ulike alternativ.....	55

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

Oslo:

Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo
Telefon: 21 09 00 00
Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:

NO-2225 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no

ISBN 978-82-537-8333-8 (trykt)
ISBN 978-82-537-8334-5 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Pris kr 180,00 inkl. mva

ISBN 978-82-537-8333-8

9 788253 783338

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway